National Library
Bibliothèque Nationale
APR AVR 24 1975
Newspaper Section
Section des Journaux

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx. N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 16 SESTDIENA, 1975. GADA 19. APRĪLIS, 25. GADS SATURDAY, APRIL 19, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Ar runām komūnistu agresiju neapturēs

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS
LATVIJAI AMERIKĀ

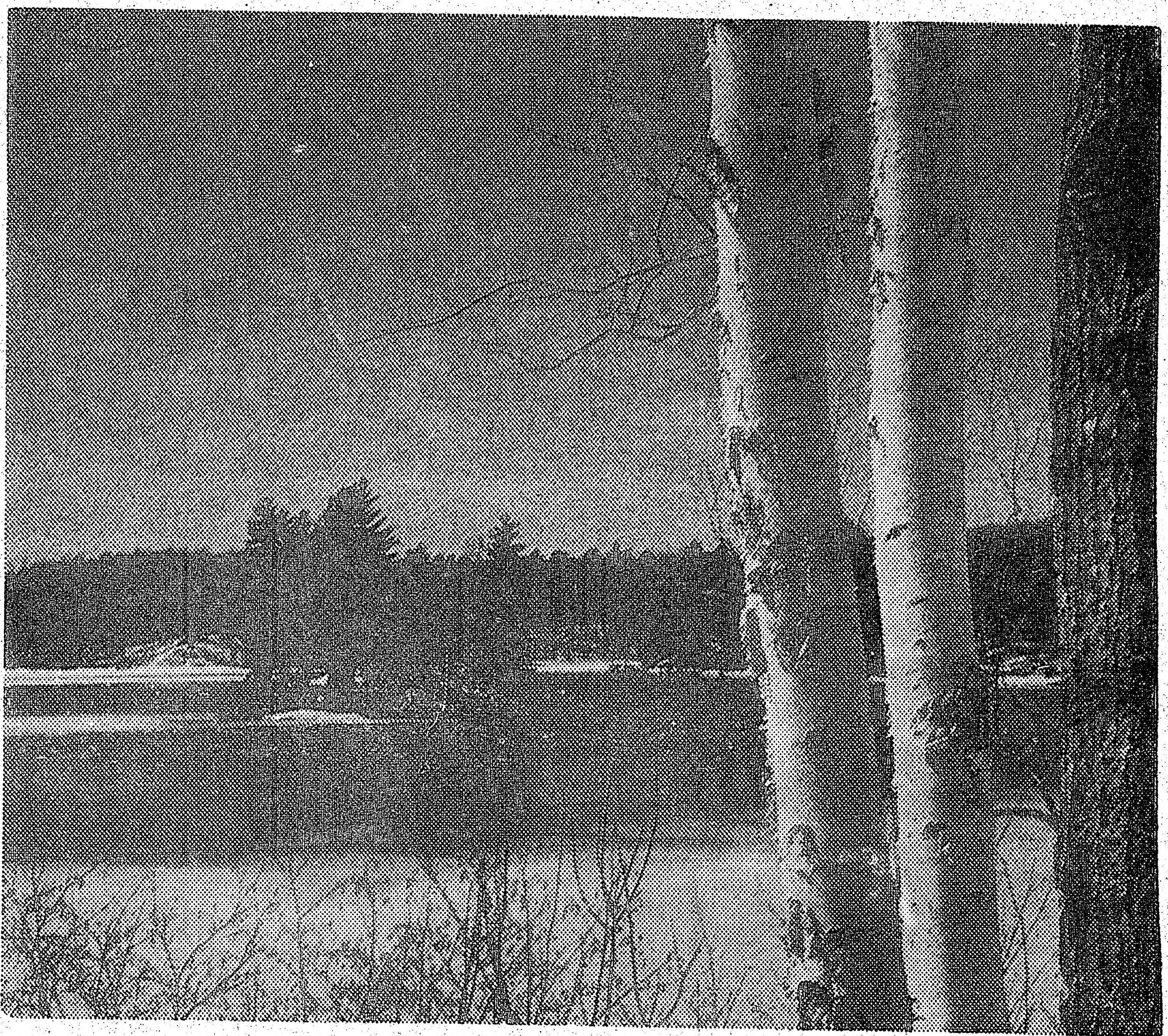

PAVASAŖA ŪDEŅI Foto: LA

Prezidenta Džeralda Forda vēstījums amerikāņu likumdevējiem par ASV ārpolītikas jauno kursu radījis pretrunīgas atbalsis kongresā, amerikāņu tautā un arī visā pasaulē. Pēc daudzu piedzīvojušu amerikāņu polītisko komentātoru uzskatiem esot pienācis pēdējais brīdis raudzīties īstenībai acīs un rakstīt nekrologu amerikāņu lomai Indoķīnas konfliktā. Tas reizē nozīmētu arī līdzšinējās Niksona - Kisingera ārpolītikas pamatkursa pilnīgu bankrotu. Nav šaubu, ka ar polītiskām runām un skaļiem protesta vārdiem komūnistu agresiju apturēt nekad nebūs iespējams.

Kambodijā Vašingtona savu lomu jau izspēlējusi. Amerikāņu vēstniecības evakuāciju Pnom Penā neviens neuzskatīs par taktisku, pārejošu diplomātisku gājienu. Kambodijas traģēdija, Vašingtonas nespēja un negriba laikā apturēt komūnistu - sazvērnieku invāzijas spēkus ir nožēlojams amerikāņu prestiža zaudējums ar vēl neparredzamām polītiskām sekām.

Savā ārpolītikas izvērtējumā prezidents Fords patiesībā nekā jauna nepateica. Pašos pamatos viņš aizstāvēja sava ārlietu ministra Kisingera ievadītās amerikāņu ārpolītikas pamatkonceptu. Uzsverot valsts nacionālo interešu likšanu pirmajā vietā, Fords netieši apvainoja tautas vietnieku nama un senāta demokratu partijas locekļu vairākumu, kas, sākot ar militāras palīdzības pārtraukšanu Turcijai un beidzot ar atbalsta ierobežojumiem ASV sabiedrotiem Indoķīnā, nenoliedzami ietekmēja amerikāņu ārpolītiku šajās polītisko saspīlējumu vietās. Ir liels jautājums, vai ASV dikumdevēji akceptēs prezidenta Forda pieprasīto turpat 1 bilj. dol. lielo summu amerikāņu militārai palīdzībai Dienvidvietnamai. Varbūt ka radīsies kāds kompromisa priekšlikums, bet var gadīties, ka palīdzība būs par mazu un tā nāks par vēlu. Tas nenozīmē, ka jau nākamajā nedēļā Saigonā plīvos sarkanie karogi. Dienvidvietnamas militāro spēku pretestības rezultātā pēdējās dienās Hanojas invācija ir gandrīz apturēta visās frontēs. Bet cik ilgi? Aizmirstot turpat 1000 dienu ilgo Ļeņingradas ielenkumu, atcerēsimies, ka Otrā pasaules kaŗa beigās milzīgais Kremļa militārais pārspēks nespēja salauzt Kurzemes cietokšņa pretestību. Tikai pēc kapitulācijas pavēles visās frontēs arī Kurzemes cietoksnim neuzvarētam bija cīņa jāizbeidz.

1973. gada 27. janvārī Vašingtona, Dienvidvietnama, Ziemeļvietnama un Pagaidu revolūcionārā valdība Parīzē parakstīja „Vienošanos par kaŗa izbeigšanu un miera radīšanu Vietnamā”. Šis maldinošais „miera” dokuments deva iespēju prezidentam Niksonam atvilkt amerikāņu bruņotos spēkus no Dienvidvietnamas. Šis dokuments nekādā gadījumā neradīja priekšnoteikumus mieram, un komūnistu agresija ir nepārtraukti turpinājusies. Piedzīvojuši amerikāņu diplomāti tagad norāda, ka pēc šī pretrunīgā dokumenta parakstīšanas Niksons Dienvidvietnamai esot solījis, ka nopietnas Hanojas militāras agresijas gadījumā amerikāņi reaģēs ar saviem gaisa un flotes spēkiem. Šie paši diplomāti tagad norāda, ka 1973. gadā atrodoties uz savu diplomātisko panākumu devītā viļņa galotnes, ārlietu ministrs Dr. Kisingers neesot iedomājies, ka kādā dienā kongress varētu iejaukties amerikāņu ārpolītikas īstenošanā. Diemžēl, bija jāpaiet tikai diviem gadiem, līdz demokratu partijas kontrolētais kongress aizlika kāju priekšā daudziem prezidenta Forda polītiskiem gājieniem un kongress jutās pietiekami stiprs, lai iejauktos amerikāņu ārpolītikas kursa nosliecē.

Prezidents Fords savā ārpolītikas vēstījumā nenosauca kongresu vārdā, bet nav šaubu, ka viņš sagatavoja zemi, lai visu vainu uzveltu Kapitolam. Nav jāaizmirst, ka šajā vēstījumā Fords atgādināja kongresa pārsteidzīgo rīcību, pārtraucot militāro palīdzību Turcijai. Fords no jauna pasvītroja, ka ASV esot jātur saviem sabiedrotajiem dotais vārds un attieksmēs ar polītiskiem pretspēlētājiem jāliek svaru kausos amerikāņu militārais un saimnieciskais potenciālis. Par to, vai Forda runai būs gaidītā pozitīvā atbalss, ir ļoti jāšaubās. Manuprāt aiz skaistiem vārdiem nestāv vīrs ar dzelzs gribu. Fords, pretēji pirmajām cerībām, nav šajā nopietnajā laikā amerikāņu tautai nepieciešamais vadonis.

Kas šodien notiek Vašingtonā? Tā nav pānika, bet satraukums nav mazs par sekām, ko radīs ASV prestiža zaudējums Indoķīnā. Kisingers no amata neatlūgsies, un varbūt Indoķīnā pēdējais vārds vēl nebūt nav teikts. Tāpat lietas nav tik traģiskas Turcijā. Šonedēļ tur valdības grožus pārņem labā spārna partijas koalicija, kas nozīmē, ka Kremļa diplomātu centieni ievilināt Turciju savos tīklos lemti neveiksmei.

Rietumeiropas diplomāti ar patiesām bažām konstatē, ka Fords ne ar vārdu savā vēstījumā nepieminēja amerikāņu reakciju pret polītiskiem notikumiem Portugalē. Tieši tas, kas pašreiz norisinās Portugalē, ir radījis nenoliedzamu trauksmi visā Eiropā. Portugaļu komūnisti tur atrodas tikai sprīdi no faktiskās kontroles. Militārā apvērsuma autori deklarējuši, ka paturēs varu savās rokās vismaz piecus gadus un šajā laikā periodā ļaus vaļu sociālismam. Šo lēmumu neietekmēšot arī 25. aprīlī paredzētās „demokratiskās vēlēšanas”. Jāpiezīmē, ka visas konservātīvās un labā spārna partijas ir aizliegtas un varas skurbumā vadošie marksisti izslēguši no vēlēšanu kampaņas arī portugaļu kristīgo demokratu partiju. Un te nevis varenā Vašingtona ar brīvības karogu rokā mēģināja vērst pasaules uzmanību par demokratijas piesmiešanu Portugalē, bet gan kādi pavisam negaidīti spēki. To nedarīja arī Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Kurts Valdheims. Mēs visi zinām to, ka Apvienotās nācijas ne mazo pirkstiņu nav pakustinājušas, lai apturētu Hanojas invāziju Dienvidvietnamā vai arī protestētu pret komūnistu izrēķināšanos ar saviem polītiskiem pretiniekiem. Portugales drāmatiskā polītiskās varas sagrābšanas laikā savu vārdu teikt iedrošinājušies vīri, kam varbūt patiesi tuvu sirdij stāv portugaļu liktenis. Šie vīri ir portugaļu katoļu baznīcas bīskapi, kas vēstījumā tautai ieteikuši balsot par mērenā polītiskā spārna partiju kandidātiem. Pasaulei jau aizmirsies Spānijas pilsoņu kaŗš, kuŗā no komūnistu lodēm mocekļu nāvē mira tūkstošiem garīdznieku.

Vidējos austrumos kaŗš tuvāko trīs mēnešu laikā neuzliesmos. To apsolījis Ēģiptes prezidents Sadats. Ļoti svarīgs ir Sadata pieteiktais ultimāts, lai ASV atklāti deklarē, vai tās aizstāv tikai Izraēlu tās atzītās ģeografiskās un polītiskās robežās vai arī atbalsta Izraēlu arabiem atņemto zemju okupācijā. Preses konferencē Sadats izteicies, ka viņam neesot iebildumu, ja Vašingtona apbruņotu ar tanku un lidmašīnu katru Izraēlas iedzīvotāju, bet šos ieročus Izraēla nedrīkstētu izmantot agresijai, okupējot suverēno arabu valstu territoriju.

(Turpinājums 20. lp.)

VIENOTI DARBĀ - LATVIJAI BRĪVAI

Daugavas Vanagu organizācijas, DV Toronto nodaļas un DV teātŗa Kanadā

25 GADU DARBIBAS ATCERES
sarīkojumi
no 3. līdz 11. maijam Toronto

1950 — 1975

LATVIJA
AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. GADA 19. APRĪLIS, 16. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00. tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.
Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI

1950 1975

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

Guntārs Brikmanis
DV Kanadas valdes priekšsēdis

Mēs un nākotne

Aizvadītie 25 gadi Kanadas Daugavas Vanagu saimes dzīvē un paveiktā darba rosmē ir patiess apliecinājums mūsu organizācijas būtībai, viņas idejām un mērķiem: pulcināt un apvienot trimdā nonākušos latviešus latviešu tautas kopības saglabāšanai, palīdzēt ikvienam tautietim kopt un uzturēt varoņgaru, nacionālo vienību un morālisko stāju.

Mūsu mērķi, tradicijas un darbs norāda, ka mēs esam latviešu tautas un latviešu tautas likteņa svarīga un atzīstama daļa trimdā, kas aicina ikvienu cīņai par latvju tautas dzīvā spēka saglabāšanu un Latvijas brīvības atgūšanu.

Uz paveikto aizgājušos 25 gados mēs varam atskatīties ar gandarījumu. Ar savu darbu un nelokāmo nacionālo stāju mēs esam ieguvuši plašas trimdas latviešu sabiedrības daļas nedalītu atzinību. To apzinās un ir spiesti atzīt arī Latvijas okupanti un mūsu tautas apspiedēji. Ieejot gadsimta otrā ceturksnī, ir nozīmīgi, ka mūsu darbs un darba rosme tiktu ne tikai uzturēta, bet pat kāpināta.

Nākotnē mūs sagaida darba lauks, kas ir atklāts, saredzams un varbūt pat izteikti skarbs reālitātes izaicinājums ikvienam mūsu organizācijas saimes loceklim, ikvienam trimdas latvietim. Rītdienas iecerēm mēs esam jau spiesti apzināt un izvērtēt mūsu spēkus, lai bieži tik nepatīkamā reālitāte, ne ilūzijas, būtu mūsu nākotnes mērķu un darba pamats. Mūsu spēks vai nespēks esam mēs paši. Mūsu griba, centieni, ziedošanās idejiski, garīgi, fiziski un materiāli noteiks mūsu nākotni, mūsu nākotnes izredzes, kas veidosies paaudzēm mainoties.

Paaudzēm mainoties, mūsu darbs un mūsu cīņa par jaunas Latvijas brīvības ausmas atgūšanu ir jāturpina, neprasot godu, neprasot atlīdzību, jo to neprasīja arī tie neskaitāmie tūkstoši latviešu brīvības cīnītāju, kas atdeva savas dzīvības par mums, par labāku un brīvu Latviju. Ar citiem ieročiem, citos apstākļos. Tas ir mūsu uzdevums un pienākums. Tas jānodod no paaudzes uz paaudzi, līdz kādreiz mūsu tauta apvienota uz savas brīvās zemes sasauksies par jaunu nākotnes darba cēlienam.

Nepadosimies illūzijām. Mums ir garš, sāpīgs un dažreiz neizprotams ceļš staigājams. Ceļš, kas prasīs vienotību, iecietību un daudz lielāku latviskuma un nacionālās pašapziņas izpratni. Darbs, kas prasīs no mums vairāk laika, vairāk pašuzupurēšanās un materiālos līdzekļus. Tad mēs ar dziļu paļāvību spēsim veidot un uzturēt nākotnes darba un uzdevumu ieceres. Tas jāveic visiem kopēji, apzinoties, ka šodien vairs nav vietas aizbildinājumiem. Lielākais vairums no mums ir labi situēti kā maizes darbā, tā arī izglītībā. Šodien vairs nav vietas vārdam, ka nevaram, bet atbilde ir jādod, vai gribam vai negribam.

Jāpieņem un jātic, ka reiz nākotnē brīvību atguvušā latviešu tauta par mūsu nostāju un darbu trimdā spriedīs tiesu. Vēsturisku tiesu, kurā meklēs tiesas spriedumu: vai mēs esam bijuši patiesi, politiski bēgļi un cīnītāji, ar pilnām tiesībām atzīstami trimdinieki, vai tikai materiālā pārpilnībā aptaukojušies emigranti, Latvijai pāris dekādās atlūzis un pazudis latviešu tautas — nokaltis zars?

Mēs un nākotne paliekam šī sprieduma atbilde!

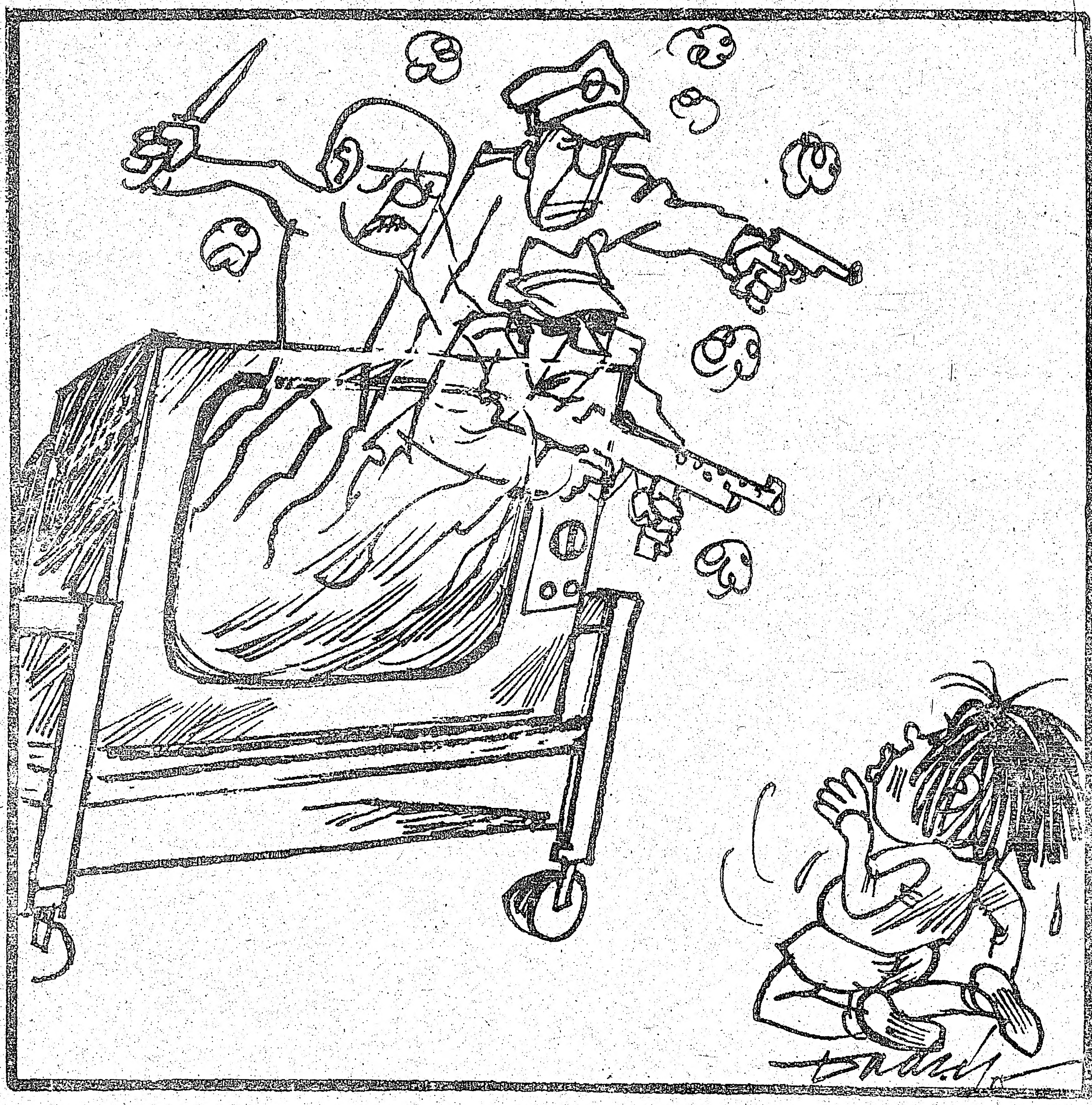

Jauno pilsoņu modernā audzināšana

Dadža zīmējums

Lasītāju vēstules

PAR TO PAŠU MĀKSLU

Līdz šim esmu ar patiku lasījusi Sinamluba atskatus par mākslas izstādēm Toronto, kas likās zināmas neatkarības zīme, bet pēdējais — par O. Grebizstādi — vairs to neapstiprināja. Visumā tās bija tās pašas līdz šim čukstus izteiktās snobiņu domas, kas radušās aiz simpatijām pret tiem māksliniekiem, kas lielās dzemdību mokās rada četrus, piecus audeklus gadā ...

Pēc manas izjūtas O. Grebžes izstāde ļoti atpūtināja pēc visiem šogad redzētiem godalgotiem un negodalgotiem krāsu un formu samunsturējumiem.

A. Z. Toronto

NE PERSONISKI, BET OBJEKTĪVI

Par to bija jādomā, izlasot Sinamluba „kritiku" par O. Grebžes 62. darbu izstādi marta sākumā mākslinieka studijā. Beigās vēl pievienotais Lapas Mārtiņa pantiņš rādīja, cik nopietni kritizētājs vēlējies dot objektīvu izstādes novērtējumu... Ja atsauksmes rakstītājam vecas bikses, pakārtas ielogojumā izstādes telpās pie sienas, patīk labāk nekā labības statiņu, dzidro ūdeņu (kas Grebžem tiešām ir dzidri!) un bērzu gleznojumi, tā ir viņa gaumes lieta un liecina tikai par rakstītāja mākslas izpratni. Kauns gan būtu likt šādu „gleznu" pie savas mājas sienas, kas pēc Sinamluba atzinuma būtu „mākslas darbs", bet latvisko motīvu izvēle liecinātu par mākslas darbu nepazīšanu... Paldies Dievam, ka mums vēl ir latviešu gleznotāji, kas, staigādami mūsu vecmeistaru pēdās, nav aizmirsuši iemūžināt savos audeklos latviskos motīvus, kas katram latvietim ir mīļi un svēti.

O. Grebže ir viens no visiemīļotākajiem latviešu gleznotājiem, kuŗa darbi grezno vai ikviena mākslas mīļotāja māju. To liecina arī viņa 62 darbu izstādes, kopš mākslinieks dzīvo Kanadā. Viņš arī pieskaitāms pie tiem mūsu gleznotājiem, kuŗu darbus visvairāk iegādājas. Tāpat O. Grebžes gleznas redzamas arī daudzās mūsu sabiedriskās telpās, nav aizmirstas ne mūsu skolas, ne baznīcas. Lieki piebilst, ka šī mākslinieka izstādes vienmēr pulcinājušas apmeklētāju rekordskaitli, par kuŗu citi var tikai sapņot. Vai tas varētu modināt skaudību, šo negātīvo rakstura īpašību, kas dažkārt tik bieži pamanāma? Žēl, ka daži mākslas vērtētāji, kļūdami subjektīvi un neiecietīgi pret latvisko mākslu, ietekmējušies no svešiem un mums nepieņemamiem t.s. modernās mākslas strāvojumiem.

Atmiņā nāk gadījums pirms apmēram gada, kad Sinamlubs bija nokritizējis Mākslinieku vienības Latvis 20 gadu jubilejas izstādi Toronto,

Pēc tam šī paša laikraksta lasītāju vēstulēs bija izraisījusies garāka polemika starp Sinamlubu un Dr. Ivaru Cenni, kas bija pārmetis slēpšanos aiz segvārda, jautādams: „Vai tas ir kaut mazliet bruņnieciski?" Pēc tam Sinamlubs savu atbildes vēstuli bija parakstījis arī ar savu pilnu vārdu N. Bulmanis (Latvija Amerikā pag. gada 30. marta nr.). Dr. I. Cenne bija devis Sinamlubam laiku „mācīties". Diemžēl, pēc gada atkārtojies tas pats ar O. Grebžes izstādes nožēlojamo „kritiku". Jājautā, vai mūsu kritiķi tiešām nespēj būt objektīvi?

Lasītājs Otavā

ETNISKĀ VAI NACIONĀLA KULTŪRA?

Latvija Amerikā 1. marta nr. R. N. savā aicinājumā lasītājiem runā par etniskām grupām, arī latviešiem kā etnisko grupu. No tā izriet, ka ir arī savas „etniskās kultūras", „etniskie pilsoņi", neskaitot bieži minēto „etnisko presi" u.t.t. Es nekādā ziņā negribētu pievienoties šiem apzīmējumiem. Es esmu latvietis, mēs esam latviešu grupa, mana kultūra ir latviešu kultūra, ir tikai latviešu, vācu vai kanadiešu prese. Īstenībā īpašas kanadiešu kultūras nemaz nav, bet tikai citu tautu nacionālo kultūru pienesums un devums. Mēs visi esam nacionāla grupa, pat vietējie indiāņi ir: „Six nation reserve", bet ne „Six ethnic reserve". Arī šeit uzaugušie latvieši būs vai nu latvieši, latviešu izcelsmes kanadieši vai tikai kanadieši, bet ne kāda etniska grupa — „etniķi". Liekas, ka visus sabāžot vienā etniskā maisā tos vieglāk būs asimilēt.

(Ed. Ozoliņa sakārtotās un J. Endzelīna rediģētās Svešvārdu vārdnīcas 3.pārlabotā un papildinātā izdevumā paskaidrots: etnisks, grieķu ethnikos — tautisks, tautai raksturīgs, tautai īpats..., bet etnografija, gr. ethnos — tauta, graphein — rakstīt, tautas apraksts, zinātne par dažādu tautu materiālo kultūru un īpatnībām attīstības gaitā). Rd.

VAI BŪTU IETEICAMS?

Gadus 15 atpakaļ viena no draudzēm Grand Rapidos, kas ir amerikāņu sinodē, strikti noraidīja sinodes prezidenta ieteikumu noturēt dievkalpojumus arī angļu valodā. Sinodes prezidents bija piebildis, ka to nedarot, draudzei nebūšot nākotnes. Rodas jautājums, vai tiešām mums tagad vajadzētu jau sākt rūpēties par dievkalpojumiem angļu valodā tai mazajai saujiņai nelatviešu, kas latviešu valodu neprot un saistīti ar latviešu sabiedrību tikai ar laulību partneri? Mēs taču cīnāmies pret asimilāciju, bet dievkalpojumi angļu valodā būtu asimilācijas veicināšana vistiešākā nozīmē, izdodot vēl savus līdzekļus. Drīzāk ieteicams šiem latviešu valodas nepratējiem noorganizēt pie draudzēm vai latviešu skolām attiecīgus kursus, lai tie varētu klausīties dievkalpojumus latviešu valodā. Ja jau mēs, vecīši, varējām ielauzīties šīs zemes valodā, tad jaunākiem cilvēkiem, kas tagad devušies jauktajās laulībās ar latviešu izcelsmes partneri, iemācīties latviešu valodu nebūs nekādu grūtību.

Valters Zirnītis Grand Rapidos

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā,
491 College St.,
kā arī LA spiestuvē,
125 Broadview Ave.

Klīvlandes Apv. draudzes koŗa koncerts

Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja Toronto ir radījusi skaistu paražu rīkot savā baznīcā garīgus koncertus, iesaistot tajos gan vietējos spēkus, gan viesus no mūsu lielās kaimiņu zemes. Šie koncerti ir atraduši mūsu garīgās mūzikas cienītāju saimē labu atsaucību. Tā 5. aprīlī, kad Sv. Jāņa baznīcā koncertēja Apvienotās draudzes koris, tā bija klausītāju pilna. Ar šo centīgo kori pirmo reizi iepazinos Klīvlandē, noklausoties kārtējo mēģinājumu. Starp tenoriem redzēju arī tagadējo Sv. Jāņa draudzes mācītāju Ivaru Gaidi, kuŗu jau agrāk biju iepazinis kā skaistas balss īpašnieku.

Korī patlaban 33 dziedātāji. Kupla ir soprānu grupa un attiecīgi samērīgas pārējās balsis ar pietiekošu tenoru skaitu. Diriģents Dr. Vilnis Ciemiņš ir mūzikas un dziesmu mīļotājas ģimenes atvase. Viņš jau agri iesācis staigāt mūzikas gaitas, labi saaudzis ar savu mūzikas instrumentu un ir dedzīgs koŗa dziesmas kopējs. Koncerta programmas pirmajā daļā koris sniedza franču komponista Gabriēla Forē (1845 — 1924) Rekviēmu. Komponists ir daudz devis 19. g.s. beigu un 20. g.s. sākuma mūzikai. Jau bērnībā viņš rādīja lielus mūzikālus dotumus un ļoti sekmīgi gāja mūzikas izglītības ceļu. 1896. gadā G. Forē kļūst par Magdalēnas baznīcas ērģelnieku un kompozicijas profesoru Parīzes konservātorijā. No 1905. g. līdz 1920. g. ir Parīzes konservātorijas direktors. G. Forē ir komponējis daudz dziesmu (pāri 100). Viņš ievērojami bagātinājis klavieŗu mūziku un daudz devis kamermūzikai. Orķestrim rakstījis maz. Izņēmums ir viņa Rekviēms, ko viņš rakstījis solo balsīm, korim, orķestrim un ērģelēm. Sākumā Rekviēms nebija populārs, bet vēlāk palika par skaņdarbu, kuŗa dēļ komponista vārds ir visvairāk pieminēts. Šo darbu viņš radījis sava tēva piemiņai, un tas pirmo reizi tika atskaņots Magdalēnas baznīcā Parīzē 1888. gadā. Šai skaņdarbā komponists parāda savas spējas — ar maz līdzekļiem sasniegt emocionālu efektu. Rekviēms jeb Mese par mirušo dvēselēm ietveŗ sevī septiņus nodalījumus.

Klausītāji varēja viegli sekot Mesas latīņu teksta tulkojumam latviski koncerta programmā. Visiem dziedājumiem cauri neatlaidīgi izteikta lūgšana pie Dieva par mūžīgā miera un gaismas piešķiršanu mirušo dvēselēm. Dziedājumu mūzikā sēru sāpēs remdināja paļāvība uz Dievu un ticība mūžīgai dzīvošanai, kas skaisti izskan In Paradisum dziedājumā. Koris viscaur sniedza jauku priekšnesumu. Diriģents Dr. Vilnis Ciemiņš labi pārnesa komponista izjūtas klausītājiem un ierosināja domu par dzīvi, nāvi un mūžīgo dzīvošanu. Iespaidīgi izceļas baritona T. Barbina dziedājums ofertorijā. L. Lagzdiņas soprāna solo skaidrā dikcijā un pazemībā skaisti izteica lūgšanu — Pie Jēzus — „Svētais Kungs Jēzu, dod viņiem mieru." Visiem dziedājumiem cauri vijās ērģeļu mūzika, ko meistarīgi veica ērģelniece Anita Rundāne.

Koncerta starpbrīdī Sv. Jāņa draudzes mācītājs I. Gaide uzrunāja klausītājus, pieskardamies dziesmas mīlestības lielajam spēkam.

Koncerta otro daļu koris dziedāja altāŗa telpā. Te viņš nevairījās no riska dziedāt 4 dziesmas a cappella jaunā vidē, vaigu vaigā pret klausītājiem. Ciemiņi ar divām dziesmām — A. Purva Dievnamā un prof. T. Ķeniņa Dieva kalpa vakars, atgādināja mūsu pašu māju garīgās mūzikas kopējus. Dr. V. Ciemiņš iepazīstināja arī ar savu dziesmu Ticība. Jaunais koŗa novietojums, šķiet, mazliet mazināja šo pirmo dziesmu pilnīgu atvēršanos. Tālāk E. Melngaiļa Dievam pieder zeme raisījās ar brīvu pacilājošu izskaņu. Tai sekoja J. Vītola kantāte No atzīšanas koka. Te diriģenta lietpratīgā vadībā visu balsu grupu un ērģeļu labā sadarbība, un tenora A. Ūdra spēcīgs un labi izturēts solo dziedājums deva gandarījumu mūsu lielā komponista Jāzepa Vītola skaņu rakstam.

Koris un ērģeles koncertu beidza ar Dr. V. Ciemiņa Āmen, kas daudzkārtīgā vārda „āmen" atkārtojumā pastiprināti izteica ticīga cilvēka ilgas viņa lūgšanu uzklausīšanai. Pēc koncerta klausītājus lūdza pakavēties pie kafijas galdiem baznīcas zālē. Te bija iespēja satikties ar Klīvlandes dziedātājiem omulīgās pārrunās.

Viktors Rundāns

Andrejs Irbe

ABSURDI — UZ PAVASARI

Viņa
sauc mūs par klauniem. Novelk
savu ādu, izģērē un top par
puskāžociņu,
uzvelkas mugurā un ievelk mūs
rakstītās kamanās,
apliek ilksis ap zirgu, un kamanas
skrien aiz zirga pa sirmu ledu
skanēdamas.

Tad ledus izburb un kūst.
Ezers ir vienās šļakatās.
Zirgs top par sauli un apguļas
piekalnē,
izliekas pienene esam,
un starp pienenēm puskažociņš atdzīvojas.

Piekalnē starp pienenēm:

tur nu viņa gul — starp ziediem un bitēm,
un pati savā ādā,
viņa sauc mūs
par
klauniem,
kas visu ziemu pēc viņas kaukuši,
kas visu ziemu precībās braukuši.

Un mēs aiz kauna ienirstam dūņās
un pārvēršamies par vilkuvālēm.

Latviešu māksla šodien un rīt

VĒROJUMI LATVIEŠU MĀKSLINIEKU SAIETĀ KLĪVLANDĒ 5. UN 6. APRĪLĪ

ALA kultūras biroja un Latviešu institūta izkārtotais sarīkojums bija iecerēts kā plaša latviešu mākslinieku un nopietnu mākslas cienītāju pulcēšanās kopējo latviešu mākslas problēmu pārrunāšanai un nākotnes nodomu izvērtēšanai.

Saieta atklāšanā glītajās Klīvlandes Apvienotās latviešu ev. lut. draudzes nama telpās bija klāt nedaudz pāri par 100 cilvēku, šķiet, vairumā vietējie interesenti un organizāciju pārstāvji.

Sarīkojuma telpās bija izstādīti kā kvalitātīvi, tā stilistiski visai dažādi dalībnieku līdzatvestie darbi. Gan nopietnu, gan visai marginālu mākslinieciskās kvalitātes darbu „krizes maisījums". No šo rindu rakstītāja iepriekš neredzēto autoru darbiem imponēja Lilitas Riekstiņas-Spures saistošā tuvskatā pievilkts harmoniski niansētās zemes krāsās ieturēts dabas elementu turpat vai bezpriekšmetīgais traktējums. Viskonsinietis Gunārs Stumbris bija izstādījis šaubu un atmosfairiskas rēgainības cauraustu ziemcietīga kolorīta slāņojumos veidotu palieļu ainavu. Tāpat nevarēja paiet gaŗām čikagieša Vito Sīmaņa savdabīgiem, gan pamaza formāta, plastikā veidotiem telpu norobežojumu meklējumiem. Bet tās jau tikai pāris impresijas par visai raibo klāstu. Kanadas latvešu māksliniekus pārstāvēja K. Kronbergs, A. Kopmanis, A. Brūveris un A. Kerāns.

Pēc M. Grīna un A. Sildega ievadvārdiem saieta dalībnieki gandrīz vai ar smaidu pārcieta daudzo turienes organizāciju runas vīru vārdu straumes.

Rīta cēliena nobeigumā latviešu mākslas krīvs Augusts Annus saistošā stāstījumā risināja vairākas latviešu mākslai šodien un rīt nozīmīgas mākslinieciskas poblēmas. Lai gan profesors pa laikam it kā novirzījās savu bagāto māksliniecisko atmiņu sānceļos, viņa stāstījums bija vienmēr saistošs un domas mērķtiecīgas — vienmēr tiecoties uz pārlaicīgā latviskās mākslas mantojuma sargāšanu, godā celšanu un tālāku veidošanu. Augusts Annus runāja par reliģijas un mākslas vienotību kopējā ticības spēkā, par mākslas pārlaicību pretī zinātnes sasniegumu nepastāvībai, par vizionāru un vizuālu elementu mākslā, par komūnikācijas nozīmību (mākslai jāatrod patiesi kontakti ar cilvēku, un jāapzina viss vērtīgais pašreizējā latviešu daiļradē), par profesionālismu pretī nemākslai un vēl citus jautājumus. Amerika Annusam nav tautu kausējamais katls, bet skaista mozaīka, kurā arī latviešiem jāiestiprina savs savdabīgais dailes elements. Izklāstu par savām tezēm Annus nobeidza ar pārliecību, ka šodienas latviešu mākslas renesanses konkrētizēšanai ir nepieciešama spēcīga organizācija, kas vieno visus latviešu māksliniekus.

Pēc pusdienu pārtraukuma par latviešu tēlotājas mākslas darbu ASV referēja ALA kultūras biroja tēlotājas mākslas nozares vadītājs Arnolds Sildegs. Vispirms lietišķīgs izklāsts par tēlotājas mākslas nozares organizātorisko struktūru, pēc tam atskats par notikušajām Kultūras fonda skatēm Grand Rapidos, Čikagā (grafikas izstāde) un Klīvlandē dziesmu svētku simtgadē. 1974. gadā izstāde nav notikusi līdzekļu trūkuma dēļ, bet nākamā notiks no 3. līdz 7. jūlijam Sietlā — rietumkrasta dziesmu svētku ietvaros. Tāpat dzirdējām, ka rakstu krājuma lietiskai un tēlotājai mākslai pirmais numurs jau turpat salikts un, cerams, iznāks maijā. Šim nozīmīgajam kultūras projektam saieta atklāšanā Kārlis Kronbergs nodeva Kanadas Latviešu mākslinieku vienības Latvis 500 dol. atbalstu.

A. Sildegs norādīja uz grūtībām plašāku izstāžu žūrēšanā un aicināja būt iecietīgiem žūrētāju kritizēšanā. Vēl tagad referents ar smagu sirdi atcerējās augsto izžūrēto darbu kalnu pirms dziesmu svētku izstādes Klīvlandē.

(Turpinājums 9. lp.)

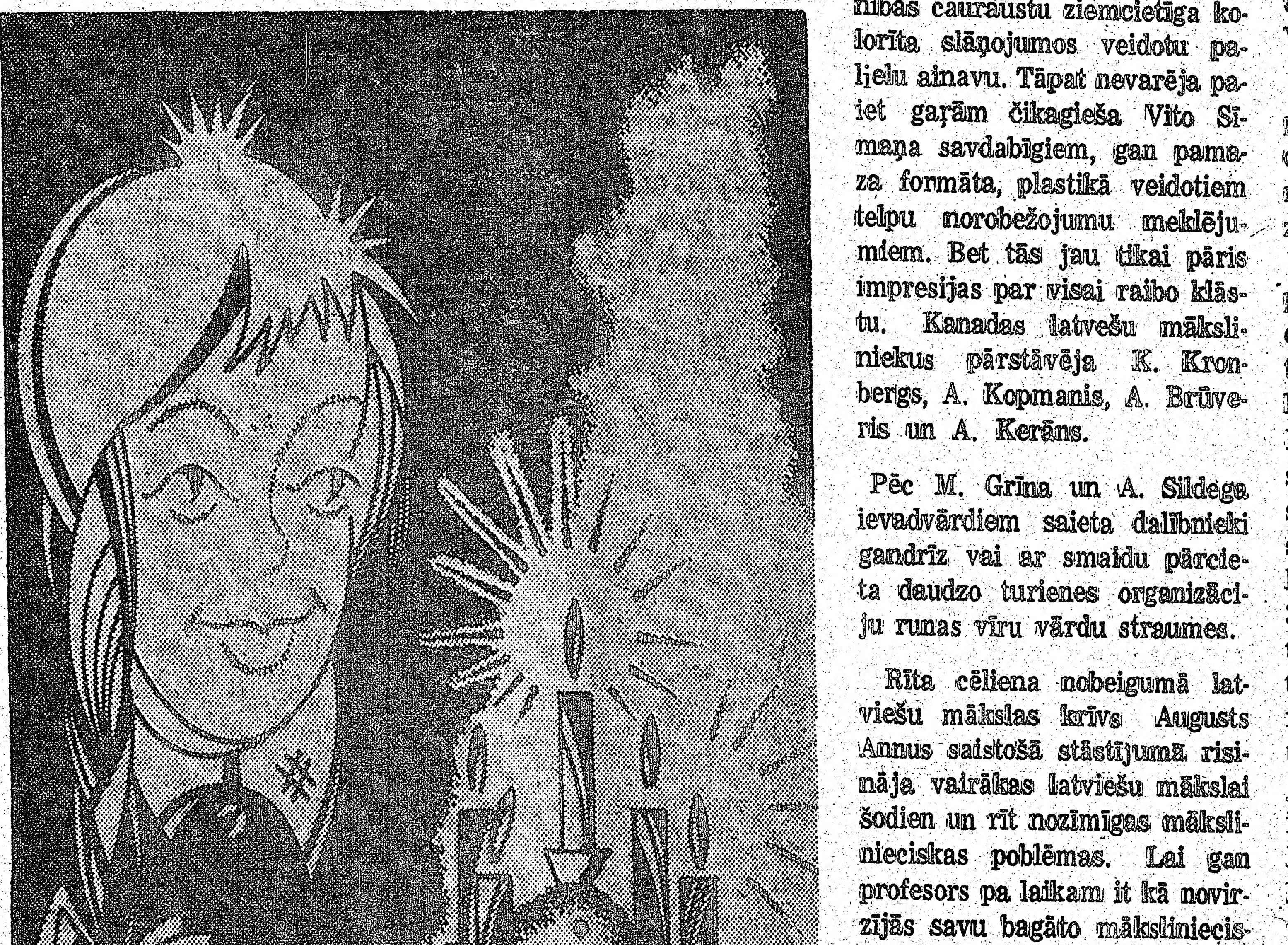

Mārtiņš Gauja — illustrācija žurnālam Mazputniņš

REDAKCIJAI PIESŪTĪTIE IZDEVUMI

Zelta Vārtu Vēstis 2 nr., Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. draudzes izdevums, vāku zīmējusi Elza Krimuldēna-Reinvalda, redaktors A. Reinvalds, 50 lp.

What should you know about Canadian criminal law, Irving D. Temins, Q.C. of the Ontario Bar Toronto, Canada (A Guide for the Layman), Primrose publishing Company Ltd., 95 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats 2. nr., Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums, red. Ojārs Celle, 24 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 2. un 3. nr., Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. draudzes izdevums, vāku zīmējusi Elza Krimuldēna-Reinvalde, redaktors A. Reinvalds, 50 lp.

Ceļa Biedrs, 2 (192) un 3 (193) nr., Latviešu ev. lut. draudžu apvienības Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks, 16 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats 2. (180.) un 3 (181.) nr., Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības Inc. izdevums, redaktors O. Celle, 18 lp.

Technikas Apskats, 73. nr., Latviešu inženieŗu apvienības ārzemēs izdevums, vāku un titullapu zīmējis A. Langmanis, galv. redaktors A. Spūrmanis.

Brīvība, 11. (255.) nr. Latvijas soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts, Emīļa Ogriņa izdevniecībā, redaktori B. Kalniņš un J. Ritums, 8 lp.

Mazputniņš, 195. nr. Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, vāku zīmējusi Dzintra Lejiņa, redaktori Laimonis un Līga Streipi, 34. lp.

Iiformation for Canadians Traveling Abroad, izd. Department of External Affairs, 30 lp.

Vēstnesis, 4. (28.) nr. — aprīlis, izd. Olģerts Liepiņš Bostonā; redaktori — O. Liepņš, Osv. Akmentņš un Ed. Keišs; 6 liela formāta lappuses.

Otru ceturksni sākot

DV ASV PĀRKĀPJ 25 GADU SLIEKSNI

DV ASV delegātu sapulce 19. un 20. aprīlī Vašingtonā šoreiz būs sevišķi nozīmīga, jo tanī atzīmēs arī organizācijas 25 gadu darbību ASV. Kam tuvs organizācijas darbs, ar zināmu lepnumu un prieku varēs atskatīties uz tās sasniegumiem. Sākot darbību pieticīgos apmēros (Latvju Enciklopēdijā minēts, ka DV biedru skaits ASV bijis 80), organizācija tagad izvērtusies par respektējamu faktoru visās latviešu sabiedriskās dzīves un darba norisēs. Zīmīgi, ka tieši šinī jubilejas gadā organizācijas biedru skaits ASV pirmo reizi pārsniedzis 3.000. Taču svarīgākais ir paveiktais darbs. Mūsu visvairāk cietušo cīņu biedru un viņu piederīgo aprūpei veltītās summas liecina, ka nopietnā darbā un uzticībā organizācijas mērķiem Daugavas Vanagi iemantojuši visas sabiedrības uzticību. DV darbs sekmējies arī citās nozarēs. Koŗi, teātŗa, bibliotēkas, tautas deju kopas, sporta un jaunatnes vienības, daudzie kultūrālie un sabiedriskie sarīkojumi un pasākumi raksturo organizācijas vispusību un norisi. Cīņā par Latvijas brīvības atgūšanu DV gājuši kopsolī ar mūsu centrālajiem institūtiem un nekad nav vilcinājušies dot savu daļu kopējam darbam. Ārpus tiešā organizācijas darba ievērojams atbalsts sniegts skolām un vispārējiem kultūrāliem un jaunatnes pasākumiem. Organizācijas darbs nav veikts tikai trimdā, bet arī viņpus dzelzs aizkara, sasniedzot mūsu brāļus un māsas dzimtenē un izsūtījumu vietās.

Nebūtu nozīmes apgrūtināt lasītājus ar statistiku un datiem, kas pietiekami atspoguļojušies pārskatos.DV tagad var nodot sava darba rezultātus latviešu sabiedrības vērtējumam, tad tas ir gandarījums katram organizācijas dalībniekam, kas savu laiku, darbu un galvenais — sirdsdedzi ielikuši mūsu lielajā darbā un cīņā par latviešu tautas interesēm un nākotni. Tā lai būtu arī vislielākā garantija latviešu sabiedrībai, kas dāvājusi DV darbam savu uzticību.

Taču visam tam būtu tikai daļēja nozīme, ja samierinātos vienīgi ar parastajiem jubilejas atskatiem. Mēs esam līdzīgi arājam, kas vagas galā atskatās atpakaļ pirms jaunas vagas dzīšanas. Rītdiena prasīs pienākumus, jaunus darbus. Mūsu darbs vēl tālu nav galā, sasniegumi vēl tālu no pilnības. Vērtējot DV veikumu organizācijas mērķu īstenošanā, svarīgi ņemt vērā arī to, kas palicis nepadarīts un vēl darāms.

Daugavas Vanagu organizācija gan tālu pārsniegusi sākumā iecerēto, bet līdz ar organizācijas augšanu auguši arī tās pienākumi un atbildība. DV nav tikai interešu un tradiciju, bet arī darba organizācija, tādēļ tā no saviem biedriem prasa daudz. Mūsu pienākumu nasta nekļūst vieglāka, darbs nebūs galā, kamēr vien mūsu tauta dzimtenē smaks varmācīgā naidnieka važās.

DV organizācijas mērķi, kas jau sprausti tikai dibinoties un kas ir tās darba pamatā vēl tagad, īsumā ietveŗami trīs punktos: mūsu visvairāk cietušo cīņu biedru un viņu piederīgo materiālā un morālā aprūpē, latviešu tautas un tās kultūras vērtību saglabāšanā un Latvijas brīvības atgūšana. Mūsu uzdevumiem šo mērķu sasniegšanai nav citas mērauklas kā mūsu sirdsapziņas balss diktētā atbildības sajūta pret tiem, kas atdevuši dzīvības par savu tautu. Šis parāds neizdzēša-

(Turpinājums 5. lp.)

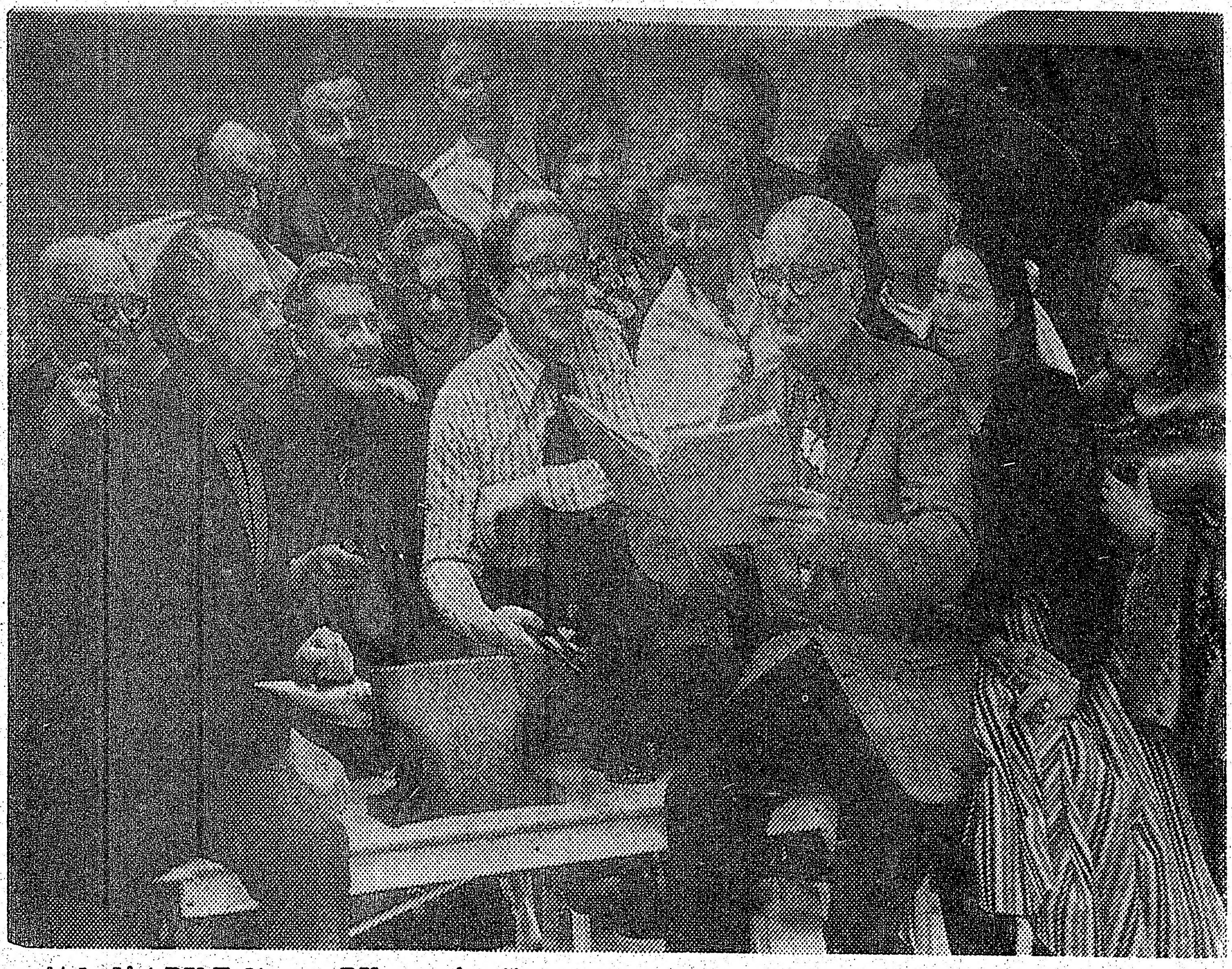

Atzīmējot DV Teātŗa un DV organizācijas Kanadā 25 gadus, plašajā sarīkojumu programmā būs arī Aleksandra Grīna tautas luga Kalēja līgava 8 ainās, kur darbība notiek Sēlijā ap 1875. gadu. Attēlā pirmās rindas vidū režisors E. Kraujiņš ar lugas galveno lomu tēlotājiem iztirzā komisko situāciju norisi. Pirmajā rindā no kreisās: A. Putniņš, E. Pulciņš, R. Migläns, I. Kalviņš (skaņas), St. Butkēvics, V. Lāma, rež. E. Kraujiņš, K. Rēvalds, S. Darkēvica un M. Bērziņa; aizmugurē — izrādes vadītājs E. Kalviņš, V. Gulbis, V. Veitmanis, A. Grasmane (sufliere), V. Martinsons un Z. Upīte. Foto: J. Ligers

Sezonas pēdējais koncerts

Toronto latviešu koncertapvienība beidzot sagaidīja savu tālo viešņu — mecosoprānu Ileānu Tepferi - Pētersoni, Stokholmas operas solisti. Viņu aicināja jau senāk, bet tikai tagad radās apstākļi, kas māksliniecei „pārmeta tiltu pār plašo jūru".

Koncerta programmā bija uzņemtas deviņas latviešu un četras zviedru autoru dziesmas. Būtu gribējies programmu redzēt viengabalaināku. Pirmajā dziesmā (Melngaiļa Zeltītās lapas) dziedātāja savaldzināja klausītājus ar skaisto balss tembru un emociju bagātību, kaut arī šīs dziesmas izpildījums prasīja lielāku rezignāciju. Nākošā grupa: četras Mediņa dziesmas, likās neizdevīgi izvēlētas. Tās visas izskanēja vienādi. Tāpat Jēkaba Poruka Dzimtene un Mēness laiva, no kuŗām pirmā ir pagrūti izpildāma, bet otra — mūzikāli maz izteiksmīga. Dziedātājas drāmatisko elementu izraisīja Zālīša Kaŗavīra līgaviņa, kuŗā attiecīgo tekstu izcēla spraigās balss modulācijas, piešķiŗot dziesmai vajadzīgo noskaņu. Vītola Rozes visskaistākās, programmas pirmās daļas nobeigumā, bija mākslinieces jaunākais sniegums. Šī monumentālā dziesma — tik pazīstama un daudzreiz dzirdēta, bija klausītājiem it kā jauna atklāsme. Vienreizīgā izteiksmes spraigumā un priekšnesuma intensitātē tā pacēla tiklab dzeju, kā arī dziesmas mūzikālo saturu kādā augstākā sfaira, kuŗas apzīmēšanai parasti pietrūkst vārdu.

Programmas otrā daļā soliste atskaņoja četras zviedru autoru dziesmas. Tās bija iestudētas ar lietpratību un rūpību. Pēc sava mūzikālā satura tās visas atšķīrās. Kaut dziedātas mums nesaprotamā valodā, viņu mūzikālās kontūras skaidri iezīmējās šo dziesmu dažādajos raksturos. Sekoja četras Helmera Pavasara dziesmas. Izteiksmes nokrāsu ziņā dziesmu izpildījumi atgādināja bagātīgu krāsu paleti. Tām varēja sekot ar kāpinātu interesi, jo Kanadā viņas dzirdējām pirmo reizi. Tālivalža Ķeniņa Bērns, tāpat tautasdziesmas sabalsojums Silta saule, lieku reizi lika atskarst komponista radošo pārākumu. Pētersones interpretācijā šajās dziesmās ieskanējās dažas jaunas nianses.

Izcils atskaņojums bija V. Dārziņa Es dziedāju, gavilēju. Māksliniece te patiesi gavilēja ne tikai ar balsi, bet ar visu savu personību. Tāpat tas bija otrā tautas dziesmā Es adīju raibus cimdus. Dzirkstošajam priekšnesumam te pievienojās arī vēl viņas aktrises dotumi.

Koncerta nobeigumā — mazajā Kristīnes dziesmiņā — gribējās dzirdēt šai dziesmai tik raksturīgo vienkāršību un intimitāti. Tā it kā nepadevās. Bet neaizmirstamā atmiņā paliks Kristīnes ārija. Dziedātājas mūzikālajā pārdzīvojumā — grūtumi, bēdas un melnā nelaime, kam komponists devis adekvātu izteiksmi, ne vienam vien klausītājam izraisīja asaras. Neērti to pieminēt, bet — tā tas bija.

Jādomā, ka vieglais piesmakums un elpas trūkums, ko dažu brīdi varēja pamanīt mākslinieces priekšnesumā, bija ceļojuma neērtību sekas. Attiecīgos apstākļos ne vienmēr iespējama atteikšanās un pašdisciplīna, kas ir tik ļoti nepieciešama visjūtīgākajam instrumentam — cilvēka balsij.

Klavieŗu pavadījumus veica komponists Imants Sakss. Viņš māksliniecei bija uzmanīgs sekotājs, bet mazāk — atbalstītājs. Ņemot vērā Saksa inteliģento personību, liekas, ka viņš šo uzdevumu bija uzņēmies vienīgi, lai aizpildītu kādu robu. Ar mūzikālitāti vien, bez pianista - pavadītāja rutīnas, šādu uzdevumu ir grūti veikt. Teorētiski — pavadītāja mūzikālajai kvalitātei būtu pat jāpārsniedz solista spēju līmenis, kas daudzos gadījumos tā arī ir bijis.

Ja pēc vispārējiem nogrupējumiem dziedātājus iedala dziesmu atskaņotājos (Lieder Singer) un operdziedātājos, tad Ileāna Pētersone noteikti jāpieskaita pēdējiem. Viņas krāšņā, spēcīgā balss, vitālā personība, Botičeli eņģeļa seja, kā arī staltais augums ir radīti skatuvei. Balss plašais apjoms, zemā un vidējā reģistra rezonance, augšējo toņu spožums, tāpat drāmatiskais spēks un izteiksme, deva klausītājiem nepārprotamu priekšstatu, ka šī balss spēj dominēt pāri katram orķestrim, kā arī korim. Jāizceļ vēl arī dziedātājas skaidrā dikcija.

Klausītāji ar neatlaidīgiem aplausiem izprasījās māksliniecei vairākas piedevas. Jācer, ka „zvaigznēs ir rakstīts", ka viņa mūs apciemos atkal.

Marta Tūtere-Kundrate

Ar Indrāniem uz Toronto

Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansamblis režisora Osvalda Uršteina vadībā sācis iestudēt R. Blaumaņa drāmu Indrāni. Uzvedumā piedalās Helga Gobzine, Hilda Prince, Anda Uršteina, Maija Lele, Lolita Lindberga, Kārlis Ģērmanis, Osvalds Uršteins, Kārlis Ķuzulis, Ārijs Dubinskis, Jānis Vītols un Mārtiņš Parņickis. Dekorātīvo ietērpu gatavos gleznotājs Laimons Eglītis. Pirmizrāde notiks Vašingtonā 27. septembrī, bet pēc tam ansamblis viesosies citos latviešu centros ASV un Kanadā — 11. okt. Čikagā, 12. okt. Milvokos, 13. okt. Mineapolē, 15. okt. Indianapolē, 16. okt. Kalamazū, 17. okt. Grand Rapidos, 19. okt. Klīvlandē, 25. okt. izrāde notiks Bostonā, 26. okt. Vilimantikā, 31. okt. Hamiltonā, 1. nov. Toronto, 2. nov. Ročestrā, 7. nov. Filadelfijā, 8. nov. Priedainē, bet 9. nov. Ņujorkā.

K. Ķ

Sandra Daina Miķelsone

Mičigenas universitātē Anarborā ieguvusi B.A. gradu paidagoģijā. Viņa kopš pagājušā gada rudens turpina studijas maģistra gradam. Studiju nolūkos uzturējusies Eiropā, mācoties Šēfīldas un Edinburgas universitātēs Anglijā. Prakses laiku nostrādājusi Kingsbridžas pamatskolā Dienvidanglijā.

PATEICĪBA

Zeltaini vizošais zieds,
Cildenais draudzības gars,
Atspīd manī kā stars
Lietainā vakarā.

Z. Mauriņa.

Mana vissirsnīgākā pateicība visiem mīļajiem cilvēkiem, kas stiprināja mani gan Dievu lūdzot, gan sūtot stiprinājuma vārdus, ziedus, saldumus u. c. manā lielajā ciešanu laikā no 1974. g. 15. dec. līdz 1975. g. 11. aprīlim, kad atgriezos mājās no slimnīcas.

Milda Matīss

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
tālr. 921-3924
470 College St. (pie Bathurst)
Toronto M6G 1A1

LELDAA Kanadas apgabala mācītāju konferencē Toronto, attēlā no kreisās: māc. A. Briedis, prāv. A. Voitkus, māc. J. Cālītis, prāv. A. Veinbergs, māc. E. Pavasars, Austrumu draudzes dāmu komitejas priekšnieces vietniece Z. Ābele, priekšniece O. Jeckalēja, mācītāji — E. Lange, I. Gaide un Ā. Čops, archibīskaps A. Lūsis un māc. E. Ķerģis.

Foto: J. Ligers

Puse jaukto laulību

LELDAA KANADAS APGABALA MĀCĪTĀJU KONFERENCE TORONTO

Latviešu ev. lut. draudžu apvienības Amerikā LELDAA Kanadas apgabala mācītāju konferencē 9. aprīlī Sv. Barnabas baznīcā Toronto piedalījās archibīskaps A. Lūsis, LELDAA pārvaldes priekšnieks prāv. A. Veinbergs, apgabala garīgais vadītājs prāv. A. Voitkus un 7 mācītāji. Konferences programma sākās ar prāv. A. Voitus vadītu svētbrīdi un māc. A. Brieža bībeles stundu.

Prāv. A. Veinbergs savā ziņojumā informēja šī apgabala mācītājus un uzklausīja jautājumus un ieteikumus galvenajiem projektiem LELDAA darbā, piem šīs vasaras ģenerālkonferencei 21. un 22. augustā Gaŗezerā, Latv. draudžu dienu laikā. Archibīskaps A. Lūsis savukārt ziņoja par Baznīcas Aģendas izveidošanas priekšdarbiem, virsvaldes inkorporāciju un sadarbības jautājumu ar citām baznīcām un pašu baznīcā. Archibīskaps arī lūdza apgabala mācītājus izteikt savus personiskos ieskatus LELDAA pārvēršanā par LELBA.

Kanadas apgabala garīgais vadītājs prāv. A. Voitkus savā ziņojumā minēja statistiku par apgabala 18 latviešu ev. lut. draudzēm. Tajās pašreiz 5692 iesvētītie un 1084 neiesvētītie locekļi. Visās draudzēs 1974. gadā pavisam kristīti 57 bērni, iesvētīti 105 jaunieši, laulāti 44 pāri, no tiem tieši puse jaukto laulību, bet pēdējā gaitā izvadīti 105, no kuŗiem 28 nav sastāvējuši draudzēs.

Konferences pēcpusdienas posmā interesantu referātu nolasīja rakstniece Irma Grebzde - Rubene par tematu — Dziedināšana ar Dieva žēlastību. Savā runā rakstniece attēloja un apliecināja savus pārdzīvojumus, 12 reizes apmeklējot Katrīnes Kulmanes vadītos dziedināšanas dievkalpojumus un citus gadījumus, kur izpaudies Sv. Gara spēks. „Baznīca vairs ilgāk nevar izvairīties no atbilžu došanas draudžu locekļiem šajos jautājumos". — Tā referente mudināja neaizvērt acis pret notiekošo, bet peņemt to kā Dieva dāvanu, lai prieces vēsts par Dieva žēlastību kļūst cilvēkiem ticama un tuva. Pēc teiktā sekoja gaŗākas pārrunas.

Par Latviešu draudžu dienām Gaŗezerā no 17. — 24. augustam tuvāku informāciju deva šo dienu darba prezidija loceklis māc. J. Cālītis. Jau sastādīta atsevišķo dienu sīka programma, sarunāti lektori un citi programmas dalībnieki, kā arī apzināti ap 300 koristu. Rīkotāji lūdz atbalstu no draudzēm un atsevišķiem draudžu locekļiem, lai viss iecerētais īstenotos.

LELDAA Jaunatnes nozares vadītājs māc. I.Gaide referēja par jaunatnes darba problēmām, uzsveŗot, ka jaunatne ir meklētāja un necieš tukšumu — tukšas frazes, tukšas baznīcas, tukšas ģimenes attieksmes. Strādājot ar jaunatni, jāpalīdz kopt attieksmes ar Dievu, tuvākiem, draudzi un tautu. Vajadzīgas lielās sanāksmes — kursi un saieti, bet pilnīgi nepieciešams arī personiskais kontakts. Jāpalīdz augt ticībā visu mūžu. Arī par jaunatnes darba jautājumiem risinājās jo dzīvas pārrunas.

Mācītāju konference beidzās ar svētbrīdi (māc. Ā. Čops) un kopīgu azaidu. Par ēdināšanu šajā dienā gādāja Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dāmu komiteja O. Jeckalējas vadībā.

I. G.

Otru ceturksni sākot

(Turpinājums no 4. lp.)

miem burtiem ierakstīts mūsu tautas likteņgrāmatā.

Cēdelgēmā izdotajā organizācijas dibināšanas uzsaukumā ir vārdi: „Priekšā stāvošais tautas posts ir liels; lai to mazinātu, nepieciešami arī lieli darbi." Tie bija nopietni vārdi, smagas reālitātes pilns latviešu tautas stāvokļa izvērtējums laikā, kad liela pasaules daļa vēl virpuļoja uzvaras, mānīga miera un naīva optimisma skurbulī.

Trīsdesmit „miera" gadi nesuši lielas pārmaiņas pasaules politiskajā struktūrā. Uzvaras zvanam gaviles noslāpa jaunu vergu miljonu vaidos; saldais miera vīns pārvērtās rūgtās vilšanās mielēs; smaidīgās viltus draudzības maskas nokrita, atklājot kailas varas brutālitāti. Divās naidīgās daļās sašķeltā pasaule iesaistījusies cilvēces vēstures izšķirīgākajā cīņā, cīņā, kuŗā nav robežu un atelpas brīžu.

No tiešajiem draudiem pasargāti, personisku veikumu pavēnī, mēs dažkārt, šķiet, paļaujamies tendencei vērot šo cīņu „no malas", aizmirstam, ka tā ir tā pati cīņa, kuŗā reiz noasiņoja Latviešu leģions un kuŗas liesmās reiz sadega mūsu dzimtene. „Gaŗā roka", kas stiepjas pēc zemēm un tautām dažādās pasaules malās, ir tā pati, kas jau gadu desmitus žņaudz mūsu tautu. Tādēļ arī katra cīņa starp komūnismu un brīvību ir arī cīņa par mūsu tautas nākotni. Komūnistisko spēku viltus un intrigu ofensīvas nav mazāk bīstamas par to ieroču ugunsspēku. Viss, kas salauž mūsu vienību, ir mūsu ienaidnieka jauna uzvara. Tādēļ mēs vēl arvien esam šīs cīņas vidū un katrs nesam savu atbildības daļu.

Tē Cēdelgemā rakstītie vārdi savu patiesību nav zaudējuši vēl tagad. DV organizācijas zvērests pret kauju laukos atstātajiem brāļiem, pret mūsu tautu, zemi un valsti vēl arvien saista mūs ar tā uzlikto pienākumu — strādāt, atbalstīt, cīnīties. Atskatoties uz organizācijas darba 25 gadiem, novērtējot šī perioda veikumus un arī kļūdas, paturēsim prātā, ka šīs jubilejas galvenā nozīme ir ne tik daudz pirmā aizvadītā gadsimta ceturkšņa nobeigums, bet vēl vairāk otrā ceturkšņa sākums.

Voldemārs Lagzdiņš

PATEICĪBA

Latviešu Filatelistu Apvienības valde izsaka pateicību Edgaram Alberingam par Ernas Alberingas sēru sludinājuma ievietošanu šajā laikrakstā LFA valdes vārdā, sedzot personīgi arī sludinājuma maksu.

LFA valde.

Kronvaldu Ata atcere Austrālijā

Kronvaldu Ata 100 gadu atceres aktu Latviešu namā Adelaidē ievadīja Bruno Krūmiņš. Kā visur citur, arī šeit to bija rīkojusi korporācijas Lettonia saime. Kaspars Svenne korporācijas vārdā pasniedza Adelaides latviešu skolas pārzinim K. Nabadziņam Literāro vakaru vēstuli ar ielogotu Kronvaldu Ata ģīmetni, kas greznos skolas telpas. Vēstules moto — Kronvalda vārdi: „Man nav svētākas valodas par latviešu valodu; man nav mīļākas tautas par latviešu tautu." Izvilkumus no Kronvalda darbiem lasīja J. Lūsis, M. Zaķis un E. Strauts. Par 1973. gadā nodibināto A. Kronvalda fondu informēja J. Sēja. Fonda uzdevums — atbalstīt sabiedriskus pasākumus ar latviskiem mērķiem un vispār latvietību, piešķiŗot līdzekļus un godalgas. Par Kronvalda dzīvi un darbu plašāk referēja Olģerts Strauts, raksturodams viņu kā latviešu nacionālisma ideologu, literārās valodas veidotāju, jaunvārdu ieviesēju un izcilu skolotāju organizētāju, jo audzināšanas un skolu darbs Kronvaldam bijis sevišķi tuvs. Aktu beidza ar dziesmu — Šie kauli, šī miesa.

Dz. K.

Kronvaldu Ata 100 g. atceres vakarā Adelaidē Lettonia literāro vakaru priekšnieka vietnieks K. Svenne sveic latviešu skolotājus. Attēlā no kreisās: J. Sēja, B. Krūmiņš un K. Svenne.

Foto: Dzidra Knocha

Aiz septiņiem kalniem

ŽANIS UNAMS, KULTŪRVĒSTURISKAS SKICES, IZD. AKA

Grāmatas nosaukums simbolizē autora dzīves septiņu gadu desmitu atmiņas par skolas un redaktoru gaitām. Sevišķi raksturīgas ir atmiņas par Latvijas neatkarības laika redaktoriem. Grāmatā ir vairāki nekur neaprakstīti notikumi literātu un redaktoru dzīvē, ko dažu iemeslu dēļ Latvijas presē nekad neiespieda, vai arī tie sen jau pagaisuši lasītāju atmiņās. Grāmata izdota grāmatnieka Roberta Krūklīša ierosmē.

Žanis Unams divus soļus ir iegājis savā astotajā kalnā, vadot savas dzīves dienas Oldenburgā, Vācijā. Bijis skolotājs, dažādu preses izdevumu redaktors vai to līdzstrādnieks, bibliotēkas pārzinis un direktors, valsts grāmatu apgāda Grāmatnieks direktors un Kultūras un sabiedrisko lietu departamenta direktors. Viņš ir ass dzīves vērotājs ar bagātu pieredzi sabiedrīskā un kultūras dzīvē, kam maz paiet garām nepamanīts.

Šī ir 22. autora grāmata, ieskaitot dažas mazākas brošūras. Sagatavotas arī vairākas citas, kas gaida izdevēju. Pilnīgi gatavs iespiešanai ir grāmatas Karogs vējā turpinājums — Zem Barbarosas šķēpa. Pieminot Kārļa Ulmaņa 100 gadu dzimšanas dienu (1977. gada 4. septembdī), autors iecerējis sakopot savas esejas par Kārli Ulmani, kas daļēji jau uzrakstītas un pārlabotas. Te gan autors piebilst — ja Dievs vēl ļaus dzīvot un radīsies izdevējs. Nobeigts jauns eseju krājums — Politika nav patiesības dvīņu māsa, 110 lapas mašīnrakstā. Grāmatu sarakstīt ierosinājusi Alfrēda Bērziņa pēdējā grāmata, tomēr daudz lietās viņam citi uzskati un bijuši citi materiāli. Liekas, tā būs liela un bieza grāmata.

Žanis Unams sadala cilvēkus divās grupās — intererešu un principu cilvēkos. Pats sevi viņš pieskaita pie pēdējiem. Rakstīšanā galvenais princips esot patiesīgums, neatkarīgi no tā, vai tas kādam patīk vai ne, vai ar to iegūst draugus vai ienaidniekus. Ar to Unama grāmatas lasītājiem kļūst interesantas un labi lasāmas. Viņš savā dzīvē iepazinis daudz sabiedrisku un kultūras darbinieku, par kuŗiem viņam savi spriedumi un atmiņas.

Ceļu uz septiņiem kalniem ievada skolas gadi, kas aizritējuši lielu notikumu un laikmetu pārmaiņu ēnā. Pasaules karš izraisīja daudz pārmaiņu. Arī pirmajā atmiņu kalnā skolniekam bijušas dažādas atmiņas, piedzīvojumi un likstas. „Lielinieki ir tādi cilvēki, kā mēs visi, bet . . . kur viņi iet pāri, tur no mājām pazūd cilvēki, no mežiem dzīvnieki un no upēm zivis", autors klausās kādos paskaidrojumos. Kaŗa darbība ietekmē arī skolu darbu.

Otrā atmiņu kalnā Unams stāsta par Latvijas karogu, kas izgatavots un plīvojis Valmierā gadu un astoņus mēnešus pirms Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas. Rakstīts par pirmās latviešu vidusskolas dibināšanu Zemgalē. Viņam sagādā grūtības krievu valoda, mācību grāmatas gandrīz visas bija krievu valodā. Arī te autors atradis atrisinājumu: grāmatu veikalos sapircies Rīgas latviešu biedrības Derīgu grāmatu nodaļas izdotās grāmatas par attiecīgiem priekšmetiem. Ar mazu noslieci no programmas izdevies stundas sagatavot. Skolnieks vērīgi sekojis skolotāju stāstījumiem stundās, dažos gadījumos priekšmetu iemācījies no tā, ko paši skolnieki atstāstījuši, uzdevumus atbildot.

Zēni un meitenes tanī laikā mācījušies katrs savā klasē vai vismaz katrs savā solu rindā. Toreiz bijusi liela cenšanās pēc izglītības. Ap 70% no skolas beidzējiem iestājušies universitātē. Fakultātes izvēli ietekmējis reliģijas skolotājs virsmācītājs J. Ķullītis.

Ceļš uz trešo atmiņu kalnu materiālā ziņā ir grūts. Unams mācās skolotāju kursos, bet skolotāja vietu meklējot „solīts makā nekrīt". Grāmatā pieminēti daudzi sabiedriski darbinieki un literāti.

Patiesīguma princips Unamam visspilgtāk parādās aprakstos par latviešu preses izdevumiem un tās darbiniekiem Latvijas neatkarības laikā. Kā lielgabala šāviens dažreiz izšaujas kāda agrāk nedzirdēta notikuma apraksts, saceļ it kā troksni un nodimdina zemi, atstājot lasītāju brīnoties. Bet tā ir Unama daba stāstīt neparasto un nedzirdēto.

Par brīvās Latvijas Jelgavas avīžniecības dibinātāju Unams uzskata Jāni Lapiņu, kas ir visvairāk aprakstītā persona šinī grāmatā. Skolas brīvstundās viņš vērojis, kā Lapiņš rediģē avīzi, labo rakstus, saliek tos kaudzē, izgriež kādu ziņu no citām avīzēm, uzlīmē uz papīra, kaut ko pieraksta klāt. Redakcija atradās kādā skolas klasē. Vēl ģimnazists būdams,

(Turpinājums 17. lp.)

DV Kanadā 25 gadu darbības atceres sarīkojumu ieejas karšu pasūtinājums

Pasūtinātāja vārds un uzvārds ....

Adrese: ....

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa
A. Grīna luga „KALĒJA LĪGAVA" sestdien, 3. maijā, pl. 18.00 West Park Secondary (Bloor un Dundas)	$6.00 $4.50		
DV 25 gadu darbības atceres dievkalpojums — svētdien, 4. maijā, pl. 10 Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave. Piedalās : Sv. Katrīnu vanadžu ansamblis „Senatne",			
Mākslas izstādes atklāšana — svētdien, 4. maijā, pl. 14.00. Toronto Dominion centrā (King un Bay stūrī).			
ATMIŅU PĒCPUSDIENA — pirmdien, 5. maijā, pl. 14.00, DV namā.			
VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI? pirmdien, 5. maijā, pl. 20.00 DV namā, 125 Broadview Ave.	Ziedojumi		
„KURZEMES DEGOŠAIS KRASTS" otrdien, 6. maijā, pl. 20.00 DV namā	Ziedojumi		
DV Centrālās Valdes sēde — trešdien, 7. — 10. maijam DV namā. Atklāšana trešdien, pl. 10 rītā.			
DV SASAUKŠANĀS VAKARS trešdien, 7. maijā, pl. 20.00 DV namā	Ziedojumi		
Kurzemes kapitulācijas atceres brīdis — ceturtdien, 8. maijā, pl. 14.00 kopējs brauciens uz Saulaini pie Kritušo varoņu pieminekļa.			
LNJAK un DV jauniešu SADRAUDZĪBAS VAKARS-BALLE piektdien, 9. maijā, pl. 20.00 DV namā	$3.00		
JAUNATNES VOKĀLO, INSTRUMENTĀLO ANSAMBĻU UN SOLO DZIEDĀTĀJU SACENSĪBAS sestdien, 10. maijā, pl. 10.30, Jarvis Collegiate, 495 Jarvis St.	Ziedojumi		
A. Grīna luga „KALĒJA LĪGAVA" sestdien, 10. maijā, pl. 15.00, West Park Secondary (Bloor un Dundas)	$6.00* $4.50*		
DIŽBALLE sestdien, 10. maijā, pl. 20.00 Seaway Towers viesnīcā, 2000 Lakeshore Blvd., West.	$8.00 (ieskaitot uzkodas)		
DV Kanadā 25. delegātu sapulce — sestdien un svētdien, 10. un 11. maijā, DV namā. Daugavas vanadžu un DV jaunatnes salidojums 10. maijā, Queen Alexandra Public skolas telpās, ziemeļos no DV nama.			
JAUNATNES LATVISKĀ SASAUKŠANĀS SKAŅĀS UN SKATOS svētdien, 11. maijā, pl. 11.00, Jarvis Collegiate	$3.00		
SVĒTKU AKTS Toronto vanadžu koŗa „Zīle" un DV vīru koŗa Kanadā KONCERTS svētdien, 11. maijā, pl. 14.00 Jarvis Collegiate, 495 Jarvis St.	$5.00*		

Piezīmes:

* Pensionāriem, studentiem līdz 18 g. v. $2.00 atlaide
Invalidiem (uzrādot kartes) ieeja brīva visos sarīkojumos.
Iegādātās kartes rīcības komiteja atpakaļ neņems un naudu neatmaksās.

Samaksai pievienotais čeks ☐, naudas pārvedums ☐ rakstāms uz „DAUGAVAS VANAGI" vārda un adresējams: R. Britāls, 236 Bowood Ave., Toronto, Ontario M4N 1Y6. Tel. (416) 488-3239.

Telefoniska informācija: A. Briede, (416) 248-1418.

Toronto pasta streika gadījumā ieejas kartes pasūtiniet:
B. Šmits - Kalējs, 158 Grand St., Brantford, Ont. N3R 4B9.

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANA DV GRĀMATNĪCĀ.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakara, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS
Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA

OBLIGĀCIJAS

ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA

Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

Eduards Freimanis

DIVAS PASAULES

romāns

(82. turpinājums)

„Iebraukšu atkal Ulānā," tu teici, sniedzi roku, ļāvi acīm runāt. Mēs sapratāmies.

„Gaidīšu —" sacīju klusi. Vairāk nespēju pateikt. Palaidu tavu roku, apmetos apkārt, skrēju pa gatvi uz mājām. Gatves vidū apstājos, piespiedos pie ozola un sakodu zobus, lai acis nesūrstētu. Klausījos, kā automobiļa dūkšana noslāpa Pelču mežā.

Vakarā sakūru sārtu Zalkšu kalniņā. Līgoju viens pats paša sacerētās dziesmas, jo šis bija Jāņu vakars. Tas, ko abi gijām gaidījuši vairāk par visiem Jāņu vakariem.

No Ventspils man atsūtīji kartiņu, ka tev klājoties labi. Aizsūtīju tev garu vēstuli. Pretī saņēmu pāris lietišķīgus teikumus — kā no vecākās māsas. Ko lai vairāk būtu rakstījis? Nezināju — tāpat kā tu nezināji. Tas viss. Tas viss! Tas viss līdz šai dienai, kad aukstās jūras starp mums sākušas iesilt. Gribu atlauzt cietuma durvis; kaut vai kājām iet atpakaļ uz Kurzemi, Vidzemi, Latgali. Tevi uzmeklēšu, Iris, lai kādā meža biezoknī vai augstceltņu pagrabā tu slēptos! Mums kopā Jāņi jānolīgo — tie Jāņi, kas toreiz pazuda nesvinēti. Iris, Iris, tavi mati mirgo šai naktī kā saules vainags!

41.

Cauru nakti pārcilāju aizgājušos gadus — kā dzelzbetona plates, ko lieto cietumu celšanai. Reizēm iesnaužos, tad pamostos atkal. Gadās sapnis: esmu mājās, sēžu pie šķūņa durvīm, skatos, kā saule rotaļājas bērzos. Jeb tas nav sapnis? Esmu bijis nomodā — tālo gaismu skatījis vizijā? Dažreiz grūti atšķirt nomodu no miega.

Vakar visu dienu lasīju. Šķita: katra stunda, kas pagāja, bija kā jūdze, kas noieta ceļā uz mīļiem ciemiem. Tad domā par ceļa galu, ne par nogurumu un noberztām kājām. Steidzos ar lasīšanu — gribēju grāmatu nobeigt, it kā citādi būtu kas noslinkots.

Celšanās laikā apģērbjos ātri, nomazgājos, noskujos. Palīdzu galdu klāt — čaklāk nekā citus rītus. Gribas daudz ko sasteigt, jo rītu šie darbi vairs nebūs iespējami. Tie būs atmiņas, kas ar laiku kļūs gaišākas, jo šis bijis mans šķīstīšanās laiks, kad varēju uzrakstīt tev, Iris, garu, garu vēstuli.

Pie galda pamanos ikvienam ko labu pasacīt, jo vakarā to vairs nevarēšu. Rītu arī ne. Nekad vairs. Hildebrants ir tik priecīgs, it kā pats šodien tiktu mājās. Viktors nerunā daudz — laikam skaudīgs. Nevaicāju viņam, kā veicas ar lugu. Džeks Berigs aizmirsis, ka šodien mani atbrīvos. Nepūlos viņam to atgādināt. Stīvens un Berts manis neievēro — saprot, ka viņiem nederu. Vasilijs pienāk, spiež roku, vēl laimes. Vācietis no Heidelbergas atgādina, ka Krists ir kauslis. Pats Krists paglaimo — es esot lietojams cilvēks, kaut arī aizspriedumains. Nīlsena kundze dod pēdējos padomus: lai tūliņ meklēju darbu un izvairos no vieglprātīgas sabiedrības.

Uzraugs ienes mēteli un cepuri, ko Maknīlija kundze atvedusi pagājušo nedēļu, jo atbrīvošanas diena varētu gadīties auksta. Noglāstu drēbes kā brīvības simbolus. Nospodrinu kurpes, nosukāju bikses un svārkus. Savācu, sakārtoju savas mantas: grāmatas, zīmuļus, spalvu, dzēšamo gumiju, aploksnes, kārbiņu ar aspirīniem. Salieku visu maisiņā, ko uzraugs ienesis. Vienu aspirīnu noriju tagad, otru ieņemšu pēc stundas, lai prāts būtu mierīgs, kad iešu pie tiesneša. Visumā saviem nerviem varu tagad uzticēties, bet labāk pienācīgi nodrošināties.

Nu pulkstenis ir deviņi — varbūt sākusies mana pēdējā stunda cietumā. Desmitos parasti ierodas jātnieku policija aizrestotā autobusā. Viņi apstājas pie galvenā biroja. Sekretāres piezvana nodaļām, uzraugi ved apcietinātos nodot policistiem.

Saku ardievas māsām un labklājības ierēdnei. Visas runā ar mani kā ar veselu cilvēku, tikai Klāsena jaunkundze smīn. Tas aizkaŗ manu cinismu, bet apsaucu velnēnu, pirms tas paspējis sabojāt rītu.

Desmitos apsēžos uzraugu biroja tuvumā. Mazajai telpai ir lieli logi — varu redzēt visu, kas notiek iekšā.

Zvana telefons. Uzraugs atbild. Tad sameklē dzeltenu lapu, lasa un stāsta klausulē. Uz mani nepaskatās. Pagaidu brīdi, tad aizeju soļot savus riņķus. Pēc laiciņa atkal iepļerkstas telefons. Steidzos uz biroju vērot pa logiem. Nav nekā. Sēžu atkal un gaidu.

Cinisms smīn: „Kādam kaut kas samisējies — būs jāgaida vēl nedēļa —'' Atmetu ar roku; eju uz biljarda telpām meklēt spēles biedru. Pulkstenis piecpadsmit pirms vienpadsmitiem. Pūlos nedomāt, bet tas nav iespējams.

Iznāk spēle ar Džimu.

„Tu šodien iešot mājās?" viņš uzprasa neparasti skaidri.

„Tā ceru."

„Māte gaidīs?"

„Nē — viņa nav šai zemē."

„Kāpēc tad gribi mājās iet?"

„Šeit esmu ieslēgts."

„Bet ārpusē nav viegli."

„Kā tā?"

„Skolotāji, policisti, klaidoņi, tiesneši."

„Neviens slikta nevēl, ja pats uzvedies."

„Nevēl, bet grūti sadzīvot — mani samin — bailes."

„Nebaidies, tagad nesamīs!"

„Esmu jau samīts.''

„Tu izveseļosies. Tikai dūšu nezaudē."

„Dūšu nevaru pazaudēt, jo man dūšas nekad nav bijis,'' viņš smaida tik skumji, ka man biljarda spēle vairs neinteresē. Gribu ar Džimu runāt ilgi, ilgi; mēģināt viņā ticību iepotēt. Pēc tam varētu biljardu pašaut. Satiktos ar viņu pēcpusdienā, rītu, parītu, katru dienu.

„Guntis Auduls! Saģērbties!" padzirdu uzrauga saucienu.

„Žēl, Džim, ka nedabūjām ilgāk parunāties, bet gan kaut kur tiksimies. Paspiežu zēna roku un steidzos pēc mēteļa. Uzraugs gaida nepacietīgi:

„Policijas autobuss aizkavējies. Nu jāpasteidzas!"

Steigšanās man ir pa prātam. Labprātāk skrietu pilnā jaudā; kājām aizskrietu uz pilsētu! Ieskrietu pie tiesneša! Lūgtu, lai mani pātagām peŗ, nagus mauc, bet lai laiž brīvībā! Brīvībā!

Policijas cellēs mani pazīst.

„Atkal tu te?" uzrunā durvju slēdzējs. „Nevaram viens no otra vaļā tikt: ne mēs no tevis, ne tu no mums. Redz, kāda ķīpāšanās iznāk viena spēriena dēļ!'

Smaidu kā par joku un apsaucu cinismu. Nav īgnuma pret dūšīgajiem puišiem, kas pievāc manas mantas un pārmeklē kabatas. Viņi atļauj piezvanīt Maknīlija kundzei. Cinisms ņurd: „No nevaldāma schizofreniķa esi pārvērties par kungu."

Šaurā telpa pieblīvēta kā aitu kūts. Ir labi ģērbušies pilsoņi, ir klaidoņi asiņainiem deguniem. Trīs pusaudži, dīkdieņi, sēž kaktā uz grīdas.

„Mans tēvs ir policijas uzraugs Dantonā,'' viens saka. „Pēcpusdienā tēvs būs klāt un mani izgalvos."

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības 10. aprīļa sarīkojumā bija ieradušies 220 dalībnieku. Pēc sarīkojuma vadītāja M. Prikuļa uzrunas Apolonija Sapale-Raikovska (soprāns) dziedāja Alfrēda Kalniņa, Lūcijas Garūtas, Alfrēda Žilinska, Volfganga Dārziņa, Jāņa Ķepīša dziesmas un āriju no Pučīni operas ar pavadītāju Rutu Āzi. Dziedonei un pavadītājai pasniedza rozes. Apvienības priekšnieks A. Retigs ziņoja, ka lielāks skaits apvienības biedru, iepriekš pieteicoties, varēs piedalīties 5. maijā pl. 2 pēcp. DV Atmiņu pēcpusdienā ar filmu izrādi, deklamācijām un pusdienām DV Kanadā 25 gadu darbības atceres ietveros. Pensionāru sarīkojumā saziedoto mantu loteriju ar 300 laimestiem pārzināja O. Buikus un V. Villere. Izlozē bija arī E. Namgraudas ziedotā torte. Ar dziesmu un ziediem dzimšanas dienā sveica apvienības locekles Jūliju Skrastiņu un Olgu Bamberi. Dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu. 24. aprīļa sanāksmē P. Zaretoks izrādīs paša uzņemtās filmas. Ģimenes dienu apvienība atzīmēs 8. maijā Latviešu namā ar svētbrīdi, ko vadīs māc. A. Briedis.

● Ērģelnieces Anitas Rundānes un Toronto universitātes mūzikas fakultātes profesora trompetista Stīvena Šeneta koncertu 11. aprīlī Woodgreen United baznīcā, kas notika šīs draudzes 100 gadu pastāvēšanas atceres ietvaros, apmeklēja pāri par 200 klausītāju. Programmā bija vairāku komponistu darbu no 17.—20. g.s., kā arī A. Rundānes skolotāja Parīzē V. Langlē „Trompētei” (Piece pour trompette) ērģelēm un trompētei, ko atskaņoja pirmoreiz Kanadā. Anita Rundāne spēlēja 5 ērģeļu solo, kā arī pavadīja solistu S. Šenetu. Šovasar A. Rundāne koncertēs rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos Sietlā, 3. jūlija garīgajā koncertā.

● Apolonijas Sapales-Raikovskas (soprāns) labdarības koncertu 6. aprīlī „Blessed Sacrament” baznīcā par labu lietuviešu katoļu draudzei noklausījās pāri par 200 apmeklētāju. Koncertā piedalījās arī ērģelnieks Marijs Bleks. Koncerta programmā A. Sapale-Raikovska dziedāja garīgas dziesmas — Franka Dēvisa, Hendela, Šūberta, J. Marksa, V. Ozoliņa, B. Budrinas un J. Dambrauskas darbus. Ieejas kartes kopā ar lietuviešiem bija pārdotas ap 400, bet sliktais laiks bija atturējis daudzus no koncerta apmeklēšanas. Koncerta atlikums 800 dol., nodots lietuviešu draudzei kā pateicība par baznīcas un telpu lietošanu latviešu katoļu dievkalpojumiem un laicīgiem sarīkojumiem.

● Prof. Tālivaldis Ķeniņš bija aicināts ar referātu Kanadas mūzikas padomes konferencē 11. un 12. aprīlī Nac. mākslas centrā Otavā. Viņš lasīja par tematu: „Kanadas komponists retrospektīvā un nākotnes skatījumā”.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības priekšnieks A. Retigs 8. maijā piedalīsies United Senior Citizens klubu sanāksmē Toronto. Viņš darbojas šīs organizācijas rīcības komitejā. Sanāksmē ieradīsies arī Ontario sociālo lietu ministrijas un Lieltoronto sociālās nozares vadītāji.

● Toronto latviešu koncertapvienības šīs sezonas pēdējā koncertā 12. aprīlī Sv. Lorensa mākslas centrā koncertēja Zviedrijas viešņa operdziedātāja Ileāna Tepfere-Pētersone (mecosoprāns), pie klavierēm bija komp. Imants Sakss. Zāle ar 500 apmeklētājiem bija izpārdota. Māksliniece dziedāja 9 latviešu un 4 zviedru komponistu dziesmas, pavisam kopā 23 dziesmas. Klausītāji sumināja komponistu, divu dziesmu autoru, Tālivaldi Ķeniņu. Dziedone klausītāju suminājumiem pateicās ar divām piedevām — āriju no Maskaņi operas Zemnieka gods un Pavasara Aicinājums ar Ainas Pētersones tekstu, kas ir dziedones vīra māsa. Koncertapvienības gada sapulce paredzēta pirmdien, 2. jūnijā, pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās. Visi abonenti aicināti piedalīties. Apvienības valde jau izkārtojusi nākamās sezonas 4 koncertus. 18. oktobrī paredzēts Emīļa Dārziņa 100. dzimšanas dienas atceres koncerts, kurā piedalīsies Astra Kalniņa (soprāns), Pēteris Lielzuika (tenors), Sv. Andreja draudzes koris, Dainas koris, DV vīru koris Kanadā un vīru koris Viesturs. 19. novembrī paredzēts vijolnieces Rasmas Lielmanes koncerts. 1976. gada 31. janvārī viesosies pianists Hermanis Godess, bet 6. maijā Dzintars Veide (baritons) no Austrālijas.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas gadskārtējā talantu pēcpusdiena pārcelta uz 27. aprīli un notiks pēc dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu zālē. Piedalās draudzes svētdienas skolas audzēkņi ar mūzikāliem priekšnesumiem, dziesmām un deklamācijām, kā arī notiks skolēnu rokdarbu izstāde. Darbosies ziedoto mantu loterija ar vērtīgiem laimestiem: glezna (E. Smiltnieks), tautiskie spilveni, austas segas u.d.c. skaistu lietu. Atlikums par labu draudzes ērģeļu fondam. Svētdienas skola daļu no savas šīgada kollektes ziedos viena krāšņuma koka iegādei, ko audzēkņi iedēstīs Saulainē. Svētdienas skola Ģimenes dienu atzīmēs 11. maijā, kas būs arī skolas mācību gada nobeigums.

● Sv. Andreja draudzes Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometnes atbildīgais vadītājs būs māc. J. Cālītis un vadītājs Alfreds Spricenieks, Zēnu nometni vadīs Kate Lapiņa, meiteņu — Dzintra Ozola, mazo bērnu nometni — Aija Mazsīle, sporta skolu — Jānis Daugavietis, bet latviešu valodas nepratēju nometni — Māra Amoliņa. Šīs vasaras nometnē pārkārtoti nometņošanas periodi un programmas, kas iedalītas četros periodos: no 6. — 20. jūlijam, no 20. jūl. — 3. augustam, no 3. aug. — 17. augustam un no 17. — 24. augustam. Latviešu valodas nepratējiem nometne paredzēta no 6. — 13. jūlijam, bet ja līdz 30. maijam pieteiksies vismaz 25 bērni, tad šo speciālo nometnes programmu pagarinās uz 2 nedēļām un tā sāksies 29. jūnijā. Bez tam no 10. — 17. augustam Sidrabenē būs basketbola un volejbola skola zēniem un meitenēm no 12 g. vecuma. Jauniešu nometne Trejdeviņi padomiņi notiks no 17. — 24. augustam, jauniešiem no 14. līdz 17 gadiem. Dalībnieku pieteikšanās pie Sidrabenes nometnes administrātores I. Veinbergas, 57 Bledlow Manor Dr., Scarboro, Ont. M1E 1B1, tālr. 261-5254.

● Trīs Toronto latviešu ev. lut. draudžu šāgada iesvētāmo jauniešu saiets notiks no 25.—27. aprīlim nometnē pie Port Sidnejas mācītāju J. Cālīša un I. Gaides vadībā. Kā viesi aicināti piedalīties māc. Uldis Cepure no Sv. Jāņa draudzes Filadelfijā un teoloģijas studente Lauma Lagzdiņa no Klīvlandes.

● Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda gada sapulce 20. aprīlī pēc dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcas sanāksmju telpās. Darba kārtā ziņojumi un revīzijas komisijas vēlēšanas.

● DV Toronto nodaļas ārējās informācijas daļas vadītājs Verners Cinis 13. aprīlī izrādīja filmu par Vietnamas karu — Uzvara nav aizstājama un LNF Zviedrijā gatavoto filmu, ko DV namā noskatījās 60 apmeklētāju.

● Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 23. gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā sestdien, 19. aprīlī, pl. 7.30 vakarā diriģenta Arvīda Purva vadībā. Piedalās Anita Rundāne (ērģeles), Alberts Vītols (baritons), Toronto vanadžu koris Zīle un stīgu orķestris.

● TLB dāmu komiteja gatavojas koncertam, atklājot rudens sezonu. 3. oktobrī dzirdēsim basbaritonu Dr. Jāni Kļaviņu un pianistu Hermani Godesu Sv. Lorensa centrā.

Jāni Šūmani, lūdzu atsaucies!

Tevi meklē brālis Beļģijā. Ir pazaudējis adresi.

Raksti!

HEERENSTRAAT 180, 3600 Genk, Belgie.

Pie mantu izlozes galda Toronto latviešu pensionāru apvienības 10. aprīļa sanāksmē Latviešu namā, no kreisās: dāmu komitejas locekles E. Baude, H. Zvirgzdiņa un V. Villera.

Foto: J. Kreilis

Pāri par 600 latviešu skolas absolventu 25 gados

ATSKATS UZ TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DARBU

Toronto Latviešu biedrības darbība pagājuša gadā galvenokārt izpaudusies daudzo nozaŗu un kopu aktīvitātēs. Valde kopā ar drāmas sekciju sarīkojusi literāras pēcpusdienas: 30 gadu svešumā, Sirmā Rīga, Ābele un ieva, B. Senkēvičas etnisko darbu Rudzu talka Jumja zīmē, Ķekatu balli, saviesīgo vakaru Senči un mēs, kuŗa atlikums bija paredzēts 2 x 2 nometnes stipendijām un 400 dol. sestdienas skolas atbalstam. Notikuši arī regulāri rokdarbu vakari daiļamatnieces O. Mežules vadībā.

Visnozīmīgākais biedrības iestādījums ir sestdienas skola, kas savu 25 darbības gadu atceri atzīmēs skolas izlaiduma aktā 7. jūnijā. Šais gados skolu beiguši 635 audzēkņi. Darba jubileja ir arī skolas pārzinei Austrai Martinsonei, kas šo pienākumu veikusi jau 20 gadus. Šogad skolā mācās 235 skolēni, strādā 21 skolotājs, darbojas koklētāju grupa, skolas koris un reizi gadā, šogad jau 10. gadu, iznāk skolas žurnāls Auseklītis.

Deju kopā Diždancis darbojas tuvu pie 100 dalībnieku. Darbs turpinās 3 grupās: Diždancī, lielajā Diždancītī un mazajā Diždancītī. Kopu jau 15 gadus vada Zigurds Miezītis. Aizvadītajā gadā Diždancis dažādos priekšnesumos nodejojis pāri par 300 dejām, viesojoties Banfā, Mineapolē, Pitsburgā un Sadberijā.

Biedrības paspārnē darbojas arī inženieŗu un techniķu kopa Ed. Tiltiņa vadībā. Pērngad kopa sarīkojusi referātus, filmu izrādes, paneļdiskusijas un vīnu vakaru. Pie biedrības darbojas arī koklētāju kopa Kārļa Staško vadībā ar palīdzi Noru Gubiņu. Kopa piedalījusies vairākos latviešu un kanadiešu sarīkojumos. Koklētāju kopa Vaidelotis V. Freimaņa vadībā piedalījusies vairākos latviešu u.c. sarīkojumos un pieteikusies DV izsludinātajās jaunatnes mūzikālo ansambļu sacensībās. Zinātņu kopa V. Slaviešas vadībā rīkojusi publiskas apspriedes par latviešu skolu un senlatviešu reliģijas jautājumiem, kā arī vairākas vakarēšanas. Bridža kopu ar 20 dalībniekiem vada I. Sveķis, bet drāmas sekciju L. Vasariņa, piedaloties aktieŗiem, vokālistiem un instrumentālistiem.

Biedrību jau piekto gadu vada valdes priekšsēdis Imants Alksnis, kas darbojas arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdē, kuŗas sastāvā ir vēl 5, Latviešu nama valdē arī 5 un Dziesmu svētku rīcības komitejā 2 Toronto latviešu biedrības biedri. Biedrība ar naudas līdzekļiem atbalstījusi Sestdienas skolu, bet ar naudas balvām latviešu ģimnaziju, skautus un gaidas. Pērngad biedrībā iestājušies 6 jauni biedri.

Biedrības kases atlikums uz šī gada 1. aprīlī bija 2904 dol., bet biedrības kapitāls ir 11.700 dol., no kā 6700 dol. ieguldīti Latviešu nama akcijās, 4000 dol. „Permanent Trust” sabiedrībā un 1000 dol. Toronto latviešu kreditsabiedrībā. Kapitāls galvenokārt sastādās no ieņēmuma par agrāk pārdoto biedrības namu. Šī gada budžetā paredzēti 2300 dol. Biedrības darbības gada pārskats iespiests un izplatīts 600 eksemplāros. Biedrības gada sapulce 20. aprīlī Latviešu namā, kad notiks arī valdes un citu amatpersonu vēlēšanas. Sapulces sākums pl. 12.30 **pēcp.**

• ls •

KANADĀ

HAMILTONA

● Mednieku un makšķernieku gadskārtējai sarīkojums „Šalc zaļais mežs”, bija pulcējis ap 100 apmeklētāju, to vidū arī no Toronto, Sv. Katrīnām u.c. vietām. Hamiltonas pilsētas valdes pārstāvis B. Morovs pilsētas galvas uzdevumā pasniedza balvas — gredzenus kluba šāvēju komandai: N. Ozoliņam, J. Rudzrogam, Z. Upītem, L. Ozoliņam un V. Krauklim, kas Kanadas mērogā komandu sacīkstēs ar mazkalibra šautenēm izcīnījuši 2 uzvaras. Kluba mērogā izcīnīto Ozola, Pola un Beģa piemiņas balvu saņēma V. Kraukls. O. Konnora dāvāto balvu — N. Ozoliņš, bet M. Jakovica balvu — kluba priekšnieks R. Mierkalns jun. Kā izcilākie makšķernieki aizvadītā sezonā balvas saņēma Z. Upīte, E. Šmits-Kalējs, Irma Loze un R. Zilgme. Apbalvojumus saņēma arī labākie žibulētāji. Izlozē bija mednieku un makšķernieku dāvātie laimesti. R. Mierkalna jun. dāvātai pikrelei bija jānosaka pareizais svars, ko vistuvāk noteica L. Zeltiņš. Deju mūziku spēlēja Runči trimdā. 4. maijā kluba īpašumā Lielupe notiks tradicionālās tītaru šaušanas sacensības.

O. K.

ŠELBURNA

● Druvas nodaļas 12. aprīļa sarīkojumā Leģiona zālē, Šelburnā, 40 apmeklētāju noskatījās V. Ciņa izrādīto filmu Tauta tuvumā, tauta tālumā. Sarīkojumā DV Kanadā valdes atzinības rakstu nodaļas biedram Hugo Ozoliņam pasniedza DV KV ārējās informācijas daļas vad. R. Puriņš. Vanadzes bija rūpējušās par siltām vakariņām viesu pacienāšanai, kas bija atbraukuši arī no Bramptonas, Kičeneras un Toronto.

—ls—

● Toronto latviešu YMCA bumbošanas sekcija darbojas sestdienās no pl. 3.30 pēcpusdienā Sheas Parkdale Bowling alejā — King St. W, rietumos no Jameson Ave. Bumbošanā var piedalīties vīrieši un sievietes, kā arī jaunieši. Pieteikties pie Jāņa Daugavieša, tālr. 769-1855 vai pie Mārtiņa un Ilzes Mežuļiem: 421-8513. Piedalīšanās 2,50 dol. no personas.

Latviešu māksla . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Sava referāta beigās A. Sildegs rādīja krāsu slīdītes no iepriekšējām Kultūras fonda izstādēm un uzsvēra, ka latvju mākslai ir brīnišķīga jaunā paaudze kā trimdā, tā dzimtenē, kas veidojas uz dziļā un drošā latviešu kultūras mantojuma pamata.

Pēc Sildega referāta Ērika Kronberga sniedza lietpratīgu pārskatu par Kanadas latviešu viedolu mākslu kā vēsturiskā, tā mākslinieciski analitiskā aspektā. Interesants bija referentes novērojums, ka latviešu mākslā Kanadā ir visai konservātīvas noslieces un ka tai it kā pietrūkst īsta avangarda. Progresīvāko meklējumu autori, gandrīz vai paradoksāli, ir Kanadas latviešu mākslas dzīves seniori un brieduma gadu pārstāvji. Šī konservātīvisma cēloņi būtu nopietni pētījami nākotnē, bet visumā Kronberga to vērtē negātīvi un saista ar visai konservātīvo mākslas publiku, kas ir „atturējusi vienu otru mākslinieku no plašāku apvāršņu meklēšanas." Vēsturiskā atskatē Kronberga šķietami pārāk izcilu nozīmi piešķīra dažu latviešu mākslinieku piederībai pie dažādām Kanadas organizācijām. Piederību pie šīm organizācijām nedrīkstētu iztulkot it kā kādu, kaut visai maigu, caursitienu Kanadas mākslas dzīves jomā, laikā, kad šo organizāciju prestižs ir vēsturiskā salīdzinājumā visai zems.

Sava izklāsta beigās Ē. Kronberga rādīja slīdītes, vairumu no pēdējās Latvja izstādes, un sniedza analitiskus komentārus par izstādītiem autoriem un viņu darbiem. Kronbergas vizuālo prezentāciju gaužam traucēja ačgārnie slīdīšu ievietojumi.

„Saules un ēnas puses latviešu mākslā" bija ņujorkietes Eleonoras Šturmas interesantā referāta temats.

Referāta ievadā Šturma izteica vispārēju optimismu par pašreizējām trimdas kultūras rosmēm un raksturoja to izpausmes veidus.

Pēc Šturmas vērtējuma viedolu mākslas jomā starptautiskā forumā neesam pietiekami plaši un organizēti parādījuši labāko latviešu mākslu. Tāpat mīnusu kontā tika ierakstīta viedolu mākslas piesārņošana ar pašdarboņu ražotiem mākslas surrogātiem. Šī negātīvā parādība ne tikai atbaida nopietnus māksliniekus aktīvi darboties līdz latviešu mākslas izpausmēs, bet arī rada sajukumu jau tā stipri konservātīvajā latviešu mākslas publikā. Nosodāma ir zemas kvalitātes darbu dāvināšana loterijām un sabiedrisko telpu dekorēšanai, jo tā „labas idejas vārdā mēs radām atbaidošus biedrību namus".

Vērtējot latviešu mākslas publiku, Šturma visumā atbalso Kronbergas domas, ka tā visumā mazāk atsaucīga jaunu ceļu meklētājiem un pašreizējo mākslas problēmu risinātājiem. Konservātīvisma iemesli meklējami ilgstošas un nopietnas saskares trūkumā ar jaunām mākslas ievirzēm, un daļēji arī ar zināmu gandrīz vai iedzimtu pasīvitāti. Rezultātā mums trūkst plašākas mākslas publikas ar patiesu mākslas izpratni. Latviešu sabiedrībai ir vajadzīgi cilvēki „simtos un tūkstošos", kam viedolu māksla ir vairāk nekā telpu dekorācijas līdzeklis, bet gan „nepieciešama dzīves sastāvdaļa, tikpat vajadzīga kā maize, ūdens un miegs."

Pieskaņoties Šturmas latviešu viedolu mākslas veselīgā un balstāmā kodola analizei, šķiet, sajaušama zināma kontradikcija. No vienas puses mīnusos tiek ierakstīta mazā atsaucība jaunu ceļu meklētājiem, bet no otras puses, referente apmierināta, ka mums trūkst īsta avangardisma un priecājas, ka mums nav pop - mākslas, minimālisma vai konceptuālisma pārstāvju, un gandrīz vai atvainojas, ka, lūk, pirms 15 gadiem Čikagā latviešiem bijusi vesela grupa abstrakto ekspresionistu. Vai pozitīvi ir vērtējams fakts, „ka mums nav jāsagremo tāda mākslinieciskā barība, kas ir nepārbaudīta, un ka mūsu jaunā paaudze turas aistētiskās mākslas pamatprincipu robežās?" Vai patiesi jaunie mākslas virzieni būtu meklējami mākslas vēstures jau pāršķirstītajās lappusēs?

Tāpat grūti pievienoties tezei, ka mūsu labākie mākslinieki nav vērtējami zemāk par viņu līdziniekiem, kas vērojami starptautiskās izstādēs, vai arī par tiem, kas šodien darbojas dzimtenē. Domāju, ka šeit tiek salīdzinātas un vienādotas būtiski atšķirīgas un tādēļ nesalīdzināmas pasaules.

Referāta izskaņā E. Šturma citēja Augusta Annusa domu, ka „latviešu tautai ir jāsaglabā pašcieņa un mīlestība pret savu mākslu, kuŗai ir svētīgi un neizsīkstoši avoti."

Latviešu mākslas pārlaicīgais spēks sarga trimdas latviešus, lai tie nekļūtu par pelēku masu un neiekustu kausējamā katla nebūtībā. Tikai kultūras vērtības „spēj mums dot kādu kopēju garīgās saskares punktu," kas stiprina mūsu latvietību un bagātina mūsu dzīvi.

Pēc tam krāsu slīdītēs tika rādīti 23 austrumkrasta mākslinieku darbi. Šie gaismas punkti mūsu svešniecības dzīves panorāmā bagātā valodā tika lietpratīgi analizēti senioritātes secībā: A. Annus, E. Šveics, M. Krūmiņš, J. Gailis, Fr. Milts, A. Treibergs, O. Skušķis, V. Jansons, A. Krūkliņš, Ē. Dajevskis, V. Avens, S. Vīdzirkste, I. Rumpēters, L. Eglītis, D. Igale, A. Macāte, E. Strautmanis, J. Annus, A. Annus-Hagena, A. Meistare, D. Dagnija, V. Strazdiņš un O. Rodums. Šī vizuālā prezentācija Šturmas skatījumā sniedza visai pārliecinošu ieskatu par latviešu austrumkrasta mākslinieku bagātajām rosmēm un no Kanadas skatītāja viedokļa vērtējama kā visa saieta nozīmīgākais devums.

Saieta izskaņā svētdien, 6. aprīlī, notika paneļdiskusijas, kuŗās bez jau iepriekšējā dienā dzirdētiem A. Annusa, A. Sildega, E. Kronbergas un E. Šturmas vēl piedalījās Lilita Riekstiņa-Spure un mākslas kollekcionārs T. Cirķelis.

Interesanta bija L. Spures doma par personisko kontaktu nozīmi jauno spējīgo latviešu mākslinieku nesaistīšanai mūsu mākslas dzīvē. Kārlis Kronbergs nebija apmierināts, ka Laika mākslas kalendārs nopietni nemēģina atspoguļot labāko un vitālo pašreizējā latviešu mākslā. E. Šturma norādīja, ka Laiks kā komerciāls pasākums ieinteresēts apmierināt iespējami plašāku lasītāju aprindu vēlmes. Bet vai tā nav darbošanās virzienā, kas padarītu latviešu trimdinieku par daļu no jau iepriekš minētās pelēkās kausējamā katla masas?

Daudz retorisku frāžu tika izteikts par latviešu mākslas ieturēšanu respektējamā profesionālā līmenī. Visai svaiga šai kontekstā likās G. Stumbŗa doma, ka tā kā dzīvē māksla ir pašreizējā laika funkcija, profesionāla līmeņa vērtēšanai nedrīkstētu pieiet ar pagātnes mēraukllām.

Likās, ka debatēm un domu izmaiņām atvēlētais laiks bija par īsu (žēl, ka tik daudz šķietami nevajadzīgi tika izniekots iepriekšējā vakarā). Šķiršanās kā rīkotājiem, tā dalībniekiem izskanēja savstarpējā sirsnībā un tuvībā, ar varbūt tikai nojaustu, bet neizteiktu vēlmi — uz redzēšanos otrā latviešu viedolu mākslinieku saietā!

N. Bulmanis

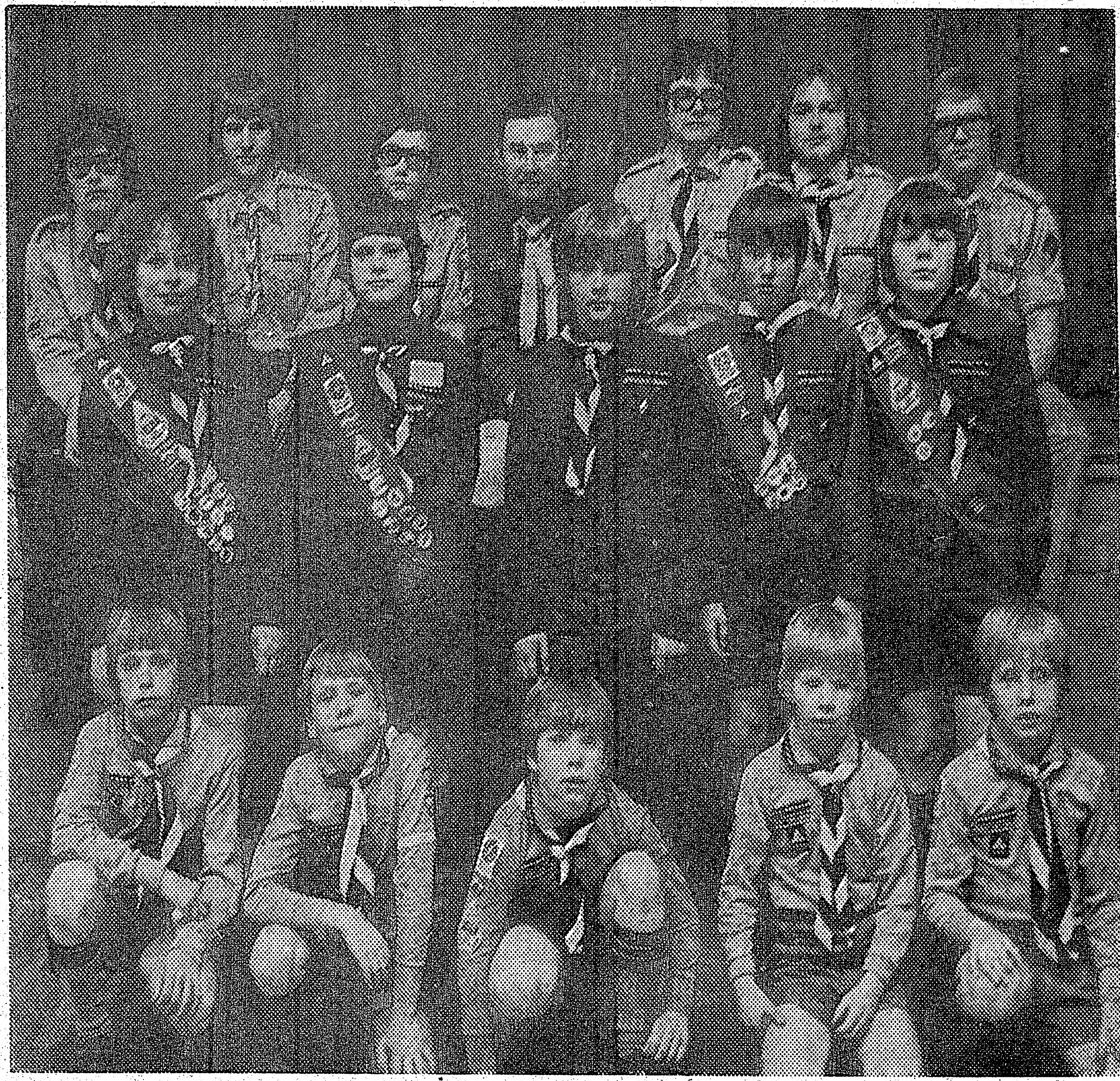

Tērvetes 19. skautu vienības 20. gada svētkos 13. aprīlī Sv. Barnabas baznīcas zālē Toronto. Svētki sākās ar dievkalpojumu baznīcā, pēc tam programma turpinājās sarīkojumu zālē ar priekšnesumiem, apbalvojumiem un apsveikumiem. Nobeigumā bija cienasta galds un vienības dalībnieku izstādīto darbu apskate. Attēlā tērvetieši ar vadītāju Jāni Treimani (trešās rindas vidū).
Foto: J. Ligers

Baltijas valstu stāvokļa izvērtējums

ALAS VALDES SĒDE PITSBURGĀ

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 5. aprīlī Pitsburgā ilgs laiks bija veltīts Baltijas valstu jautājumu apskatei. Priekšsēdis I. Spilners savā ziņojumā piebilda, ka baltiešu jautājumam pēdējā laikā pievērsusies arī pasaules prese. Nestabilais politiskais stāvoklis liek mums būt aktīvākiem. Eiropas drošības konferences nobeigums varētu būt vēl šinī gadā. Ženēvā principi par robežu neaizkaŗamību gan pieņemti, bet pants par robežu mainīšanu novirzīts uz dokumentu beigu daļu. Pēc Eiropas vērtējuma, ASV Ženēvas konferencē nav izrādījušas aktīvitāti.

Baltieši apmeklējumu pie ASV prezidenta mēģinājuši izkārtot jau Niksona laikā, tam vienmēr pretojies ārlietu ministrs Kisingers un Nacionālās drošības padome. Beidzot baltiešu vizīti bez ārlietu ministrijas ziņas izkārtoja deputāts Dervinskis, tāpēc ārlietu ministrija un Nacionālās drošības padome nav ļāvusi šo ziņu publicēt.

Apvienotās baltiešu komitejas loceklis G. Meierovics norādīja, ka Ženēvas konferencē krievi sāk atkāpties no agrāk pieņemtiem lēmumiem, pieprasot jaunus formulējumus. ASV visu mēģina nokārtot mierīgā ceļā, ko krievi sāk izmantot savā labā. Pret šādu krievu rīcību nostājusies Francija. Vispārējais politiskais stāvoklis pasaulē vērtējams pesimistiski. Mums labvēlīgā opozicija Austrālijā sašķēlusies, bet ASV trūkst noteiktības. Mums tādēļ svarīgi mūsu tiesības atgādināt.

Ārējās informācijas biroja vadītāja A. Tālberga ziņoja, ka divi deputāti iesnieguši par Baltijas valstīm katrs savu rezolūciju, kas atzīmētas ar diviem dažādiem numuriem. Vēlāk savas rezolūcijas iesnieguši arī citi deputāti. Visas tās nodotas ārlietu komisijai, kas pēc tam lems par rezolūciju uzņemšanu darba kārtā. Šī lēmuma pieņemšana atkarīga no tā, cik liels būs vēlētāju atbalsts, ko mēra pēc iesūtīto vēstuļu daudzuma. Ja komisija to pieņems, tad notiks nobalsošana kongresā. Līdz šim rezolūciju atbalsta 68 kongresa locekļi.

Iekšējās informācijas biroja vadītājs D. Hazners domāja, ka ALA vēstuļu kampaņā darījusi par maz, bet kampaņā daudz strādājusi republikāņu partija. Debatēs par šo jautājumu piedalījās visi valdes locekļi.

Plaši pārrunāja ALA budžetu. Kultūras birojs iesniedzis priekšlikumu, paredzot izdevumiem 16.000 dolaru, kur ieskaitītas arī Kultūras institūtam paredzētās summas. Pārrunās izskanēja doma, ka institūtam pašam jāmēģina atrast līdzekļus ar speciāliem piešķīrumiem vai ziedojumiem. Proponētā budžetā ienākumi nesedza paredzētos izdevumus, kādēļ tas bija jāpārstrādā. Birojā par grāmatvedi saistīta Astra Pavlovska. B. Albāts no slimnīcas atgriezies 12. martā, bet viņam bija paredzēts apmēram mēnesi ilgs atveseļošanās laiks, pēc tam varēs turpināt ALA 25 gadu vēstures sastādīšanas darbu. ALA mūža biedru skaits ir 826.

Uz ASV 200 gadu jubilejas laiku izdos brošūru par Latviju krāsās. To sagatavos 20.00 eksmplāros, ko varētu izlietot

(Turpinājums 17. lp.)

Pārdodama
vasaras māja
skaistā ezera krastā.
Zvanīt 422-4664.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

19. aprīlī plkst. 19. 30 Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts. Sv. Andreja baznīcā. Piedalās A. Rundāne (ērģeles), A. Vītols (baritons), DV Toronto nodaļas koris Zīle un stīgu orķestris.

19. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā sarīkojums Latviešu namā „Centi un cerības". Piedalīšanās 10 dol. no personas par labu Latviešu centra izbūves komitejas darba veicināšanai.

19. apr. pl. 8 vak. DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā saviesīgais vakars. Spēlēs V. Gustavsona kapella.

24. aprīlī pl. 2 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme. P. Zaretoka filmu izrāde.

24. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā pārdomu vakars par tematu: Vai tas rakstīts zvaigznās? Runās māc. J. Cālītis.

26. aprīlī pl. 7 vak. Sv. Jāņa bazn. sarīkojumu telpās mūzikāli literārs vakars Solveiga un Pērs Gints Elzas Ķezberes un Jāņa Grota dzejā. Piedalās Alma Mača, Ilze Didrichsone, Ingrīda Vīksna, Juris Dzeguze un Eduards Pētersons.

27. aprīlī pl. 12 dienā Bērzainē TLMMK tītaru šaušanas sacensības. Bises būs dabūjamas sacensību vietā.

3. — 11. maijam — DV organizācijas Kanadā 25 gadu darbības atcere.

21. jūnijā — Sidrabenē tradicionālie Līgo svētki.

14. septembrī Sidnejas Latviešu teātŗa viesizrādes Imanta Sveiļa režijā, Ulža Siliņa — Pilsoņa Avota lieta.

Toronto koncertapvienības koncerti

18. oktobrī pl. 8 vak. Koncertapvienības 1975./76, gada sezonas pirmais koncerts veltīts Emīla Dārziņa piemiņai.

1. novembrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Bickford Park skolas auditorijā.

HAMILTONA

19. aprīlī pl. 7.30 vakarā HLB namā 16 Queen St. N., HLB dāmu komiteja rīko Dr. P. Vasariņa 21. gadskārtējo dzeju vakaru par tematu „Fauni, klauni vai dzejnieki."

SV. KATRĪNAS

19. aprīlī pl. 7 vak. vīru koŗa Viesturs koncerts — balle 111 Church St., St. Catharines.

MONTREALA

26. un 27. aprīlī Montreālā LN JAK īss kurss ar darba grupām, diskusijām, priekšnesumiem, informāciju par 3 VL JAK un iepazīšanās vakars.

izīrē mēbelētu istabu ar verandu.

Haiparka rajonā

Vārīšanas iespējas. Garāža. Tālr. Toronto 769-0527.

Portlandes jauniešu ansamblis, kas 15. jūnijā viesosies Toronto, no kreisās: Artūrs Livermors, Brigita Ritmane-Ose, Linda Raņķe, Aivars Saukants, Lolita Ritmane, Marta Saukante, Alberts Ritmanis, Inta Kurmiņa un Ilga Damberga.

Kongresam gatavojoties

Amerikas latviešu apvienības kongress šogad risināsies no 2. — 4. maijam Ņujorkā. Viens no svarīgākajiem jautājumiem būs jaunā ALA priekšsēža vēlēšanas. Jau pagājušā gada beigās bija paredzams, ka līdzšinējais priekšsēdis Ilgvars Spilners vairs nekandidēs, bet uz šo amatu ar apmēram līdzīgām izredzēm varētu kandidēt agrākais ALA priekšsēža vietnieks Ādolfs Lejiņš un pašreizējais Informācijas biroja vadītājs Daumants Hazners. Vienu laiku likās, ka I. Spilners varētu arī šogad vēl kandidēt, kas būtu labākais atrisinājums, jo abi iepriekš minētie kandidāti varētu savākt vienādu balsu skaitu. Ar I. Spilnera kandidātūru atkristu „balsu zvejošana", kā domāja daži stāvokļa vērtētāji.

Pēdējā laikā stāvoklis mainījies ar I. Spilnera paziņojumu ALA valdes sēdē Pitsburgā vairs nekandidēt. Tāpat D. Hazners lika manīt, ka arī viņš varētu nekandidēt priekšsēža amatam un varbūt pat uz ALA valdes locekļa amatu. Līdz šim ar to ALA valdē nekādas lielas pārmaiņas tomēr nebūs gaidāmas, varbūt tikai pāris amatiem būs jauni kandidāti.

Šī gada kongresā paredzēta jauna kārtība kandidātu uzstādīšanā. Līdz šim tos pirms vēlēšanām uzstādīja nominācijas komiteja, pēc tam delegāti kongresā nominēja savus kandidātus. Šogad nominācijas komiteja paziņoja savus kandidātus jau otrās dienas rītā cēlienā, bet vēlēšanas būs pēcpusdienā. Tādā kārtā arī delegātiem būs iespēja kandidātus pārspriest jau iepriekš, lai izšķirtos par savu kandidātu uzstādīšanu.

Kongresā solās būt lielākas pārrunas par budžetu. Pēdējā ALA valdes sēdē Pitsburgā paredzētais budžets bija ar lieliem izdevumiem, bet maz ienākumiem, tādēļ tas bija jāpārstrādā. Pārrunas varētu rasties arī par izdevumiem Kultūras biroja budžetā, kas paredzēts 16.000 dolaru apmērā. Puse no šīs summas domāta jaunajam Latviešu kultūras institūtam. Institūtu dibinot, bija paredzēts, ka tas būs patstāvīga vienība, bet ne ALA sastāvdaļa. Tagad institūts izveidojies par iestādījumu, kas pārņem Kultūras biroja uzdevumus. Tam aiziet ne vien ALA budžeta līdzekļi, bet arī gandrīz puse no Kultūras fonda līdzekļiem. Arī šogad institūts dažādām vajadzībām pieprasījis Kultūras fonda atbalstu. Šos līdzekļus sadalīs 27. aprīlī Klīvlandē, bet sadalījumu paziņos ALA kongresā. Pārrunas varētu būt arī par Institūta pieprasītiem 3000 dol. papildlīdzekļu, kas arī būtu jāsedz ar ALA summām. Tie domāti archīva iekārtošanai.

Ja līdz kongresam stāvoklis nebūs mainījies, daudz pārrunu varētu būt arī par februāŗa beigās notikušo baltiešu pārstāvju pieņemšanu pie ASV prezidenta Forda un Kisingera nostāju. Ir pazīmes, ka vēstuļu akcija ASV likumdevējiem devusi labus rezultātus, bet tie vēl nav tādi, kas varētu baltiešus apmierināt. Vēlama būtu vēl kāda pieņemšana pie ASV politikas noteicējiem un vadošām personām, bet tikai dažas nedēļas pirms kongresa nav cerību pat šādu solījumu no zemākiem darbiniekiem saņemt, lai gan bijis solījums sūtīt baltiešiem apliecinājumu, ka ASV politika Baltijas valstu jautājumā nav mainījusies.

Pēdējā ALA sēdē Pitsburgā raksturīgs bijis D. Haznera norādījums, ka šinī jautājumā Apvienotā baltiešu kom. un kopējais baltiešu darbinieks Šumanas Vašingtonā nav pietiekami aktīvi rīkojies, lai Baltijas valstu jautājums neizkārtotos mums nevēlamā virzienā. Šo stāvokli apskata PBLA un Baltiešu pasaules apvienība, kuŗas priekšsēdis šogad ir Uldis Grava.

Kongresā vēl varētu būt pārrunas par abiem Kultūras institūtiem. P. Norvilis bija iesūtījis rakstu ALA valdes sēdē jau Pitsburgā, bet valde neatrada iemeslu par šo jautājumu lemt. Divu līdzīgu iestādījumu darbība radot sajukumu. Tāpat nevarot teikt, ka būtu kādas vadlīnijas starp ALA Kultūras biroju un ALA Kultūras institūta darbību. Liekas, ka abi iestādījumi dažkārt parallēli veic vienus un tos pašus uzdevumus un viņu darbība dubultojas.

V. I.

Dzintars brauc uz Toronto

ASV rietumkrasta mūzikālais ansamblis Dzintars, pēc savas turnejas pa ASV vidienes pavalstīm, 15. jūnijā viesosies Toronto Bickford Park vidusskolas auditorijā. Dzintars 6. jūnijā koncertēs Linkolnā, 7. — Mineapolē, 8. — Milvokos, 10.— Indianapolē, 11. — Kalamazū, 12. — Grand Rapidos, 13. — Klīvlandē un turneju beigs 15. jūnijā Toronto. Ansamblī dzied 6 sievietes un 3 vīrieši. Pēc Losandželosas un Sanfrancisko tas pagājušā gada rudenī dziedāja arī Vankuvarā. Grupas mūzikālā vadītāja ir Brigita Ritmane - Ose, Portlandes latviešu ārsta Andŗa Ritmaņa meita. No Ritmaņu ģimenes ansamblī vēl dzied otra meita Lolita un dēls Alberts. Grupā piedalās arī viens amerikānis — Artūrs Livermors, kas apguvis latviešu valodu un dzied skaidrā dikcijā.

Pagājušā rudens koncertos ansamblis bija guvis labas atsauksmes. DV Britu Kolumbijas biļetens decembrī rakstīja: „Cik laimīgi varam būt visi, kas bijām atnākuši Dzintaru klausīties. Šāds piedzīvojums Vankuverā gadās reti." Mirdza Vīnerte Ziemeļkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes izdevumā Zelta Vārtu Vēstis, pēc Dzintara viesošanās Sanfranciskо, bija izcēlusi ansambļa skaidrību, labo ritma izjūtu, saliedētību un stilu, piebilstot, ka programmā visvairāk dziedātas Rīgas komponista Raimonda Paula dziesmas un tautasdziesmu apstrādājumi: Vēju stunda, Sens ir tas stāsts, Rudacīte, Gaujai, Dzel mani, saule u. c. Visas programmā uzņemtās dziesmas dziedātas klavieŗu un daļēji arī ģitaras pavadījumā, klavieŗu partiju spēlējot Brigitai Ritmanei - Osei un ģitaru Lolitai Ritmanei, kas komponējusi arī pati dažas dziesmas — Saule mani sauc, Lietus līst manā pilsētā u. c. Programmā arī dažas citu tautu komponistu dziesmas. Māra Saukante gadu pavadījusi Eiropā, pēc tam atkal turpinājusi dziedāt ansamblī. Ziemeļkalifornijas Apskatā Gunārs Grieze pagājušā rudenī rakstīja, ka Dzintars ir svaiga, izskatīga jauno dziedātāju kopa, kas klausītājus iepriecinājusi ar labo gaumi programmas izvēlē, kvalitāti un labo latviešu valodu.

Toronto Dzintara viesošanos kārto Toronto Latviešu biedrības dāmu komiteja ar priekšnieci Edīti Āpši. Ieejas zīmes koncertam sāks pārdot ar 6. maiju Latviešu namā, katru otrdienu no pl. 6 — 7.30 vak. Pēc koncerta Latviešu namā paredzētas ar dzintariešiem kopējas vakariņas, iepriekš pieteicoties.

-ls-

Veikti priekšdarbi 25. DV delegātu sapulcei

DV KANADĀ VALDES SĒDE 13. APRĪLĪ

Sēdi Toronto atklāja un vadīja valdes priekšsēdis G. Brikmanis, uzsverot, ka uz aizvadītajiem 25 gadiem DV var skatīties ar gandarījumu un lepnumu, bet jāraugās, lai būtu arī šī darba turpinātāji, jo pārliecīga kavēšanās var izrādīties par mūsu pašnāvību.

Ar klusuma brīdi pieminēja veļu valstī aizgājušo DV Bramptonā nodaļas biedru Albertu Zariņu un DV Toronto nodaļas biedru Alfredu Melderi. Valdes sēde ritēja DV Kanadā 25 gadu atceres svētku zīmē.

Par nopelniem kultūras darbā valde piešķira bronzas medaļu Kazimiram Deksnim un Ērikai Mālderei no DV Montrealas nodaļas. Tādu pašu apbalvojumu piešķira Andrim Melderim DV Kičeneras Vaterlū nodaļā un Arnoldam Rūdolfam DV Toronto nodaļā, bet šīs nodaļas biedriem Jānim Ondricham, Anetei Benconei un Kārlim Pakrastiņam – sudraba medaļu. DV KV atzinības rakstu piešķira Jurim Zilkalnam (DV Montrealā nodaļā), Elzai Jansonei (Albertā), DV Toronto nodaļas vanadžu korim Zīle, tautas deju kopai Daugaviņa un DV vīru korim Kanadā.

DV Kanadā valde ierosināja piešķirt DV centrālās valdes atzinības rakstus: 1 — DV KV, DV Toronto nod. — 2, Bramptonas — 2, Hamiltonas — 2, Sadberijas — 1, Montrealas — 3, Sv. Katrīnu — 1, Kičeneras — 2, Londonas — 2. Tāpat ierosināja piešķirt DV zelta nozīmes: Toronto 5, Londonā, Kičenerā un Sv. Katrīnās — pa vienai, bet Montreālā — 2.

Valdes priekšsēdis G. Brikmanis ziņoja, ka sakarā ar DV Kanadā nodaļu 25. delegātu sapulci veicis nepieciešamos priekšdarbus un saziņā ar valdes locekļiem un Kanadas vanadžu priekšnieci M. Jonāni piedalījies pie darbības pārskatu sagatavošanas. Priekšsēdis nosūtījis pateicības rakstu Džonam Manro un St. Haidašam par federālās valdības atbalsta izkārtošanu DV Kanadā 25 gadu atceres sarīkošanai. Toronto vanadžu koŗa Zīle priekšniece Ž. Vītola piesūtījusi pateicības rakstu par DV KV sniegto atbalstu. Priekšsēdis atzīmēja, ka no visām DV nodaļām saņemtas izsūtītās aptaujas par nodaļu darbību. Priekšsēdis kārtojis sarakstī ar DV centrālo valdi, zemju valdēm, DV nodaļām un citām organizācijām jautājumos, kas skaŗ DV Kanadā darbu un intereses. Viņš izteica pateicību nodaļām par atsaucību valžu un pilnsapulču protokolu iesūtīšanā, kā tas noteikts DV KV instrukcijās. Pēdējā laikā protokoli saņemti laikā un regulāri. Priekšsēdis piedalīsies DV ASV 25. delegātu sapulcē, kas risināsies 19. un 20. aprīlī un saņēmis ielūgumu piedalīties DV Sadberijā nodaļas 23. gadasvētkos, bet 20. aprīlī — Kanadas latviešu skautu jendas Sv. Juŗa dienas sarīkojumā Sv. Katrīnās, 7. jūnijā — TLB sestdienas skolas 24. izlaiduma aktā un 22. novembrī DV Sv. Katrīnās nodaļas 25 g. darbības atceres sarīkojumā.

Valde piešķīra 50 dol. TLB sestdienas skolai, bet DV Sadberijā nodaļai no Bēŗu fonda izmaksāts 300 dol. DV Manitobas nodaļa iemaksājusi: DV KV 100 dol., DV CV 50 dol., Latv. nac. fondam Zviedrijā 50 dol., tikpat daudz Minsteres latv. ģimnazijai un V. Januma fondam. DV Sadberijā nodaļa Minsteres ģimnazijai iemaksājusi 75 dol., bet Albertas DV nodaļa – 25 dol.

Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne ziņoja, ka no sarīkojuma Romas pagrabiņš atlikuma 150 dol. piešķirti deju kopai Daugaviņa, 50 dol. Latviešu skolai Hamiltonā un 50 dol. gaidu un skautu vienībai Sv. Katrīnās. Gaidu jendas vadītājai Kanadā G. Upītei pasniegta velte dzimšanas dienā. Izkārtota DV Ošavā nodaļas biedru sanāksme 13. aprīlī. Vanadzes veic darbu loterijas izkārtošanai un savam 23. salidojumam.

DV namā Toronto no 7.—9. maijam notiks DV centrālās valdes sēde, kas sāksies 7. maijā pl. 10 no rīta. CV prezidijs aicinājis visas DV zemju valdes, nodaļas un kopas atbalstīt LCK Vācijā un Minsteres latviešu ģimnazijas kopīgi iesākto līdzekļu vākšanu ar ziedojumu zīmēm ģimnazijas atbalstam, kā arī ziedot mantas loterijai. Prezidijs atbalstījis O. Mazarkēvica ierosinājumu apzināt DV dibināšanas sapulces dalībniekus. Zemju valdēm, nodaļām un kopām ziņas iesūtīt CV iekšējās inf. nozares vad. S. Lindiņam, bet Kanadā ziņas sūtīt: DV KV iekš. inf. daļas vad. T. Zandersonam, 443 Emery St. E., London, Ont. N6C 2E6

DV Sūsenmarijā (Sault. St. Marie) nodaļas valdes priekšsēža amata aizstāšanu uzņēmies Zigfrīds Liepiņš, turpinot sekmīgo darbu, kuŗu bija ievadījis nelaiķis, bij. nodaļas valdes priekšsēdis Laimons Celmiņš. DV KV novēl jaunajam nodaļas vadītājam sekmīgi turpināt sava priekšgājēja darbu.

DV KV kasieris R. Britāls ziņoja, ka Jānis Brikmanis Londonā (Ont.) iemaksājis 500 dol. Stipendiju fondā īpašu ziedojumu savas dzīvesbiedres Almas Brikmanes piemiņai ar norādījumu, ka nauda piešķiŗama kā stipendija latviskās izglītības turpināšanai Minsteres ģimnazijā (1975./76. māc. gada ietvaros) kādam Kanadas latviešu jaunietim, kas apņemas MLĢ mācīties pilnu ģimnazijas pārvaldes noteikto mācības gadu. Ja gadījumā šo stipendiju neviens nepieprasītu vai nebūtu kvalificēts to saņemt, stipendija sadalāma divās daļās, 250 dol. katra, piešķiŗot divas atsevišķas stipendijas kādam latviešu jaunietim vai jaunietei, kas vēlas apmeklēt latviešu ģimnaziju Gaŗezerā, vai Mičiganas universitātes latviešu valodas un literātūras kursus 1975./76. mācību gada ietvaros. R. Britāls lūdza Stipendiju fonda komiteju stipendiju iedzīvināt, kā tas izteikts J. Brikmaņa norādījumos.

E. T.

DV Toronto nodaļas valde — mājastēvs DV Kanadā 25 gadu darbības atceres svētkos. Attēlā no kreisās A. Rūdolfs, A. Reinberga, A. Selga, Z. Akots, I. Magons, valdes priekšsēdis V. Plūdons, K. Markitants, G. Krauja, J. Treijs, N. V. Brasliņš un A. Šterns.

Foto: Verners Cinis

Toronto latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksmē mūsu vecākā gadagājuma ļaudis ar dziesmām iepriecināja soprāns Apolonija Sapale-Raikovska (attēlā pa kreisi) un Ruta Āze (klavieres). Vidū — apvienības dāmu komitejas priekšniece E. Retiga.

Foto: J. Kreilis

Dziesma uzveikusi teātri

Grand Rapidu Latviešu biedrības namā 5. aprīlī uz pēdējo sēdi sanāca Centrālo kultūras dienu rīcības komiteja, piedaloties draudžu un organizāciju pārstāvjiem, kuŗu atbalstā un sadarbībā šīs dienas notika. Sēdi vadīja kultūras dienu rīcības komitejas priekšsēdis A. Grīnbergs, protokolēja sekretārs V. Valkovskis. Priekšsēdis izteica pateicību draudzēm, organizācijām un visiem darba darītājiem, kas sekmējuši Centrālo kultūras dienu labo izdošanos. Viņš arī nolasīja mūsu centrālo un citu organizāciju amatpersonu pateicības vēstules un cildinājumus grandrapidiešiem. Kasieris G. Liepiņš ziņoja par ienākumiem un izdevumiem. Budžets sākotnēji bija paredzēts 2.400 dol. ienākumos. Pārskats rādīja, ka budžets īstenojies turpat dubulti: ienākumi bijuši 4.391,16 dol., bet izdevumi 3.305,16 dol., ar atlikumu 1086 dol., tāpēc nav bijusi arī vajadzība izmantot ALA apsolīto 400 dol. atbalstu.

Sadalot atlikumu, Grand Rapidu Latviešu biedrībai par telpu lietošanu piešķīra 500 dol., Gaŗezera vidusskolai 150 dol., Minsteres latviešu ģimnazijai 150 dol., ALA Kultūras fondam 100 dol., Vienības draudzei Grand Rapidos par telpu lietošanu 100 dol. un Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes Mežvidu vasaras nometnes atbalstam 86 dol.

Budžetu sastādot, lielākie ienākumi bija paredzēti no teātŗa izrādes un koncerta, bet apvienotais vīru koŗa koncerts bija devis 901 dol., kamēr teātris — 781 dol. Labi apmeklēta kultūras dienu balle, kas devusi 350 dol. ienākumu, filmu izrāde — 291 dol., gleznu izstāde — 224 dol., draudzības vakars — 215 dol. Vismazāko ienākumu, turpretim, devušas paneļdiskusijas — 30 dol. Vislielākos izdevumus prasījuši teātrinieki no Kanadas ar izrādi Vai pazīstat piena ceļu un koristi, kas arī braukuši no Kanadas, samaksājot katrai vienībai 400 dol. Par filmām atmaksāts 212,95 dol., autoru ceļa nauda 140 dol.

Grand Rapidu latviešu koŗa priekšnieks Judovics, un tāpat Latviešu biedrības priekšnieks A. Grīnbergs aicināja pieteikties korī jaunus dziedātājus. „Aizvadītajos gados koŗa diriģents Rob. Zuika un koristi veikuši lielu darbu, bet lai latviešu dziesma neapklustu, koris jāpapildina ar jauniem dziedātājiem”, izteicās koŗa priekšnieks Austriņš. Par kafiju bija gādājusi dāmu komiteja ar priekšnieci Ainu Tālbergu

V. Zirnītis

Labi panākumi

Pagājušajā gadā BATUN uzsāka vasaras stipendiju programmu, kuŗas mērģis izaudzināt jaunus baltiešu politiskos darbiniekus, dodot iespēju mācīties un strādāt baltiešu lietas labā. Programmā ietvertas preses konferences Apv. Nācijās, sekošana Apv. Nāciju speciālo komiteju darbam koloniālisma un cilvēka tiesību laukos, diplomātu un sabiedrisko darbinieku intervēšana, amerikāņu preses un publikas informēšana un darbs pieredzējušu politisko un sabiedrisko darbinieku vadībā.

Pirmais stipendijas ieguvējs bija Viktors Nakas, lietuviešu students no Detroitas. Par iegūto pieredzi viņš rakstīja lietuviešu laikrakstā Draugas: „Pavadot vienu vasaru BATUN darbā, ieguvu vairāk nekā būtu ieguvis, mācoties Detroitā kaut vai visu mūžu. Tiku ierauts pilnīgi jaunā dinamiskā pasaulē, kas likās reizē pievilcīga un sarežģīta. Lieki teikt, ka tas bija piedzīvojums, ko nekad neaizmirsīšu. No visas sirds iesaku citiem jauniem baltiešiem, kam rūp Baltijas

(Turpinājums 13. lp.)

Latviešu novietne daudzkultūru festivālā Toronto. Pa kreisi — latviešu novietnes iekārtotāja Jugita Langenfelde. Pa labi — Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas pārzine A. Martinsone pie Latvju dainu sējumiem un Rita Langenfelde pie bagātā latvisko rotu klāsta. Foto: J. Liģers

Latvieši piedalās daudzkultūru festivālā

Toronto Hambersaides vidusskolas rīkotajā daudzkultūru festivālā „Kanadas mozaīka" 11. aprīlī skolas telpās ar savām novietnēm un priekšnesumiem piedalījās 34 etniskās grupas. Darbojās 23 tautību paviljoni, kuros apmeklētāji varēja nogaršot dažādu tautību ēdienus, kā arī iepazīties ar daiļamatniecības izstrādājumiem un grāmatām. Lielajā pasākumā piedalījās 700 skolēnu, skolotāju un vecāku, to vidū arī rosīgā latviešu grupa.

Latviešu paviljons Jugitas Langenfeldes vadībā bija iekārtots gaumīgi un pārskatāmi. TLB Sestdienas skolas pārzine A. Martinsone piedalījās ar latviešu tautasdziesmu un pasaku sējumiem, vēstures un mākslas grāmatām un skolas foto attēliem. Plakātu par Latvijas politiskiem un vēsturiskiem notikumiem ar attēliem un īsiem aprakstiem, ietverot arī trimdas laiku, bija sagatavojusi LNAK politiskā nozare Dr. L. Luksa vadībā. Izstādīti bija arī laikraksta Latvija Amerikā jaunākie eksemplāri. Keramiku pārstāvēja V. Jansone. Bija kupls latvisko rotu klāsts — zeltā, sudrabā un dzintarā, ko pārzināja Rita Langenfelde. Stendā bija liela latvisko audumu bagātība un dažādība, adījumi un tautiskās lelles daiļamatnieces O. Mežules sakārtojumā. No mūzikas instrumentiem bija izstādītas kokles un trideksnis, ko pārzināja Nora Gubiņa un kopā ar Tamāru Krieviņu demonstrēja koklēšanu. Latvijas naudas un medaļu kollekciju bija izstādījis Ž. Grundmanis, bet jostu aušanu demonstrēja Jūlija Langenfelde. Latviešu skolēnu vecāki bija cepuši latviskos cepumus, to skaitā ap 500 speķa pīrāgus, kliņģerus un citus cepumus, kas apmeklētājos guva lielu piekrišanu. Bija iegūstamas arī šo cepumu receptes angļu valodā. Krāsu slīdītes automatiski parādījās Latvijas skati. Latviešiem kaimiņos atradās lietuviešu un igauņu iekārtotie stendi.

Vakarā skolas auditorijā ar priekšnesumiem piedalījās dažādu tautību deju un mūziķu grupas. Tos atklāja vidusskolas vicedirektors Babs Broks, bet uzrunu teica skolas direktors Donalds Nobs. Ontario parlamenta pārstāvis Niks Leļuks nodeva Ontario premjēra Viljama Dēvisa un kultūras ministra R. Velča sveicienus. N. Leļuks savā runā sacīja, ka Ontario provinces kultūras un sabiedrisko lietu ministrija rūpēsies par Kanadas etniskā mantojuma saglabāšanu un daudzkultūru. Ar rozēm apveltīja Hambersides skolēnu vecāku padomes pārstāvi A. Vasiliku, šī festivāla idejas ierosinātāju un organizētāju.

Priekšnesumu daļā TLB deju kopas Diždancis 8 dejotāju pāri nodejoja divas dejas — Toronaku un Sarabumbalu, akordeona pavadījumu spēlējot Andrim Šmitam. No baltiešiem vēl piedalījās Tiidus igauņu meiteņu vingrotājas un lietuviešu deju grupa Atzalinas tautisko instrumentu pavadījumā. Pārējie dalībnieki bija: kroatu folkloras ansamblis, basku un īru dejotāji, grieķu tautas deju ansamblis, ķīniešu dejotāji, poļu tautas deju un dziesmu ansambļi, slovaku un ukraiņu dziesmu un deju ansambļi. Internacionālā kafejnīcā spēlēja Hambersaides vidusskolas orķestris un skolēnu „tērauda mucu orķestris". Citās telpās izrādīja filmas un darbojās leļļu teātris. Sarīkojuma atlikums būs par labu Hambersaides vidusskolas skolēnu stipendijām. Vēlu vakarā bija balle un izloze divām ceļojuma biļetēm uz Bahamas salām.

Festivālu apmeklēja 4500 personas. Tas bija guvis arī vietējās preses atsaucību. Laikraksts The Toronto Star bija ievietojis savas reportieres Brendas Zoskas interviju ar vairākiem šīs vidusskolas skolēniem, pieminot arī latviešus. Laikraksta kopējā skolēnu attēlā bija redzams pa vienam pārstāvim no katras etniskās grupas tautas tērpā, kuri piedalījās priekšnesumos, to vidū latviešu skolniece Rita Langenfelde Nīcas tautas tērpā. Vietējais pilsētas rajona laikraksts Bloor West Villager bija ievietojis latviešu Diždanča dejotāju uzņēmumu.

V. S.

Latviešu inženieŗa panākumi

Kopš 1960. gada strauji attīstījusies elektronisko skaitļotāju lietošana praktiskā dzīvē, sākot ar skolēnu sekmju izvērtēšanu, darbinieku algu aplēsumiem un visdažādāko informāciju. Skaitļotājus plaši lieto valdības iestādes nodokļu un citiem aplēsumiem visās saimnieciskās dzīves nozarēs.

Zinātnieki un inženieŗi daudz pūļu veltījuši skaitļotāju praktiskai izmantošanai. inženieŗu darbā, kuŗā netrūkst arī latviešu. Sekmīgs ir Montreālā dzīvojošā būvinženieŗa A. Paleja veikums. Viņš savu izveidoto AMECO skaitļotāju sistēmu sācis 1963. gadā. Pēc Makgilla universitātes beigšanas 1956. gadā ar inženieŗa gradu, vairākus gadus strādājis projektēšanas birojos Kanadā un ASV.

Lietpratēji 1970. gadā A. Paleja skaitļotāju programmu atzinuši par labāko pasaulē, atstājot iepakaļis ASV un Angliju. Abu pēdējo valstu sistēmas panāktas ar zinātnieku un inženieŗu grupu darbu un īpāši atvēlētiem līdzekļiem, bet A. Palejs darbu veicis patstāvīgi, ar 1966. gadu darbā piedaloties arī montrealietim prof. Imantam Freibergam, kas pašreiz uzturas Francijā.

A. Paleja sistēmas priekšrocības ir tās, ka līdz 100 reizēm samazinājās aplēsumu laiks un izmaksa, piem., no 150.000 uz 2.500. Arī sistēmas kapacitāte ir 3 reizes lielāka nekā citām sistēmām. Līdz šim programmas izveidošanai patērēts ap 32.000 darba stundu, kā arī liels daudzums no skaitļotāju laika.

A. Palejs piedalījies daudzās skaitļotāju konferencēs gan Montreālā, Otavā, Toronto, Ņujorkā, Bostonā, St. Luisā un citur. Viņa referātus par skaitļotājiem noklausījušies simtiem inženieŗu. Andris, kā viņu sauc draugu pulkā, paspējis atlicināt laiku latviešu sabiedriskam darbam. Viņš ir Latv. inženieŗu apvienības ārzemēs pirmais vicepriekšsēdis, Latviešu techniskās terminoloģijas vārdnīcas redaktors un izdevējs, nākošā 4. Latviešu Technisko zinātņu kongresa atbildīgais vadītājs un aktīvi piedalās vēl daudzu citu organizāciju darbā. Pieder pie korporācijas Lettonia.

Agrumu Pēteris

Draudze pērk vēl vienu īpašumu

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē 6. aprīlī no 505 draudzes locekļiem piedalījās 64, galvenokārt pensionāri. Sapulci vadīja A. Grīnbergs, bet protokolēja B. Maine. Draudzes priekšnieks J. Siliņš, ziņojot par dažādo nozaru veikumiem, sevišķi izcēla dāmu komitejas darbu. Kasieŗa palīgs E. Pētersons ziņoja, ka budžets īstenojies ar mazu uzviju bet no rezerves kapitāla veikta kabīnes būve Mežvidos. Par draudzes garīgo dzīvi informēja māc. Kr. Hermanis. Ieskatu dāmu komitejas darbā sniedza priekšniece H. Jansone, par Mežvidiem E. Avots, bērnu vasaras nometni V. Fricsons, no latviešu skolas vecāku padomes R. Puriņa, no bēŗu fonda, latviešu skolas un Baznīcas Vēstīm B. Maine, no Skrundas gaidu vienības R. Siliņa, bet no Skrundas skautu vienības — vadītājs J. Apsīte. Revīzijas komisijas priekšsēdis S. Dziļums atzinīgi novērtēja valdes, dāmu komitejas un pārējo amatpersonu darbu, izsakot visiem pateicību.

Jaunais budžets līdzsvarots ar 18.600 dol., ko sapulce pieņēma negrozītu. Ilgākas pārrunas izcēlās par nekustama īpašuma iegādi. Jau pirms dažiem gadiem draudzes padome un valde vēlējās iegūt māju un gruntsgabalu, kas piekļaujas draudzes īpašumam un piedāvāts pirkšanai. Toreiz draudzes locekļu sapulce piedāvājumu neatbalstīja. Tagad tas atkārtots, prasot krietni zemāku cenu — 5.750 dol. Par īpašuma eventuālu izmantošanu informēja draudzes priekšnieka vietnieks A. Valdmanis un būvkomisijas priekšsēdis V. Puriņš. Nojaucot uz gruntsgabala esošo māju, to varētu izmantot kā auto novietošanas laukumu, sevišķi sestdienās, kad darbojas latviešu skola. V. Ostrovs gan brīdināja, ka šo rajonu pārņem krāsainie un īpašuma vērtība varētu kristies.

Aizklātā balsošanā par īpašuma pirkšanu bija nodotas 45 balsis, pret 13. Sapulcē jau pieteica pāri par 500 dol. ziedojumu īpašuma iegādei. Māc. K. Hermanis šim mērķim pieteica savu nākošā mēneša pensijas čeku.

Plašākas pārrunas izcēlās ziņojumā par LELDAA pārdēvēšanu par LELBA. Plašāku izklāstu par šo jautājumu sniedza draudzes priekšnieks J. Siliņš, atzīstot līdzšinējās draudžu koporganizācijas pārdēvēšanu par vēlamu, ko atbalstīja arī māc. K. Hermanis u. c., bet Dr. A. Kalniņš bija ieskatos, ka jaunā organizācija būšot zināmā mērā ar sinodes raksturu. Rezignētas domas par mūsu vienotību, kādai latvieši vēl šodien neesot nobrieduši, izteica V. Ostrovs, vedot to sakarā ar vairākām draudzēm vienā pilsētā, divām kapsētām, rīkojot divus kapu svētkus u.t.t.

Attieksmē uz draudžu koporganizācijas pārdēvēšanu notika nobalsošana, kuŗā vairākums izteicās „par", bet sapulces vadītājam bija jākonstatē, ka saskaņā ar draudzes satversmi, nav vairs vajadzīgais kvorums, jo zālē atradās tikai 27 personas, pārējie bija aizgājuši. Sapulce ilga 4 stundas, ieskaitot īsu brīdi, kad dāmu komiteja pacienāja ar pusdienām.

V. Z.

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

Labi panākumi

(Turpinājums no 11. lp.)

valstu liktenis un kas ir ieinteresēti starptautiskā politikā, pieteikties uz šo stipendiju. Jūs to nenožēlosit!"

V. Nakas savā stipendiāta laikā sagatavoja 46 lp. garu analizi par Apv. Nāciju minoritāšu Aizsardzības subkomitejas darbu, ko iesniedza savai universitātei Annarborā, saņemot labāko atzīmi. Baltiešu sabiedrība savukārt šādā ceļā ieguva jaunu un izveicīgu darbinieku. It sevišķi tuvs Viktoram ir darbs, kas saistās ar baltiešu politiskajiem cietumniekiem un koncentrācijas nometnēs vai nervu slimnīcās ieslodzītajiem — t. s. POC (Prisoners of Conscience) programma, kuŗai viņš veltījis daudz laika, nodibinādams vairākas baltiešu grupas dažādās pilsētās, kas šos jautājumus apstrādā.

Pagājušā gadā A. Hirša ziedoja 1000 dol. BATUN vasaras stipendijas vajadzībām. Arī šogad speciāla stipendiju komisija mēģina sagādāt līdzekļus šīs vasaras programmai, griežoties pie iespējamiem ziedotājiem — individuāliem vai organizācijām. Vasaras stipendijas izmaksu pagājušā gadā bija pāri par 1000 dol. (BATUN biroja adrese: 2789 Schurz Ave., Bronx, N. Y. 10465).

Stipendijas ieguvēja vārdu paziņos līdz 20. aprīlim. Stipendija paredzēta 10 nedēļām. Komiteja to ieteikusi izmantot šovasar no 15. jūnija līdz 1. septembrim, bet var vienoties arī par citu laiku. Stipendiāta vecums noteikts no 18 — 25 g. v. un kas studējis vismaz 1 gadu.

D. V.

Top gaidu un skautu „Nometne 21"

Kanadas latviešu jendu gaidu un skautu vadītāji un vadītāju vietnieki bija ieradušies uz kopēju un atsevišķo jendu apspriedēm 8. aprīlī Hamiltonas ev. lut. baznīcas telpās. Abu jendu apspriedi vadīja jendu priekšnieki Gundega un Edgars Dāvidsoni, protokolējot Silvijai un Edmundam Ozoliem. Piedalījās 27 vadītāji un to vietnieki. Gaidu vadītāja A. Ozoliņa saņēma uzslavas rakstu par labu saimniekošanu abu jendu nometnē Daugava, kas pagājušā gadā notika Tālavā.

Šīgada Sv. Juŗa dienas sarīkojums notiks 20. aprīlī Sv. Katrīnās. Sarīkojuma norisē paredzēts svētbrīdis, skautu apbalvojumi un kopējas nodarbības pa darbības nozarēm. Mācīs arī dažas Jaunatnes dziesmu svētku programmā paredzētās dziesmas. Sarīkojumā piedalīsies arī gaidu jenda. Par kopējām pusdienām gādās Jelgavas 5. sk. vienības vecāku padome. Aicināta piedalīties arī tuvākā ASV gaidu vienība no Ročestras.

Abu jendu kopējā nometne šogad notiks no 23. — 29. aug. Montrealas Sv. Pāvila ev. lut. draudzes īpašumā Tērvetē. Nometnes maksu nolēma 35 dol. par visu nometnes laiku un 6 dol par katru atsevišķu dienu. Pieņēma nometnes nosaukumu: „Nometne 21", jo šī būs 21. Kanadas jendu kopējā nometne.

Ar nometnes nobeiguma ugunskuru sāksies arī Jaunatnes dziesmu svētku programma. Visi materiāli un ierosinājumi ugunskuram iesūtāmi vadītājiem G. Šubiņam un I. Kalniņai līdz 1. maijam. Nometnē aicinās piedalīties arī visas tuvākās ASV latviešu gaidu un skautu vienības.

Pēc kopējās apspriedes vēl notika atsevišķas gaidu un skautu jendu apspriedes, kuŗās sīki pārrunāja turpmāko darbību un nākošo abu jendu nometni. Apspriežu starpbrīdī ar „Daudz baltu dieniņu" dzimšanas dienā apsveica guntiņu vadītāju Miliju Budrēvicu.

E. O.

Ileanas Pētersones panākumi Ņujorkā

Ar savu pirmo koncertturneju Z-Amerikas kontinentā Ileana Tepfere - Pētersone patīkami pārsteidza Ņujorkas koncertpubliku. Koncertā 6. aprīlī Karnegi zālē vismaz 300 vietas bija izpārdotas, kas ļoti reti gadās. Pirms divām nedēļām pianista A. Ozoliņa koncertā bija ap 800 apmeklētāju, bet 19. aprīļa B. Skultes jubilejas koncertā jau trīs nedēļas iepriekš visas vietas bija izpārdotas, skaitā ap 1000.

No 23 Ileanas Tepferes-Pētersones dziedātām dziesmām četras bija zviedru, pārējās latviešu komponistu dziesmas. Koncerta pirmajā daļā dzirdējām Emīļa Melngaiļa, Jāņa Mediņa, Jēkaba Poruka, Jāņa Zālīša un Jāzepa Vītola darbus; otro daļu iesāka ar zviedru skaņražu darbiem, kam sekoja Helmera Pavasara, Tālivalža Ķeniņa, Volfganga Dārziņa un Jāņa Kalniņa kompozicijas. Māksliniecei pēc koncerta piecas reizes bija jāparādās publikai un jādod trīs piedevas. Klavieŗpavadījumu spēlēja Anda Baumane. Šis bija Ņujorkas koncertapvienības trešais šīs sezonas koncerts.

Koncertā divas vietas bija rezervētas laikraksta The New York Times mūzikas kritiķiem, bet tās palika neaizņemtas, neparādījās arī raksts šinī amerikāņu laikrakstā.

-be

Jauns 2 x2 padomes priekšsēdis

Latviešu jaunatnes Divreiz divi padome, kas rūpējas par šī pasākuma kontinuitāti un izrauga atsevišķo nometņu vadītājus, par savu priekšsēdi izvēlējusi Bruni Rubesu Toronto, kas ir 2 x 2 iniciātors, kā arī pirmās, otrās un devītās nometnes vadītājs. Šai amatā Br. Rubess aizstāj pirmo padomes priekšsēdi Ģirtu Kaugaru, kas šo amatu veica kopš padomes nodibināšanās 1971. gadā.

Padome sastādās no pieciem pēdējiem Divreiz divi vadītājiem (Ģirta Kaugara, Ulža Nollendorfa, Bruņa Rubesa, Ulža Streipa un Aivara Osvalda) un četriem ievēlētiem locekļiem (Solveigas Miezītes, Jāņa Trapāna, Vairas Freibergas un Ausekļa Zaķa).

—br—

No mums šķīrusies mūsu māmiņa,
vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Otilija Ērglis

dzim. Radlofs

mirusi 95 gadu vecumā — 1975. gada 20. martā Rīgā

Saldu dusu
dzimtenes kapu kalniņā.

Par viņu sēro

meita O. Riekstiņa ar meitām un mazbērniem Toronto,
meita ar ģimeni, dēli ar ģimenēm,
mazmeita un mazdēli ar ģimenēm Latvijā

Mans mīļotais papucis

Vilis Videnieks

piepulcināts veļu saimei
10. aprīlī, 1975. gadā Rīgā

Mīlestībā un cieņā piemin

meita, znots, mazdēli Toronto un
piederīgie Latvijā.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Harijs Brūklitis

1975. gada februārī Cēsīs, Latvijā, 53. gadu vecumā.
Apbedīts 1. martā Meža kapos Cēsīs

Viņu mīlestībā piemin

sieva un dēls dzimtenē, māte un
māsa Irma ar ģimeni Polijā

Ādolfs Melderis

miris 1975. g. 6. aprīlī Toronto

Par viņu sēro:

brālis Austrālijā, māsas un brālis
Latvijā un L. un V. Bernani

Jānis Zariņš

CEPURE AR ZELTA VĀRPU

(79. turpinājums)

Drīz vien ierodas Austra Kaupe, Velta Mangule un Marta Mince. Kad varam sākt iet, Marta saka:

„Nu dāmas, ņemiet nu savus kavalieŗus pie rokas. Es ješu no aizmugures. Kā redzat, man vēl neviens nav gadījies. Man jau laikam būs jāpaliek vecmeitās. Neviens uz mani neskatās," smejas Marta.

Austra ar Jāni iet pa priekšu, tad mēs ar Veltu. Marta nāk pēdējā. Velta pieķeŗas tik vārīgi manam elkonim, ka liekas, viņai būtu bail no manis.

„Ko tu, Velta, tā kā ārzemniece? Laikam pirmo reizi ej ar puisi zem rokas?'' saka Marta, redzēdama, cik Velta bailīga. Tad pienāk mums blakus un, pieķērusies manai otrai rokai, smejas:

„Skaties, kā es. Piespiežos puisim kā ērce. Kas no tevis būs par pārraudzi, ja tu baidies no vīriešiem?" atkal triec Marta.

Ejam cauri Jaunajam parkam, tad uz tirgus laukumu un pa Dārza ielu uz Priežu silu. Ejam ar līkumu, lai redzētu, kāda svētku pievakarē izskatās Smiltene. Lielā daļa veikalu jau slēgti. Vienīgi pāris žīdu veikalu vaļā. Ieejam pie žīda Zacharova. Es nopērku kilogramu „Dāmu pirkstiņus" un papirosus „Lielo Rīgu''.

Lazdiņu Jānis nopērk lielo Laimas fabrikas šokolādes kasti. Tad ejam pie Burkēvica, kuŗa valsts degvīna veikals vēl vaļā.

Abi ar Jāni nopērkam pa saldajam šnabim un tad ejam uz Berga galdniecību. Berga galdniecība atrodas pie šosejas, Priežu sila malā. Uzņēmums ir jauns. Liekas, ēka nesen celta. Logos jau mirdz ugunis. Lielākās galdniecības mašīnas izliktas ārpusē. Telpa ir izrotāta ar egļu zariem, vienā stūrī ielikta appuškota eglīte.

Kad ieejam darbnīcā, viens no darbiniekiem stādās priekšā par Kārli Straumīti. Viņš parāda, kur nolikt mēteļus, tad no katra iekasē latu. Tā nauda tiekot ievākta, lai segtu vakara izdevumus. Pēc brīža ierodas dāmas un uz gaŗa galda krauj dažādus cepešus un uzkožamos. Nododam pudeles Straumītim un šokolādes Skujiņa kundzei, kas, liekas, pārzina ēdienus. Pēc tam sāk rasties ielūgtie viesi. Viena no beidzamām ierodas Elza Jansone divu kungu pavadībā.

„Redzi, Marta, Jansonīte parūpējusies arī par tevi. Viņa tev atvedusi kavalieri. Nebūs jāsēž vienai," smejas Lazdiņu Jānis.

„Tev ir gan laba acs un gādīga sirds. Labi gan, ka kāds par mani rūpējas. Zini, Jāni, nerūpējies tik daudz par mani. Labāk skaties, ka nepazaudē savu brūti. Redz, kā tavējā amizējas."

Tiešām, Austra skrien apkārt no viena pie otra. Viņai visi viesi pazīstami. Viņas acis spīd, un mums jāatzīst, ka Austrai pievārds Dzīvsudrabs arī piederas.

Ierodas mūzikanti — divi vijolnieki, cītarists un mandolīnists. Kad mūzikanti spēlē pirmo valsi, ejam dejot. Dejoju ar Veltu. Viņa ir laba dejotāja, bet ļoti atturīga. Līdzko mana rokas viņas ķermeni pievelk tuvāk, viņa atraujas kā dzelta. Vēlāk cenšos viņu turēt kā olu rokās, lai tikai nesaspiestu. Lai cik esmu atturīgs, viņa vēl atraujas. Dejojot maināmies. Dejoju gan ar Elzu Jansoni, ar Austru Kaupi un Martu Minci, kā arī ar citām dāmām. Lazdiņu Jānis, kas vēl dejās iesācējs, atsēžas pie Austras Minces. Viņš jūtas ļoti laimīgs, ka nav jādejo. Austrai ir radies varens dejotājs Roberts Puriņš. Austra ir priecīga, ka var izdejoties. Jānis apmierināts, ka nav jādejo. Pa deju starpbrīžiem tiek iedzerts un uzkosts. Dzeŗu vienīgi pašdarinātu alu. Ar zoss cepeti un kāpostiem alus garšo lieliski. Veltai no visām pusēm piedāvā dzeŗamos, bet viņa atraida. Ar katru brīdi jautrība pieņemas. Kad stundenis rāda stundu pirms divpadsmitiem, noskaņa tāda, ka visi runā, bet neviens neklausās. Pienāk Austra un saka:

„Drīz pienāks Jaunais gads. Tad tik būs bučošanās. Sataisies tik, meitiņ, arī tu," un viņa norāda ar pirkstu uz Veltu.

„Kas, ko? Vai tad man būs jābučojas ar svešiem vīriešiem? Nē, tas tik trūka. Lūdzu, Jāni, ved mani mājās,'' pārbijusies manī skatās Velta.

„Ko nu lauzies. Tev taču tik un tā reiz būs jāsāk bučoties. Vai tad visu mūžu atturēsies no vīriešiem? Gan jau Jānis tevi nobučos pirmo reizi. Pirmā reize tā grūtākā. Pēc tam notiek kā smērēts,'' un viņa iesēžas man klēpī, apliek rokas man ap kaklu un bučo.

„Kā tev nav kauna? Ko tu dari? Bučo svešu vīrieti un vēl citu klātbūtnē?'' iesaucas Velta un izbijusies pieceļas.

„Ko tu sauc par svešu? Jānis nav man svešs. Viņš ir mans skolas biedrs. Un tad vēl turklāt viņš ir ieķēries tevī. Tu arī nemaz neesi tāda zostiņa kā izliecies. Redzi vien, tu esi palikusi greizsirdīga uz mani. Tas labi. Tas nozīmē, ka tu arī mīli Jāni. Labi, labi, ja jau tev skaudība, tad tagad bučo savu Jāni pati," un Austra, iegrūdusi man dunku sānos, aiziet.

„Ir gan Austra tīrs dzīvsudrabs. Skolēni viņai devuši īstu pavārdu," saku skatīdamies Veltā.

„Un tev tādas lietas patīk! Fui! Nebiju no tevis to sagaidījusi. Iesim mājās. Man vairs te nepatīk. Neesmu pie šādām lietām pieradusi," un viņa steidzas pēc mēteļa.

Neko darīt. Palīdzu Veltai uzvilkt mēteli un paņemu arī savu. Tanī brīdī pieskrien Elza Jansone:

„Kas tad nu? Jau tik ātri mājās? Nu tik sāksies bučošanās," triec Elza.

„Tas tikai trūka. Neesmu tāda kā tu," un Velta dusmīgi noskatās uz Elzu.

„Ja vēl neesi, tad tik un tā drīz vien paliksi. Gan jau Jānis tevi pamācīs. Viņš gan gados jaunāks par tevi, bet ar piedzīvojumiem. Viņam pagājušā gadā bija brūte zemgaliete. Tā vis nebija tāda aitiņa kā tu. Tā prata ar vīriešiem apieties," un tanī brīdī Velta velk man pliķi sejā. Tad sāk raudāt un skrien pa durvīm laukā.

Pirmajā brīdī apjūku. Nezinu ko darīt. Tad saņemos un skrienu Veltai pakaļ. Viņa skrien pa šoseju skolas virzienā. Pie Smiltenes slimnīcas ceļa panāku Veltu. Lūkoju viņu pieturēt pie rokas.

„Rokas nost no manis! Nedomā vairs mani aiztikt. Skrej tagad pie savas zemgalietes. Kā tev nav kauna vēl man tuvoties. Nelietis tāds". Viņa izrauj roku no manējās, bet tad sāk iet lēnām.

„Austrai taisnība. Tu esi iemīlējusies. Nezinu tikai, kuŗš ir tas laimīgais. Ko mēs tagad kā muļķi strīdamies ielas vidū brīdī, kad visi pasaules cilvēki vēl viens otram laimes. Mēs te spēlējam dažādas greizsirdības scēnas,'' saku.

„Ko tu iedomājies? Es uz tevi greizsirdīga? Lika pagaidīt. Varbūt tu esi greizsirdīgs uz savu mīļo zemgalieti," un beidzamo vārdu viņa izsaka ar tādu uzsvaru, ka zinu, ka viņa ir greizsirdīga.

„Ak, ko mēs te strīdamies. Iesim cauri pilsētai. Redzēsim, kā smiltenieši priecājas." Kad paejam gaŗām biedrības mājai, daudzas durvis atveŗas. Daži laiž raķetes gaisā, citi šauj un kliedz. Visur skan laimes vēlējumi.

(Turpinājums sekos)

Labas ziņas
Lētākā sūtīšana
kā jebkad!!!
SPECIĀLOS rubļu
CERTIFIKĀTUS
uz Latviju sūta
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.63

Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD
tikai caur

INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street,
Fifth floor
NEW YORK, N.Y. 10010,
tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi
Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101 $3706.00
Jaunais, uzlabotais
(Export Model)
Zhiguli Vaz 2103 $4246.00
Zhiguli Vaz 2102
Station Wagon $4082.00
(Export Model)
Moskvitch 412 IE $3756.00
Moskvitch 408 IE $3454.00
Moskvitch 426
IE Station Wagon $3919.00
Moskvitch 427
IE Station Wagon $4205.00
Zaporozhets Zaz 968 $2368.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.
PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju!
Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.

Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Atbildība par mūsu baznīcas nākotni

Sakarā ar Rietumeiropā izsludināto Baznīcas gadu, Latvijas ev. lut baznīcas Rietumeiropā prezidija priekšsēdis prāv. Ringolds Mužiks Latviešu ev. lut. draudžu apvienības Amerikā mēnešraksta Ceļa Biedrs marta izdevumā rakstā „Baznīcas gads un mūsu baznīca Rietumeiropā" aicina:

Šo gadu mūsu baznīca Rietumeiropā izsludinājusi par Baznīcas gadu. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē to, ka šai gadā mums visiem vairāk nekā līdz šim ir jādod vieta mūsu dzīvē draudzei un baznīcai.

Kas to darīs? Vispirms jau, vēl vairāk nekā līdz šim, to veiks zemju pārvaldes un draudžu mācītāji ar draudžu padomēm, valdēm un draudžu darbiniekiem. Kaut ko no tā mēs jau esam piedzīvojuši šīgada pirmajās dienās, kad Vācijas latviešu jaunatne ar garīdzniekiem un baznīcas darbiniekiem pulcējās no 2. — 5. janvārim Ķelnē, lai pārrunātu nopietnus jautājumus, kas skar jaunatnes ticības dzīvi. Lektoru starpā bija arī tāls viesis — māc. I. Gaide no Toronto.

Zviedrijā 8. un 9. martā pulcējās draudžu sinode ar jo nozīmīgu darba kārtu. Anglijā pulcējās latviešu jaunatne savās devītajās Baznīcas dienās, vienojoties ap tematu „Kristus ciešanas un uzvara mūsu dēļ". Mūsu baznīca Rietumeiropā pulcējās Eslingenā plēnārsēdē no 16. — 19. aprīlim, lai saskaņotu savu darbību.

Bet vai tas vien spētu radīt lielas pārmaiņas pašās draudzēs? Kas tur būtu jādara, lai šis Baznīcas gads radītu paliekamu svētību? Vispirms tiem, kas veido draudzes aktīvo kodolu, būtu jādara viss, lai tie apmeklētu katru draudzes dievkalpojumu, ņemot līdzi arī savus ģimenes locekļus, arī bērnus. Bez tam katram būtu jāuzņemas jauns pienākums: aicināt uz dievkalpojumiem līdzi savus draugus, kaimiņus, paziņas, arī tos, kuŗiem draudze ir bijusi pasveša. Ja mums arī tikai daļa no tā izdotos, tad mēs īsā laikā dubultotu draudzes kodolu un arī pievestu tai jaunus locekļus. Tie nav nekādi augstie ideāli, kuŗus sasniegt var tikai retais, bet gan katram iespējama lieta, kas spēj rokas salikt lūgšanā, ieslēgt šo rūpi savās lūgšanās un draudzes aizlūgšanās. Līdz ko mēs to darām, mēs vairs neesam vieni, bet ar mūsu draudzi un mūsu baznīcu Rietumeiropā ir tas pats Svētā Gara apsolījums, kas bija pirmdraudzei: „Tie pastāvēja apustuļu mācībā un sadraudzībā, maizes laušanā un lūgšanās... Tas Kungs ik dienas pievienoja viņiem tos, kas tika izglābti" (Ap. darbi 2,42.47).

Tad arī modīsies prieks liecināt savu ticību, kas ir visu to pienākums, kas esam kristīti Kristus vārdā: „Mēs nevaram nerunāt par to, ko mēs (par Kristu) esam redzējuši un dzirdējuši" (Ap. darbi 4,20).

Mums ikvienam ir ne tikai bažas, bet arī atbildība par mūsu baznīcas nākotni. Ja mums rūp mūsu draudzes darbs, ja mēs liecināsim par savu ticību, tad arī radīsies tie, kas būs šī darba palīgi. Lai mēs savās lūgšanās aizvien ieslēdzam pie Dieva lūgumu, lai Viņš mums sūta arī gados jaunākus draudzes darbiniekus, kas varētu augt par nākošajiem draudzes ganiem un kopējiem.

Lai mūsu lūgšanās un aizlūgšanās šai gadā ir redzama vieta arī mūsu baznīcai okupētajā dzimtenē. Lai tur kļūst visiem redzams, ka Svētais Gars vada sludināšanas darbu: „Kungs, dodi saviem kalpiem drosmi runāt Tavu vārdu" (Ap. darbi 4,29).

Visu to darot, lai mēs aizvien atceramies vienu: ne jau mēs ar savu prasmi un veiklību esam tie, kas ko veicam, bet mēs varam būt tikai rīki Dieva rokās. Viņš ir tas, kas darbojas draudzē un baznīcā. Viņa vadībā lai mēs ikviens nododam sevi, savu draudzi un visu mūsu baznīcu. Tad arī uz mums visiem attieksies augšāmceltā Kristus apsolījums: „Jūs dabūsit spēku, kad Svētais Gars būs nācis pār jums, un jūs būsit Mani liecinieki . . ." (Ap. darbi 1,8).

J. Ezergailis

Jūdasa skūpsts

Ceļaties un iesim, jo tas ir klāt, kas mani nodos.
Marka ev. 14, 42

Tas nebija oriģināls, bet Renesances laika 14. gadsimta Džiotto gleznas „Jūdasa skūpsts" reprodukcija, ko skatīju pirms dažiem gadiem. Oriģināls laikam atrodas uz kādas bazilika sienas Italijā. Gleznā redzams Jūdass, kas aptvēris Jēzu, sniedzas ar skūpstu pie Viņa lūpām. Aiz muguras romiešu virsnieks raugās pār plecu Jūdasā, vai viņš dos norunāto-zīmi — skūpstīs Jēzu. Drebuļi pāriet pār visu ķermeni, redzot šo skatu. Skūpsts, kas ir cienības, mīlestības, prieka un arī skumju apliecinājums, šeit kalpo viszemākiem un ļaunākiem nolūkiem — nodevībai.

Kristus šai gleznā rādīts gaišs, cēls un valdošs. Ko Jēzus darīja, domāja un izjuta šajā brīdī, evaņģelijs par to mums maz stāsta. Vai uzstājās kā soģis un tiesnesis? Tomēr var domāt, ka Viņš bija satriekts un raudāja par pazudušu cilvēku. Fr. Oeningers savā monumentālajā darbā — Jēzus Dzīve — par Ģetzemenes notikumiem stāsta: „Pirmā acumirklī Jūdass apjuka, bet ātri apķērās un deva norunāto zīmi: piegāja pie Jēzus un skūpstot teica: „Esi sveicināts, rabi, rabi!" Jūdass Viņu gribēja turēt apkamptu, kamēr pienāk saņēmēji. Bet Jēzus no viņa atbrīvojās un teica: „Draugs, kāpēc tu šeit esi? Jūdass, vai tu skūpstīdams nodod Cilvēka Dēlu?"

Pēdējo reizi Viņa mīlestība sniedzās pēc pazudušā cilvēka, bet velti. Jūdass nekrita pie kājām un nelūdzās žēlastību, jo redzēja, ka viņa viltība nav neslēpums, bet iejaucās un pazuda ienaidnieku pūlī. Mierīgs un drošs Jēzus gāja pretī apbruņotiem kaŗavīriem un jautāja: „Ko jūs meklējat?" Un kad viņi atbildēja: „Jēzu no Nācaretes", tad Jēzus teica: „Es tas esmu." Pārsteigti no Viņa valdošā miera, tie atkāpās un no uztraukuma pakrita pie zemes, bet kad Jēzus savu jautājumu atkārtoja un piezīmēja, lai Viņa mācekļus atstāj mierā, ja Viņu meklējot, tad kaŗavīri attapās un Jēzu apcietināja. Viņu sasēja un aizveda pie Annasa, kas bija tagadējā augstākā priesteŗa Kaifasa sievas tēvs, varens zaduceju ģimeņu galva, kam liels iespaids jūdu sabiedrībā. Bagātais, mantas un goda kārais Annass Jēzu dziļi ienīda tādēļ vien, ka kritiski bija izteicies par priesteŗiem un rakstu mācītājiem, un arī pretojies par tirgošanos dievnamā, kas ienesa priesteŗiem lielu peļņu.

Ir jau tā, ka dažiem cilvēkiem nodevība patīk, bet ne pats nodevējs. Kad sirdsapziņas mocīts Jūdass vēl gribēja kaut ko griezt par labu un lūdzās augstos priesteŗus, tie bija pret viņu auksti un vienaldzīgi: „Kas mums par daļu, raugi pats." Tad Jūdass izcēla roku gaisā un ar visu spēku svieda saņemtos sudraba gabalus pie priesteŗu kājām. Augstie priesteŗi izsviesto naudu sameklēja, bet nezināja ko ar to iesākt, jo tā esot asins nauda. Kādi liekuļi šie priesteŗi un jūdu vecajie! Asins darbs tiem patīk, pie tā piedalās ar naudu, bet dievnama kasē to vairs nevarēja atlikt, it kā asinis būtu pielipušas naudai, bet ne jūdu rokām, kas izlējušas navainīgas asinis. Pēdīgi nolemj par to nopirkt „asinstīrumu" pagānu kapiem. Jūdass, sirdsapziņas mocīts, krīt izmisumā un pakaŗas. Nodevējam nodevēja alga!

Vēsture atkārtojas. Tie paši notikumi atkārtojas, kas priekš 2000 gadiem risinājās Jaruzālamē pie mūsu Kunga un Pestītāja, tagad pret visu kristīgo cilvēci. Ne citi, bet tie paši ļaudis, kā toreiz, uzpērk „jūdasus", kas gatavi izdarīt katru asins darbu — nodot izpostīšanai zemes un iznīcināšanai tautas. Kur ir tas Jūdass, kas nodeva mūsu dzimteni un tautu?

„Viņa asinis lai nāk pār mums un mūsu bērniem", rēca tumšais, netīrais, naudas un asins kārais pūlis. Tā viņi vēl šodien sauc pēc kristīgo cilvēku asinīm. Kāds krievu publicists savā grāmatā „Padomju cietumu ļaudis", zina stāstīt, ka līdz Otram pasaules kaŗam Pad. savienībā gājuši bojā 50 miljoni cilvēku. Solžeņicins tagad raksta, ka līdz 1960. gadam Padomijā iznīcināti 69 miljoni. Pasaule ir auksta un nejūtīga.

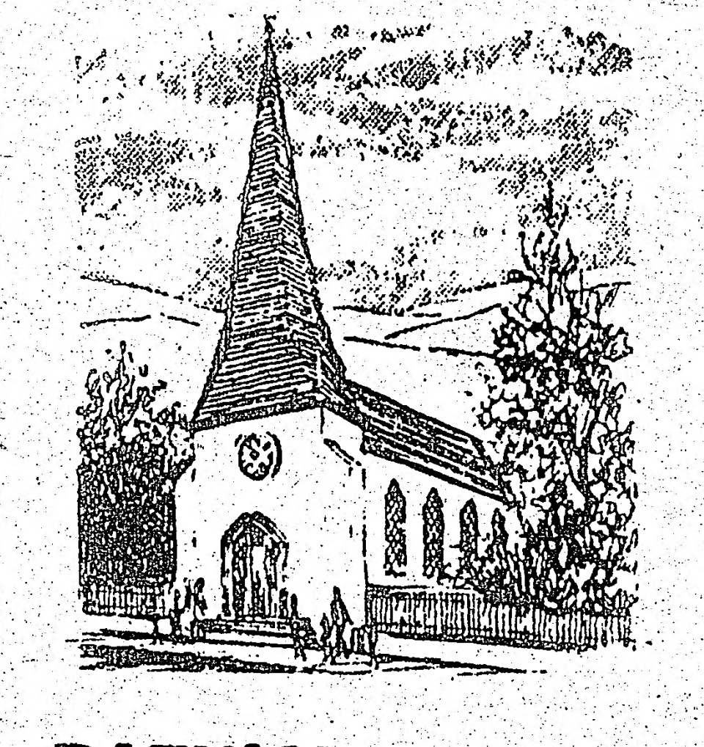

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

20. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas audzēkņu talantu pēcpusdiena.

4. maijā pl. 10 no rīta dievkalpojums veltīts DV organizācijas darbības atcerei un svētkiem.

11. maijā pl. 11 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa: dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas nobeiguma programma un azaids.

18. maijā pl. 11 no rīta Vasarsvētku un jaunatnes iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās S. Hildebrante (soprāns). Dziesmu lapiņas.

25. maijā pl. 11 no rīta Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. Ā. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

Dievkalpojumi angļu valodā katru svētdienu pl. 1 dienā.

20. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums. Māc. Ā. Čops.

4. maijā pl. 3 pēcp. Debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

11. maijā pl. 10 no rīta Ģimenes dienas dievkalpojums.

18. maijā pl. 3 pēcp. Vasarsvētku dievkalpojums.

25. maijā pl. 11 no rīta jauniešu iesvēte.

1. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

8. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

15. jūnijā pl. 3 pēcp. Tautas sēru diena.

22. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

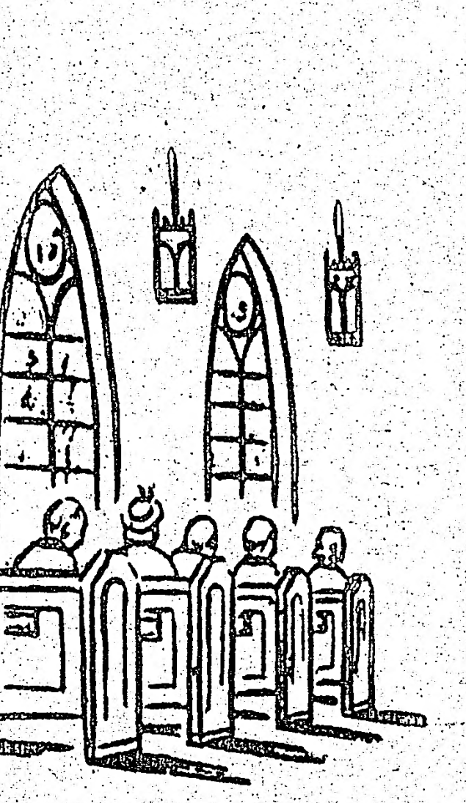

29. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

20. aprīlī plkst. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma Tālavas apbūves gabalu nomnieku sapulce baznīcas apakšējā zālē.

27. aprīlī plkst. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunde.

Māc. [illegible]ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

20. aprīlī: Lieli vārdi no Jaunās Derības.

27. aprīlī: Lieli vārdi no Vecās Derības.

4. maijā: Ja es varētu sākt savu dzīvi vēlreiz.

11. maijā: Mēs nevaram iet mājās!

18. maijā: Vasarsvētki — vēji un mākoņi.

25. maijā: Dievs un neiespējamais.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

20. aprīlī plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

27. aprīlī, plkst. 4 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes vakars ar groziņiem; Silvija Argue-Plīse runās un rādīs slīdītes par savu ceļojumu Afrikā, Āzijā un Tālajos austrumos.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 19. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106
Dorset Rd. Scarborough,
Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 1.45 pēcp.
no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-0832

Mēs iepazīstinām ar jauno Ontario loteriju

Tā ir mūsu loterija, un mēs visi iegūstam

Tikai par vienu dolaru jūs varat laimēt 100.000 dol. nemaksājot nodokli.

Tiešām, mums būs pašiem sava loterija tepat Ontario. Mēs to sauksim par Vintario (Wintario). Un ar jauno izlozi katru otru nedēļu, ar galveno laimestu 100.000 dol., bez nodokļa, un 1350 citiem laimestiem katra izloze tā padarīs laimīgākus daudzus cilvēkus visā Ontario provincē.

Lozes cena ir tika viens dolars, Tās būs dabūjamas gandrīz visur, tādās vietās kā cigarešu veikalos, laikrakstu kioskos, benzīna pildītavās, piena veikalos, pārtikas preču veikalos un restorānos. Un tas ir tikai sākums.

Ar kultūras un atpūtas lietu ministrijas gādību miljoni dolaru, kas ar loteriju tiks iegūti, palīdzēs atbalstīt daudzas aktīvitātes un iespējas tepat Ontario provincē. Tās ir lietas, kas mums visiem dara prieku. Tā nu redzat, ka ar Vintario mēs visi iegūsim.

Lielie ieguvēji ir kultūras un atpūtas lietas!

Nauda, ko iegūsim ar Vintario, tiešām tiks plaši izmantota tādiem lieliem notikumiem kā Ontario vasaras un maziem notikumiem kā jaunu beisbola laukumu ierīkošanai jūsu pilsētā, kā arī treneŗu apmācīšanai, lai jūsu bērni dabūtu labākos instruktorus.

Un Vintario palīdzēs atbalstīt simtiem vēsturisku un aizsargājamu vietu visā provincē — tādas vietas kā Ste. Marie Among the Hurons, Nancy salas mūzeju, veco Viljama cietoksni.

Ar šādu nozīmīgu darbu mēs pasargājam savu pagātni un Ontario vēsturisko mantojumu.

Loterijas dolari lielā mērā palīdzēs tādām organizācijām kā Ontario mākslas padomei, Vizuālās mākslas programmai kā Macmichela kollekcijai Kleinburgā, lielām mākslas galerijām kā Ontario Mākslas galerijai un mazām vietējām galerijām. Piešķīrumi paredzēti arī šejienes gleznotājiem, keramiķu un skulptoru darba turpināšanai un augšanai. Un dažāda vecuma mūziķiem, sākot ar mazo pilsētu mūzicētājiem līdz lielpilsētu simfoniskiem orķestŗiem. Vēl piedevām nauda dažāda veida teātŗiem, moderno un etnisko deju trupu atbalstam, kā arī dažādām pavalstniecības un sabiedriskām programmām, kā Immigrantu mājai (Welcome House) un Pavalstniecības birojam.

Tas viss sākas ar 15. maiju.

Vintario sākas 15. maijā. Tad ir pirmā izloze. Pēc tam izloze notiks katru otru nedēļu. Katras divi nedēļas. Tātad katrā ziņā iegādājieties lozi pirmai izlozei. Lozes būs pērkamas aprīlī par vienu dolaru gabalā. Vienādi vai otrādi, mēs zinām, ka tas jums nāks par labu. Ar Vintario mēs visi iegūsim.

wintario

ONTARIO LOTTERY CORPORATION

Baltijas valstu . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

arī citām propagandas vajadzībām. Izdevuma financēšanai piešķīra 4000 dol. V. Miķelsons ziņoja, ka centrālās kultūras dienas Grand Rapidos izdevušās labi. Bijuši ap 1800 apmeklētāju un tās devušas 1068 dol. atlikumu.

Pārrunāja mākslas žurnāla izdošanas iespējas. Bija paredzēts, ka to izdos kāds cits apgāds, bet valde nolēma izdošanu atstāt ALA apgādam. Kultūras birojs bija paredzējis ierosināt literāro sacensību, bet tikai ASV apmērā. Valde ieteica to rīkot visas pasaules apjomā un priekšlikumu nodeva PBLA Kultūras fondam. Valde arī ieteica nerīkot kultūras darbinieku kongresu šinī rudenī Mičigenā, bet Latviešu dienās Toronto gadu vēlāk.

P. Norvilis bija iesniedzis lūgumu, lai ALA nākamās centrālās kultūras dienas atļauj rīkot Ņujorkā. Šo priekšlikumu izšķirs kongresā. A. Balka lūdza ALA līdzekļus latviešu mūzikas un raidījumiem Mičigenā. Valde atzina, ka šie raidījumi ir lokāli un ieteica griezties pie vietējām latviešu organizācijām.

P. Norvilis bija arī iesūtījis rakstu, lai ALA valde ieņemtu savu nostāju divu kultūras institūtu lietā. Viens no tiem pastāv pie ALA, bet otrs darbojas Ņujorkā. Abiem institūtiem neesot nekādas sadarbības. Valde konstatēja, ka J. Skrundēna vadītais Kultūras institūts Ņujorkā ir patstāvīgs pasākums, kam ar Amerikas latv. apvienību nav nekāda sakara. Sadarbības jautājumu par Latviešu kultūras institūtu apskatīs nākotnē. Šī jautājuma skaidrošanai vajadzīga tuvāka informācija par abu institūtu darbību. Pārrunās izskanēja arī doma, ka ALA Kultūras institūts nevar pārņemt ALA Kultūras biroja uzdevumus, bet institūtam pašam jāsāk gādāt par līdzekļiem.

Visām trim vasaras skolām un Rietummičigenas latviešu valodas kursiem piešķīra pa 250 dol., bet 2 x 2 nometnei 300 dol. no izglītības, aprūpes un stipendiju fondiem.

Sēdes nobeigumā I. Spilners paziņoja, ka vairs nekandidēs uz priekšsēža amatu. Priekšsēža vietnieks J. Riekstiņš viņam pateicās par līdzšinējo darbu.

ALA valde 5. aprīļa vakarā tikās ar Pitsburgas latviešu saimi Māras un Alfa Bērztīsa mājā. Te valde godināja I. Spilneru 50 mūža gadu atcerē. Priekšsēža vietnieks J. Riekstiņš pasniedza viņam ALA valdes vārdā ziloņādā iesietu dokumentu mapi, ko V. Kārklis bija atsūtījis no Āzijas. J. Antiņš ar grāmatu sveica DV ASV valdes un vanadžu vārdā, bet V. Miķelsons ar grāmatu no Gaŗezera. T. Aldzeris pasniedza jubilāram Sporta biroja nopelna zīmi. Beigās izrādīja G. Puriņa īsfilmu par Pitsburgas latviešiem.

V. Irbe

Aiz . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

Unams uzsāk redakcijas darbu Jelgavas avīzē Zemgalietis. Viņš avīzei sagādājis visus materiālus pa vakariem un dažreiz arī mācību laikā.

No avīžnieka laika atmiņām daži notikumi lasītāju gandrīz pārsteidz. Tur ir divkauja divu literātu brāļu starpā. Tur ir apraksts, Kā Jēkabs Grīns pārvērties par Aleksandru Grīnu, pazīstamu grāmatu autoru. Tur atklājas dažu Jaunāko Ziņu izdevēju Banjamiņu ģimenes noslēpumi. Daudz aprakstu ir par Unama darbības laiku laikrakstā Latvis. Dažās vietās aprakstīti avīžnieka aroda noslēpumi, citur daži jautrāki notikumi ikdienas dzīvē, kas varēja beigties traģiski vai vismaz ar nepatikšanām policijas iecirknī.

Grāmatas nobeigumā Unams atklāj vēl kādu citu žurnālistu noslēpumu. Ja kādai augstākai amatpersonai vajadzīgs raksts ievietošanai kādā izdevumā, tas griežas pie žurnālista, lai to uzrakstītu. Raksts izdevumā parādās ar augstās amatpersonas vārdu, kaut autors ir Unams. Protams, par to Unams saņēma krietnu honorāru. Tādi gadījumi notikuši Latvijas laikā, tie notiek arī trimdas apstākļos, kaut retāk. Latvieši trimdā mazāk vēro „runas vīru' rakstu kvalitāti. Grāmatā ir arī izskaidrojums, kā radušās Ulmaņa liroepiskās runas un kāpēc Virzas Straumēni bija jāsauc par poēmu.

Grāmata uzrakstīta raitā valodā. Teikumi veidoti apmēram tā, kā to raksta žurnālisti preses izdevumos. Brīžam īsie teikumi mainās ar gaŗiem, sarežģītiem teikumiem. Ir arī dažs nevajadzīgs svešvārds, kas ne visai labi skan (prolongējujumiem — 214. lp.). Dažās vietās grāmatai ir nepareizi pārdalīti vārdi, nav ievēroti balsieni.

Šī atmiņu grāmata saista lasītāju no sākuma līdz beigām un atklāj daudzus agrāk nezināmus gadījumus latviešu kultūras dzīvē.

V. Irbe

Izdodama mēbelēta istaba
Bloor - Bathurst rajonā
ar vārīšanas iespējām un ledusskapi. Zvanīt 924-7095.

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM
KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTITES
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.
921-7121

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐	vienu gadu	$21.—
☐	6 mēnešiem	$11.50
☐	3 mēnešiem	$ 6.—

Mr., Mrs., Miss. ....
Adrese: ....
....
Jauns abonents △ pagarinājums △
Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Ontario valdība vēlas, lai jūs saņemtu savu pienācīgo daļu no 375 milj. nod. maksājumiem

Tūkstošiem Ontario provinces iedzīvotāju saņems savu daļu no nodokļu maksājumiem. Gādājiet, ka arī JŪS dabūjat savu daļu.

Lai to pieprasītu, jums jāizpilda Federālā ienākumu nodokļa veidlapa (pat ja jūs nemaksātu ienākuma nodokli) un Ontario nodokļu maksājumu veidlapa, kas tai pievienota.

Vai jums būtu kādi jautājumi?

Jūs varat uzgriezt tālruņa 0 nr. un pieprasīt ierēdnei *Zenith 8-2000*. Par to nav jāmaksā. Toronto pilsētas iedzīvotājiem sarunai tel. nr. ir *965-8470*.

Ontario's *fair share* TAX CREDIT SYSTEM
William Davis, Premier
Arthur Meen, Minister of Revenue

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

T. Puisāns — Pa senču pēdām, stāsti, pasakas	$ 7.25
G. Janovskis — Ieklausies naktī, noveles	7.00
A. Voitkus — Dod man savu sirdi, rom.	8.00
A. Gailits — Eke Mors, rom.	6.50
P. Kundziņš — Latvju sēta	25.00
A. Lācis — Ozolvīru pulki	24.00
M. Kovaļevska — Deviņpadsmit	11.00
Latviešu karavīrs II pas. k. l. 3. daļa	15.00
A. Rasa — Saule pār pilsētu, rom.	$ 6.75
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglīts — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evanģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
A. Veisbergs — Herçoga Pētera ģimnazija, rakstu krājums	15.00
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
I. Grebzde — Aizdedziet sveces, stāsti	6.50
J. Sīlis — Meitenes Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
H. Kreicers—Atspīdumi I-II, atmiņas un vērojumi	16.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Bērziņš — K. Ulmanis	8.00
A. Solžeņicins — Gulaga Archipelāgs	13.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	5.50
M. Zandbergs — Mārtiņa dziesmu grāmata	7.50
The Latvians in America 1640—1973 (Maruta Kārklis, Līga Streips, Laimons Streips)	5.00

Dabūjamas

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem pieskaitiet 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00.

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PARTIKU ■ RUBĻU CERTIFIKATUS

AUTOMOBIĻUS ■ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija

DV GRĀMATNĪCĀ,

491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

Sākot ar 1. maiju minimālās algas tiek paaugstinātas

TAS ATTIECAS ARĪ UZ LAUKSTRĀDNIEKIEM

Ikviens Ontario provincē, uz kuŗu attiecas minimālo algu likums, un tagad tas attiecas arī uz laukstrādniekiem, būs tiesīgs saņemt algas paaugstinājumu, sākot ar 1. maiju.

Jaunā pamatalga būs 2.40 dol. stundā. Visi laukstrādnieki, kas nodarbināti augļu, sakņu un tabakas ražas ievākšanā, ir tiesīgi saņemt šo jauno likmi.

Cilvēkiem, ko aģentūras nodarbina par mājkalpotājiem, un cilvēkiem, kas bēŗu namos nodarbināti par pavadoņiem vai balzamētājiem, jāmaksā ne mazāk kā 2.40 dol. stundā. Mācekļiem vispārējā rūpniecībā jāmaksā vismaz 2.30 dol. stundā pirmajā mēnesī, kad tie nodarbināti, bet pēc tam pilna alga.

Būvdarbos nodarbinātie strādnieki vai būvlaukumu sargi ir tiesīgi saņemt vismaz 2.65 dol. stundā. Būvdarbos nodarbinātiem paredzētas mācekļu algas. Ātrās palīdzības šoferiem, palīgiem un pirmās palīdzības personālam tagad jāsaņem vismaz 115.20 dol. nedēļā vai, ja tie strādā mazāk nekā 48 stundas nedēļā, kārtējā alga ir 2.40 dol. stundā. Skolniekiem, jaunākiem par 18 gadiem, kas strādā nedēļā 28 stundas vai mazāk, vai skolas brīvlaikā, jāsaņem vismaz 2 dol. stundā.

Ja nodarbinātiem darba devēji dod istabu vai ēdienu, aprēķinot minimālo algu, tanī ieskaita 10 dol. nedēļā par istabu un 1.05 dol. par kātru ēdiena reizi vai 22 dol. nedēļā par ēdienu.

Darba devēji, kas nodarbina laukstrādniekus, tiesīgus uz minimālo algu, nevar atvilkt no minimālās algas vairāk kā 32 dol. nedēļā par istabu un ēdienu; par pilnu apkalpi 40 dol., bet bez apkalpes 30 dol. nedēļā.

Ja jums būtu kādi jautājumi vai jūs vēlētos turpmāku informāciju, sazinieties ar tuvāko Darba ministriju.

Ministry of Labour

Ontario

HAMILTON
1 West Ave. South 527-4501
KENORA
808 Robertson St. [illegible]28
KINGSTON
1055 Princess St. 542-2853
KITCHENER
824 King St. W. 744-5211
LONDON
560 Wellington St. 438-7291
OTTAWA
2197 Riverside Dr. 731-7200

SAULT STE. MARIE
125 Brock St. 949-3331
SUDBURY
1538 LaSalle Blvd. 566-3071
THUNDER BAY
435 James St. South 345-2101
TORONTO
400 University Ave. 965-5251
WINDSOR
500 Ouellette Ave. 256-8278

Tika mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. **EINAR CLAUSEN** Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-6760

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

---

kas? kur? ko?

Town & Country R·E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

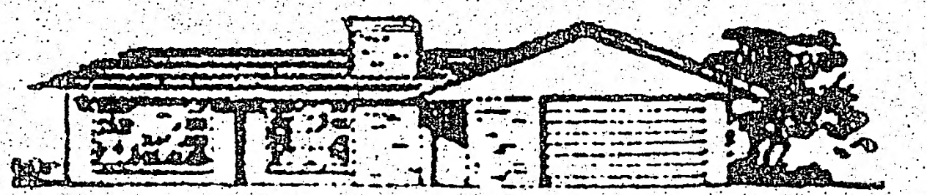

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

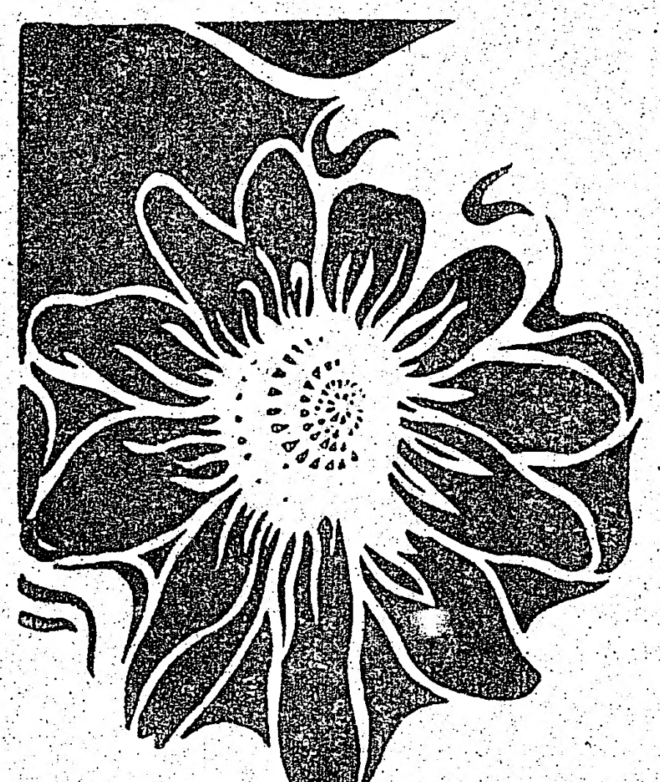

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaide

Benjamiņa filmu laboratorija

247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2

Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

ALUMINUM SIDING

- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Arturs Mīme.

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864

2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Zeltkalos

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
885 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

EAGLES NEST

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont.
Tel. 534-8447

PAVASARA LE 1-7353

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

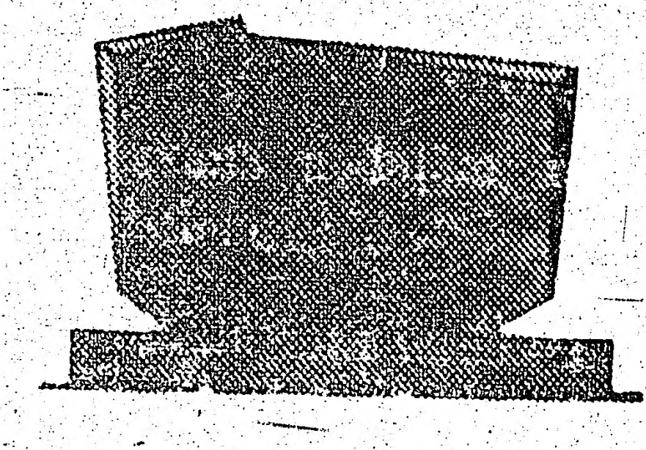

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZĪRĒ TELPAS

sarīkojumiem viesībām klāj viesību galdus

Tel. 922-2931

Visāda veida iespiedumdarbi

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9

TĀLR. (416) 466-1514

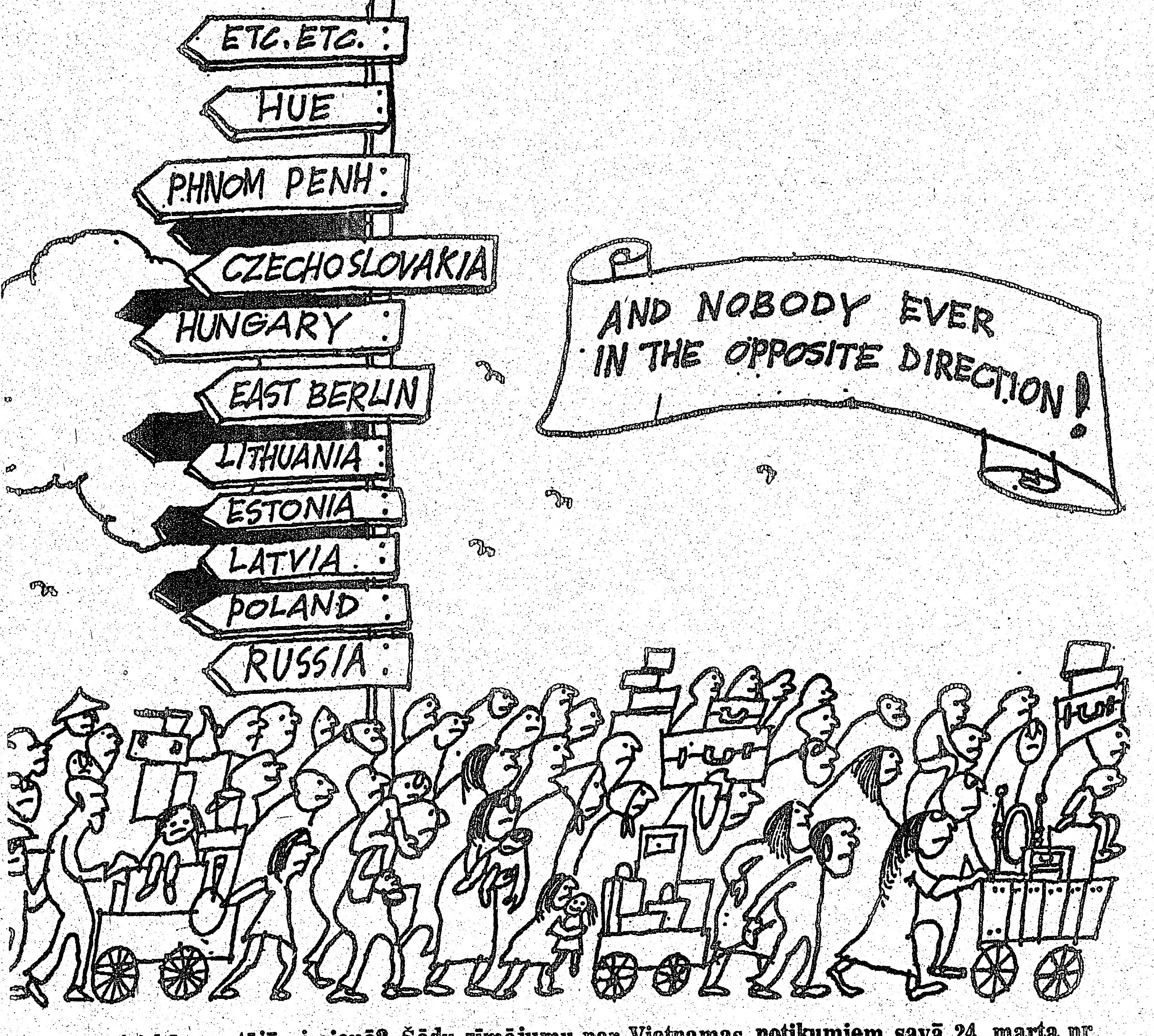

Kādēļ visi bēg pretējā virzienā? Šādu zīmējumu par Vietnamas notikumiem savā 24. marta nr. bija ievietojis laikraksts Sidney Morning Herald Austrālijā.

Ar runām . . .

(Pārnesums no 1. lp.)

Aiz šī ultimāta slēpjas vēl cerību stariņš. Runā, ka Kisingers vēlreiz došoties uz Vidējiem austrumiem, lai mēģinātu panākt arabu un žīdu izlīgumu.

Komūnistu propaganda Eiropā norit pilnā sparā. Lietas nonāca pat tik tālu, ka Francijas valdības galva nosūtīja Brežņevam notu, lai viņš gādā par to, lai Kremļa propagandisti pārtrauktu savu aktīvitāti franču bruņotos spēkos. Šī komūnistu propaganda neaprobežojas ar militāriem spēkiem vien. Tā skaŗ franču strādniekus, studentus, lauksaimniekus un pat cietumniekus. Franču komūnisti gan noraida apgalvojumu, ka tie pavēli saņēmuši no Kremļa. Franču komūnisti un sociālisti vēl arvien ir itin draudzīgās attieksmēs. Var gadīties, ka šī bīstamā civīllaulība izjūk, jo franču sociālisti negribēja ticēt savām ausīm, kad tie saņēma ziņu, ka portugaļu komūnisti turienes sociālistu partiju nosaukuši par reakcionāriem fašistu līdzskrējējiem. Portugales notikumi atbalsojušies arī Italijā. Kristīgo demokratu partijai tur jau vairākus gadus komūnisti piedāvā „vēsturisko kompromisu", t. i. piedalīšanos koalicijā ar kristīgiem demokratiem. Italiešu kristīgo demokratu attieksmes ar marksistiem bija nonākušas jau tik tuvu, ka viņu delegācija piedalījās pat komūnistu partijas kongresā. Tikko Romu sasniedza ziņa par kristīgo demokratu partijas izolēšanu no vēlēšanām Portugalē, italiešu kristīgo demokratu partijas delegācija demonstrātīvi atstāja komūnistu kongresu. Un ne vien tas. Arī italiešu kristīgo demokratu partijas vadība tagad pieteikusi kaŗa gājienu komūnismam Italijā.

Vai pieminēt to, ka nevērojot mainīgos vējus starptautiskā klimatā, prezidents Fords vēl šovasar ciemosies Pekingā, un Brežņevs, ja Markss un Engels dos viņam labu veselību, šovasar ar savu klātieni aplaimos Ziemeļamerikas kontinentu. Vai šo tālo ciemu rezultātā izdosies atrisināt daļu no starptautiskām problēmām, par to jāšaubās. Arī politiskām problēmām vēl joprojām nav zināmi kapi, kuros tās apbedīs.

Aleksandrs Ķegumnieks

Dziesmā vienoti

6. ASV LATVIEŠU VISPĀRĒJO DZIESMU SVĒTKU PADOMES SĒDE BOSTONĀ

6. vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja jau paspējusi izraudzīt gandrīz visu nozaŗu darbiniekus, izņemot informācijas, no kuŗas prasa lielu pieredzi, lai svētki, ko pēc 3 gadiem rīkos Bostonā, izdotos lieliski. Padomes sanāksme notika 6. aprīlī Trimdas draudzes namā. To atklāja padomes priekšsēdis J. Ansbergs, ar klusuma brīdi pieminot nesen mirušo Dziesmu Vairoga diriģentu Arnoldu Kalnāju. Priekšsēdis ziņoja, ka advokāti A. Grots un J. Udris veikuši angļu valodas tekstu, lai dziesmu svētku padomi reģistrētu amerikāņu iestādēs. Tagad tās oficiālais nosaukums ir: „Latvian Song Festival, Inc."

Komitejas priekšsēdis J. Bībelnieks informēja, ka vietējās viesnīcās sarunātas 3400 istabas. Kopkoŗu koncertam pagaidām par piemērotāko vietu atrasta Boston Garden sporta telpas, kuŗas izmanto arī lielajiem deju sarīkojumiem. Koŗu pulcēšanās notiks Valdības centrā, starp pilsētas valdes un Kenedija augsto namu. Tur ir milzu laukums tūkstošiem cilvēku, ar skaistiem apstādījumiem un strūklakām. Iespējams, ka no šīs vietas pilsētas galva un citi uzrunās dziesmu svētku dalībniekus, kas no turienes viegli var sasniegt Ziemeļu staciju (North Station) ar koncerta vietu — Boston Garden.

Par rakstnieku cēliena vadītāju padome pieņēma Ojāru Jēgenu Čikagā, lai gan bija pieteicies arī kāds cits kandidāts, bet ievērojot Toronto kontroversālos apstākļus ar rakstnieku dienu priekšnesumiem, kur jau paredz veselus 3 sarīkojumus, bija ieteikums šai gadījumā „būt uzmanīgiem".

Par mūzikas daļas vadītāju izraudzīts Jānis Ansbergs ar palīgiem Fr. Hervartu, G. Indaru; līdzdalību pieteikuši arī Ansberga četri dēli. Garīgās mūzikas vadība uzticēta Mārai Efertei ar palīdzēm māsām pianistēm Gutbergām. Gleznu un daiļamatniecības nozari pārstāvēs Miķelis Lembergs un L. Kluce, teātri — Vitolds Vītols, jaunatnes kokļu ansambli — Andr. Jansons (Ņujorkā). Pēdējais paredzējis izrādīt A. Brigaderes Sprīdīti, bet teātris būs rež. R. Birzgaļa vadībā. Izrādīs Blaumaņa Skroderdienas Silmačos ar Dajevska dekorācijām. Izrādē piedalīsies aktieŗi ne vien no Bostonas teātŗa ansambļa, bet arī daži no Ņujorkas un Vašingtonas, piedaloties arī korim un dejotājiem. Tas viss prasīs milzu darbu, tāpēc ar šaubām uzņēma cildeno nodomu izrādīt rietumos pirmo reizi operu Baņuta. Par pēdējo iestājās komitejas priekšsēdis J. Bībelnieks. Baņutas teksts atrodoties mikrofilmā komp. L. Apkalna rīcībā. Pēc referenta domām, operas sagatavošanu atbalstītu amerikāņu mākslas mecenāti. Jautājums tomēr palika neizšķirts, bet ieteica griezties ar piedāvājumu pie Bostonas operas sabiedrības. Šķiet, ka latviešu mākslinieku rezerves ir par niecīgām, lai pašlaik ķertos pie tik grandioza uzveduma.

Debatēs piedalījās ap 12 organizāciju pārstāvji. Vēl neizšķirts palika jautājums, vai aicināt kādu koŗa diriģentu arī no Eiropas. Pārrunās minēja vairākus diriģentus.

Tautas deju lieluzvedumu vadīs Ivars Graudiņš, bet māksliniecisko daļu Lidija Āboliņa ar palīgu Ernestu Āboliņu. Deju sastāvu izvēlēsies pēc notikušajiem dziesmu svētkiem Toronto. Programmā vēl ietilps jaundarbu koncerti, un tautas deju jaunuzvedums, vairākas balles, tirdziņi. Cerams, ka filatelistiem izdosies dabūt pasta dziesmu svētku zīmogu, tāpat kā tas iegūts jau citās vietās. Kasieris Ludis Saliņš par saviem palīgiem izraudzījis: H. Uli, A. Trēzi, Dž. Burvikovu un Sardžentu, bet viņu rīcībā pagaidām ir tikai ALA „padēklis" — 500 dol. ar dažiem procentiem.

Beidzot padomes sanāksmi, kuŗu turpmāk cer sasaukt ne agrāk kā rudenī, visai dzīvas debates radās par dziesmu svētku mudi. Padomes vicepriekšsēdis L. Reiters nāca klajā ar norādījumu, ka 1978. g. atzīmēsim Latvijas 60 gadu dibināšanas atceri un tāpēc mudē katrā ziņā minams LATVIJAS vārds. Viņam bija 8 varianti, tāpat vēl pa variantam deva tautas deju kopa un skauti. Izvirzījās divi varianti: „Dziesmā vienoti" un „Dziedam Latvijas brīvībai". Ar balsu vairākumu pieņēma pirmo variantu, jo „tas izteikšot arī to, ko mēs visi domājam".

Par svētku dekorātoru aicināts vietējais spēks — Gunārs Straumēns, kam arī uzticēts uzzīmēt svētku plakātu, jo sacensības nedošot gaidītos rezultātus; tādi esot bijuši klīvlandiešu piedzīvojumi.

Komitejas priekšsēdis J. Bībelnieks atgādināja, ka vēl arvien nav atrasts informācijas nozares vadītājs, kam ir ne vien lieli uzdevumi, bet pakļauti arī daudz darbinieku, kādi svētkos nepieciešami. Par kandidātiem minēja vairākas personas. Bija ieteikums izraudzīt divas personas — vienu, kas vadītu angļu valodas sektoru un otru — latviešu.

O. Akmentiņš

LABOJUMI

Šī laikraksta numura iespiešanas laikā Lasītāju vēstulēs 2. lappusē pamanīta kļūda: zem vēstules ar virsrakstu „Etniskā vai nacionālā kultūra?" nav iespiests autora vārds — R. Kreišmanis Hamiltonā.

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā, Toronto ziņās, nepareizi iespiests datums par TLTA ģimnazijas drāmas pulciņa viesošanos Hamiltonā ar V. Kārkliņa lugas Sarkanvīns izrādi. Tā notiks sestdien, 26. aprīlī, pl. 6.30 vak. Kristus baznīcas zālē, nevis 27. aprīlī.

KANADAS ZIŅAS

★ Kanadas CN 1815 pēdu augstais tornis Toronto ir augstākā šāda veida celtne pasaulē. To publikas apskatei atklās 1976. gadā. Tornī atradīsies rotējošs restorāns un novērošanas vietas 1100 un 1200 pēdu augstumā. No trešā novērošanas punkta 1500 pēdu augstumā atklāsies skats 100 jūdžu radiusā. Tornis ir tik stipri būvēts, ka pat gadījumā, ja Toronto piemeklētu zemestrīce, tā būtu pēdējā celtne, kas sagrūtu.

★ Kanadas ārlietu ministrs Makekens ziņoja, ka Kanada piedāvā 6,25 milj. dol. palīdzībai Dienvidvietnamai un Kambodijai bēgļu atbalstīšanai. Pārtikas apgādei paredzēti 2,5 milj. dol., 2 milj. dol. AN bērnu fondam un 1,75 milj. dol. izlietošanai pēc vajadzības. Kanada paredzējusi uzņemt Vietnamas bāreņus un Kanadā dzīvojošo vietnāmiešu tuvus radiniekus. Ontario province ir ar mieru uzņemt 500 Vietnamas bāreņu, sedzot lidojuma maksu apm. 3000—5000 dol. par katru bērnu. Otavā imigrācijas ministrs Roberts Andras izteicies, ka viņa ministrija darīšot visu, kas tās spēkos. Lidojumiem grūtības dabūt lidmašīnas sakarā ar ASV lidmašīnas katastrofu, kuŗa nogāzās ar 243 vietnamiešu bērniem un pavadoņiem. Otario jau pieteikušās 2000 ģimenes bērnu adoptēšanai.

KIČENERA

● Kičenerā 7. aprīlī mirušā Amerikas luterāņu baznīcas (LCA) Kanadas austrumu sinodes agrākā prezidenta Dr. Džona H. Rebles izvadīšanā 17. aprīlī uz Kičeneras kapsētu piedalījās arī četri latviešu ev. lut. draudžu mācītāji: prāvests A. Voitkus no Sv. Jāņa draudzes Montreālā, māc. J. Cālītis no Sv. Andreja draudzes Toronto, māc. E. Pavasars no Hamiltonas Krusta draudzes un māc. E. Lange no Otavas Miera draudzes, kuŗas sastāv sinodē, noliekot kopīgu vainagu ar Latvijas nacionālām krāsām. Viens vainags bija no Sv. Andreja baznīcas abām draudzām — latviešu un igauņu, ar abu tautību nacionālām krāsām. Svētbrīdī pieminēja arī Latviju un Igaunijas vārdu. Nelaiķis, 83. g. vecumā mirušais Dr. Dž. H. Reble daudz palīdzējis bēgļiem iecelošanā Kanadā, izprotot viņu vajadzības, kā arī 1951. gadā atbalstījis iepirkt Sv. Andreja baznīcu kopā ar igauņiem. Kanadas sinodes prezidents ir aizgājēja dēls Otto F. Reble.

● Māc. A. Čops 10. aprīlī izvadīja uz Kičeneras kapiem 6. aprīlī 44 g. vecumā mirušo Inesi Tobi. Viņa slimoja ar ļaundabīgu audzēju un ārstējās Tijuanā, Meksikā, kur arī mirusi. Nelaiķi ar lidmašīnu pārveda no Meksikas uz Kanadu. Nelaiķe atstāj igauņu tautības vīru Velo, meitu Karinu un dēlu Leo, māti Elzu un tēvu Paulu Makarski Kičenerā, kā arī māsīcu Ainu Stradziņu ar ģimeni Toronto.

—ls—

Mežkopis P. Rozenbergs 65 gadnieks

Dzimis 1910. g. 3. aprīlī Sarkanu pagastā, Madonas apriņķī. Bērnību pavadījis tēva jaunsaimniecībā Oļu pagastā. 1930. g. beidzis Valsts Gulbenes komercskolu. Obligāto kaŗa dienestu beidzis kā virsnieka vietnieks. 1937. g. iestājies Latvijas universitātes mežkopības nodaļā, ko nobeidzis 1941. g., pēc tam strādājis par mežzini Rucavas virsmežniecībā, bet 1944. g. iesaukts Latviešu leģionā un komandēts uz virsnieku skolu Čechoslovakijā. Pēc ģimenes dzīves nodibināšanas 1947. g. izceļojis uz Angliju, bet 1954. g. ar ģimeni pārcēlies uz Kanadu, vēlāk apmeties uz pastāvīgu dzīvi Sanderbejas (Thunder Bay) pilsētā Ontario. Ģimenē aug trīs dēli. Vecākais — Jānis pēc Mastera grada iegūšanas fizikā kā stipendiāts sagatavojas doktora grada iegūšanai Lincas universitātē Austrijā; vidējais — Viesturs studē matēmatiku, bet jaunākais šogad beigs vidusskolu.

Jubilāru ar piemiņas balvu sveica konkordijas Zelmenis seniors no Toronto. P. Rozenbergs ir šīs organizācijas viceseniors un aktīvi darbojas arī vietējās sabiedriskās organizācijās.

A. A. T.